

65 - 66

Handelingen

67 - 68 - 69

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1990 - 1991

Vergaderingen van juli 1991

ACTUELE VRAGEN

ALGEMEEN WELZIJNSWERK

BELEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP INZAKE INTERNATIONALE CULTURELE
SAMENWERKING

BELEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP TEN AANZIEN VAN BRUSSEL-HOOFDSTAD
BOUWVERGUNNINGEN VOOR DE STORTPLAATSEN VAN TERHAGEN-RUMST EN BOOM
CULTUREEL AKKOORD TUSSEN VLAANDEREN EN ROEMENIE

DEMOGRAFISCHE TAKS EN VISIE BETREFFENDE HET TOEKOMSTIG BELEID IN
VLAANDEREN

ERKENNING EN SUBSIDIERING VAN NEDERLANDSTALIGE CULTURELE CENTRA

GOEDKEURING VAN INTERNATIONALE AKTEN

INSPECTIE EN PEDAGOGISCHE BEGELEIDINGSDIENSTEN

INTERPELLATIES

JACHTDECREET

OVERLEG EN INSpraak IN HET GEMEENTELIJK CULTUURBELEID

REGELING VAN BEPAALDE VORMEN VAN ADMINISTRATIEF TOEZICHT IN HET KADER
VAN DE NIEUWE GEMEENTEWET

SST-PROJECT EN BELEIDSBRIEF VERKEERS- EN VERVOERSPLAN VLAANDEREN

SUBSIDIEREGELING VAN VERENIGINGEN VOOR AMATEURISTISCHE KUNSTBEOEFENING
TOESTAND IN SLOVENIE EN KROATIE NA HET INGRIJPEN VAN HET JOEGOSLAVISCHE
CENTRALE LEGER

VERSLAG REKENHOF UITVOERING BEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP 1990

VERKEERS- EN VERVOERSWEZEN

Inhoud

Nr. 65 Maandag 8 juli 1991

Berichten van verhindering, blz. 2305

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 2305

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 2305

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 2306

Samenwerkingsakkoord
Indiening en verwijzing, blz. 2306

Adviezen
Indiening en verwijzing, blz. 2306

Verslagen
Indiening, blz. 2306

Jaarverslag
Indiening, blz. 2307

Verzoekschriften
Indiening en verwijzing, blz. 2307

Besluit van de Vlaamse Executieve (herschikking kredieten)
Indiening en verwijzing, blz. 2308

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 2308

Kennisgeving van het Arbitragehof
Indiening, blz. 2308

Schriftelijke vragen
Indiening, blz. 2308

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2308

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het cultuurartikel in het nieuwe ontwerp van verdrag over de Europese politieke unie, blz. 2308

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, E. Bockstal, Minister P. Dewael

Interpellatie van de heer J. Caudron tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het voorstel van overeenkomst voor een gemeentelijk milieu- en natuurbeleid, blz. 2313

Sprekers : de heren J. Caudron, J. Cuyvers, Jos Bosmans, C. Lisabeth, A. Denys, Minister T. Kelchtermans, de heer R. Daems

Interpellatie van de heer E. Baldewijns tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de gevolgen voor het onderwijs van de terugkeer van de Belgische militairen uit Duitsland, blz. 2323

Sprekers : de heren E. Baldewijns, Minister D. Coens

Motie van aanbeveling, blz. 2327

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het onderwijs in de zogenaamde faciliteitengemeenten, blz. 2327

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, Minister D. Coens

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de stand van zaken betreffende de participatie van NV Super Club in het ERC-project, blz. 2329

Sprekers : de heren H. Coveliers, Minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer L. Hancké tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de afbraak en de opbouw van het Antwerpse woonnoodgebied Noord-schippersdijk, blz. 2334

Sprekers : de heren L. Hancké, Minister L. Walt Niel

Motie van aanbeveling, blz. 2339

Interpellatie van mevrouw F. Bre oels tot de heer L. Van den Bossche, 8 meenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, en de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de uitvoering van de Vlaamse voogdij en de initiatieven ter bestrijding van inmenging van de Franse Gemeenschap in de gemeente Voeren, blz. 2339

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, Minister L. Van den Bossche, Minister G. Geens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2347

Nr. 66 Dinsdag 9 juli 1991
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2349

Verslag van het Rekenhof over de voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1990

— 17 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 2349

Spreker : mevrouw A. Duroi-Vanhelmont, verslaggever

Ontwerp van decreet betreffende het algemeen welzijnswerk
— 514 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 2350

Sprekers : de heer J. Van Hecke, verslaggever, de heer A. Van Aperen, mevrouw L. Maximus, mevrouw M. Vogels, de heer H. Lauwers, mevrouw T. Merckx-Van Goey, Minister J. Lenssens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2362
Spreker : mevrouw L. Maximus

Ontwerp van decreet houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk
— 512 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 2365

Sprekers : de heer A. Bourgeois, verslaggever, de heer M. Van Peel, Minister P. Dewael

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2370

Ontwerp van decreet betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten
— 519 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 2375

Sprekers : de heer C. Moors, verslaggever, de heer E. Baldewijns

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2380

Bijlagen

Vragen om uitleg

Commissie voor Onderwijs en Vorming
Vraag om uitleg van de heer L. Hancké aan de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de vermindering van het aantal uren geschiedenis in het secundair onderwijs, blz. 2382

Vraag om uitleg van mevrouw N. Maes aan de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de op til zijnde maatregelen met betrekking tot het aantal omkaderingsuren voor het administratief en toezichtspersoneel in het deeltijds muziekonderwijs en met betrekking tot het kunstonderwijs, blz. 2385

Vraag om uitleg van de heer E. Baldewijns aan de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, betreffende het rookverbod in de scholen, blz. 2387
Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vraag om uitleg van de heer W. Kuijpers aan de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, betreffende de bedrijfsbrand op het industrieterrein van Herent-Wijgmaal op 30 mei 1991, blz. 2388

Commissie voor Cultuur

Vraag om uitleg van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de organisatie van de Gordel, blz. 2390

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vraag om uitleg van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het afsluiten van een convenant met BASF, blz. 2391

Nr. 67

Dinsdag 9 juli 1991
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2393

Ontwerp van decreet betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten — 519 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking (voortzetting), blz. 2393

Sprekers : de heren R. Deswaene, L. Vanhorenbeek, G. Janzegers, mevrouw A. Leysen, Minister D. Coens
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2403

Ontwerp van decreet houdende organisatie van het overleg en de inspraak in het gemeentelijk cultuurbeleid — 522 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 2425

Sprekers : de heer A. Bourgeois, verslaggever, de heren F. Bosmans, H. Lauwers, J. Geysels, W. Verreycken, H. Van Rompaey, Minister P. Dewael
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2435
Spreker : de heer J. Geysels

Ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest; van het administratief toezicht op de handelingen betreffende tucht- en sommige ordemaatregelen genomen ten overstaan van het gemeentepersoneel bedoeld in de nieuwe gemeentewet — 529 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 2437

Sprekers : de heer H. De Loor, verslaggever, de heer P. Breyne, Minister L. Van den Bossche
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2439

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. Vierde ACS-EEG-Overeenkomst met financieel Protocol, negen Protocollen, Slotakte en Bijlagen I tot LXXVIII, Proces-verbaal van ondertekening en Bijlagen I tot VIII, ondertekend te Lomé op 15 december 1989 ;

2. a) Intern Akkoord betreffende de financiering en het beheer van de communautaire steun,

b) Intern Akkoord betreffende de maatregelen en procedures nodig voor de toepassing van de vierde ACS-EEG-Overeenkomst, ondertekend te Brussel op 16 juli 1990 — 534 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 2441

Spreker : de heer J. De Bremaeker, verslaggever
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2442

Voorstel van decreet van de heren P. Berben, F. Bosmans, J. Geysels, H. Lauwers en L. Peeters betreffende de erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige culturele centra die het culturele leven in de Vlaamse Gemeenschap bevorderen — 513 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 2442

Sprekers : de heren F. Bosmans, H.

Lauwers, W. Verreycken, Minister P. Dewael

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2447

Voorstel van jachtdecreet van de heren G. Beerden, J. Dufaux, F. Verberckmoes, M. Capoen en F. Aerts en mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche — 481 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 16

Voorstel van decreet van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche c.s. houdende wijziging van de jachtwet van 28 februari 1882

— 120 (BZ 1988) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heer F. Verberckmoes c.s. houdende wijziging van de jachtwet van 28 februari 1882

— 127 (BZ 1988) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heer G. Janzegers c.s. houdende het verbod van lood in hagepatronen en bij de visserij — 259 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heer G. Beerden c.s. houdende wijziging van artikel 13 van de jachtwet van 28 februari 1882

— 263 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heer P. Berben houdende wijziging van artikel 6 van het decreet van 23 mei 1990 betreffende de afgifte van jachtverloven en jachtvergunningen

— 403 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heer W. Taelman c.s. houdende wijziging van artikel 110 van het bosdecreet van 13 juni 1990

— 439 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Voorstel van decreet van de heren J. Timmermans en J. Dufaux houdende reglementering van de jacht

— 449 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 2451

Sprekers : de heer M. Capoen, verslaggever, de heren F. Verberckmoes, F. Aerts, L. Dierickx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2458

Nr. 68

Woensdag 10 juli 1991
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2459

Voorstel van jachtdecreet van de heren G. Beerden, J. Dufaux, F. Verberckmoes, M. Capoen en F. Aerts en mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche — 481 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 16

Algemene bespreking (voorzetting), blz. 2459

Sprekers : de heren J. Dufaux, J. Pede, L. Dierickx, Minister T. Kelchtermans, de heren J. Van Looy, W. Verreycken, M. Capoen, G. Janzegers
Artikelsgewijze bespreking, blz. 2470

Sprekers : de heren G. Janzegers, L. Dierickx, J. Pede, F. Verberckmoes, W. Verreycken

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2485
Spreker : de heer P. Van Grembergen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2485

Bijlagen

Vragen om uitleg

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vraag om uitleg van de heer J. Cuyvers aan de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de negatieve gevolgen van de EG-richtlijn in verband met de registratie van pesticiden, blz. 2488

Vraag om uitleg van de heer J. Cuyvers aan de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het convenant met de Vlaamse verpakkingindustrie, blz. 2490

Nr. 69

Woensdag 10 juli 1991
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2493

Mededeling van de Voorzitter, blz. 2493

Sprekers : de heer M. Bartholomeussen, Minister R. De Wulf, de heren H. Suykerbuyk, W. Luyten

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, en tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over de achterstand van de subsidiëring van de thuislozenzorg
Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, en tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over de laattijdige uitbetaling van IBF-weddesubsidies in de welzijnssector, blz. 2494

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over het verhoogd risico op nieraanodoeningen door cadmium in de Kempen en Limburg, blz. 2497

Actuele vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het akkoord van GIMV inzake de oprichting van Solidfin

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschaps-

minister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de oprichting van een holding voor de verwerking van vaste afvalstoffen, blz. 2498

Actuele vraag van de heer L. Vanhorenbeek tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het Vlaams-Nederlands Cultuurhuis te Brussel, blz. 2501

Actuele vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de vaste boekenprijs, blz. 2501

Actuele vraag van mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over de lestijdenberekening 1991-1992 voor de Brusselse basisscholen, blz. 2502

Actuele vraag van de heer M. Bartholomeussen tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de positieve voogdij van de VHM over de sociale bouwmaatschappijen, blz. 2503

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het SST-tracé tussen Antwerpen en de Nederlandse grens, blz. 2504

Actuele vraag van de heer H. Suykerbuyk tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, in verband met de gevolgen van de Europeanisering van Brussel voor Vlaams Brabant, blz. 2504

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2505

Voorstel van motie tot voorlopige regeling van de begroting 1990
Hoofdelijke stemming, blz. 2505

Ontwerp van decreet houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk
— 512 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 3
Hoofdelijke stemming, blz. 2506

Ontwerp van decreet betreffende het algemeen welzijnswerk
— 514 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 5
Hoofdelijke stemming, blz. 2507

Ontwerp van decreet betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten
— 519 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 6
Aangehouden stemmings, blz. 2508
Hoofdelijke stemming, blz. 2517

Ontwerp van decreet houdende organisatie van het overleg en de inspraak in het gemeentelijk cultuurbeleid
— 522 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 5
Aangehouden stemmings, blz. 2518
Hoofdelijke stemming, blz. 2521

Ontwerp van decreet houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de handelingen be-

treffende tucht- en sommige ordemaatregelen genomen ten overstaan van het gemeentepersoneel bedoeld in de nieuwe gemeentewet
— 529 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 3
Hoofdelijke stemming, blz. 2522

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. Vierde ACS-EEG-Overeenkomst met financieel Protocol, negen Protocollen, Slotakte en Bijlagen 1 tot LXXXVIII, Proces-verbaal van ondertekening en Bijlagen 1 tot VIII, ondertekend te Lomé op 15 december 1989 ;

2. a) Intern Akkoord betreffende de financiering en het beheer van de communautaire steun,

b) Intern Akkoord betreffende de maatregelen en procedures nodig voor de toepassing van de vierde ACS-EEG-Overeenkomst, ondertekend te Brussel op 16 juli 1990

— 534 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 2523

Spreeker : de heer H. Van Dienderen

Voorstel van decreet van de heren P. Berben, F. Bosmans, J. Geysels, H. Lauwers en L. Peeters betreffende de erkenning en subsidiëring van de Nederlandstalige culturele centra die het culturele leven in de Vlaamse Gemeenschap bevorderen
— 513 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 5
Aangehouden stemmings, blz. 2524

Hoofdelijke stemming, blz. 2525

Voorstel van jachtdecreet van de heren G. Beerden, J. Dufaux, F. Verberckmoes, M. Capoen en F. Aerts en mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche
— 481 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 16
Aangehouden stemmings, blz. 2526
Hoofdelijke stemming, blz. 2538

Spreekers : de heren L. Dierickx, M. Capoen, J. Dufaux, W. Verreycken, W. Seeuws

Voorstel van resolutie van de heer W. Luyten c.s. betreffende de toestand in Slovenië en Kroatië na het ingrijpen van het Joegoslavische centrale leger
— 542 (1990-1991) — Nrs. 1 tot 3
Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2540
Bespreking, blz. 2540

Spreekers : de heren W. Luyten, G. Janzegers, G. Annemans, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck

Hoofdelijke stemmings, blz. 2541

Voorstel van resolutie van de heer E. Bockstal betreffende het beleid van de Vlaamse Gemeenschap inzake de internationale culturele samenwerking en betreffende de culturele akkoorden als instrument van dit beleid
— 528 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2
Bespreking, blz. 2543

Spreekers : de heren H. Suykerbuyk, verslaggever, E. Bockstal

Hoofdelijke stemming, blz. 2544

Voorstel van resolutie van de heer G. Janzegers c.s. betreffende een cultureel ak-

koord tussen Vlaanderen en Roemenië
— 468 (1990-1991), Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 2545

Spreekers : mevrouw M. De Meyer, verslaggever, de heer G. Janzegers, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck

Hoofdelijke stemming, blz. 2545

Spreekers : de heren G. Annemans, H. Van Wambeke

Motie van aanbeveling van de heren E. Van Rompuy en R. Garcia, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck en de heren L. Van Horenbeek en W. De Vlieghe tot besluit van de beleidsbrief Beleid van de Vlaamse Gemeenschap ten aanzien van Brussel-Hoofdstad

— 433 (1990-1991) — Nr. 3

Hoofdelijke stemming, blz. 2546

Spreekers : mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heren G. Annemans, R. Garcia

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys c.s. tot besluit van de op 18 juni 1991 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de mogelijke invoering van een demografische taks en over de visie betreffende het toekomstig beleid in Vlaanderen

— 520 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2548

Motie van aanbeveling van de heer J. De Bremaeker tot besluit van de op 18 juni 1991 door de heer I. Egelmeers gehouden interpellatie tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de bouwvergunning voor het leggen van een pipe-line naar de stortplaatsen van Terhagen-Rumst en Boom voor de gipsafval van Prayon-Rupel

— 521 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2549

Spreekers : de heren E. De Groot, I. Egelmeers, G. Verhaegen

Motie van aanbeveling van de heer H. De Croo tot besluit van de mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en vervoerswezen, het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met de verdere uitvoering van het SST-project en de beleidsbrief Verkeers- en vervoersplan Vlaanderen

— 524 (1990-1991) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2550

Motie van aanbeveling van de heer G. Janzegers c.s. tot besluit van de mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende het verkeers- en vervoerswezen
— 526 (1990-1991) — Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 2551

Spreeker : de heer G. Janzegers

Vakantiewensen, blz. 2552

Spreekers : de heer G. Verhaegen, Minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2553

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10.00 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

L. Peeters, D. Van Mechelen, Jos Bosmans ; gezondheidsredenen.

A. Laridon, J. Van Bree ; buitenslands.

A.-M. Neyts-Uyttebroeck, F. Willockx ; ambtsverplichtingen.

J. Caudron, O. Lefeber ; familieverplichtingen.

VERSLAG VAN HET REKENHOF over de voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1990

— 17 (1990-1991) — Nrs. 1 en 2

Bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het

verslag van het Rekenhof over de voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1990.

Door de Commissie werd tot besluit van haar bespreking van dit onderwerp een voorstel van motie tot voorlopige regeling van de begroting 1990 aangenomen. Wij zullen ons daarover uitspreken aanstaande woensdag 10 juli om 16 uur.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Duroi-Vanhelmont, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw A. Duroi-Vanhelmont, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, collega's, de voorafbeelding van de uitslagen van de uitvoering van de begroting 1990 die voor ons werd samengesteld door het Rekenhof is de eerste voorlopige rekening van de eerste algemene uitgavenbegroting opgesteld volgens de regels van de nieuwe wet op de rijkscomptabiliteit van 1989.

In het verleden was het zo dat de definitieve rekening van de begroting steeds met enorme vertraging werd ingediend en besproken. Bijvoorbeeld de definitieve rekening van 1981 werd zonder enig debat in 1988 goedgekeurd.

Het nieuwe artikel 29 van de wet op de rijkscomptabiliteit maakt het nu mogelijk dat de Vlaamse Raad reeds binnen het half jaar na het einde van het begrotingsjaar het resultaat ervan beoordeelt en bespreekt.

We willen hier onze appreciatie uitdrukken voor het belangrijke werk dat het Rekenhof heeft verricht bij de samenstelling van deze voorlopige rekening 1990. De definitieve rekening wordt immers opgesteld door de administratie van financiën, nadien gecontroleerd door het Rekenhof.

Het Rekenhof heeft zich bij de opstelling van de voorafbeelding gebaseerd op de ordonnanceringsen. Het vestigt er de aandacht op dat het resultaat een tekort van 23,8 miljard niet mag verward worden met de cijfers uit de algemene toelichting of met het kasresultaat. Deze 3 noties vertrekken immers vanuit verschillende uitgangspunten. De afgevaardigde van het Rekenhof gaf hierbij bijkomende uitleg. Hij drukt erop dat elke overheid verschillend cijfermateriaal hanteert. Dit is niet aan willekeur te wijten maar vloeit voort uit de regels van het begrotingsrecht.

Onderhavige voorafbeelding geeft niet alleen het resultaat van de centrale diensten van de Vlaamse Gemeenschap maar tevens van de instellingen van openbaar nut van categorie A. Ook de toestand van de vastleggingen werd opgemaakt. Als bijzondere aanwijzing werd de benuttingsgraad vermeld zowel van ordonnanceringskredieten als vastleggingskredieten en vastleggingsmachtigingen.

Bij de bespreking werden verschillende aandachtspunten behandeld die opgenomen werden in het voorstel van motie tot voorlopige regeling van de begroting 1990.

Duroi-Vanhelmont

1. De commissarissen stellen vast dat de Vlaamse Executieve tijdens het begrotingsjaar 1990 geen enkele keer gebruik heeft gemaakt van bijkomende kredieten toegestaan bij begrotingsberaadslaging, artikel 24 van de wet van 28 juni 1963.

Wel hebben de verschillende Gemeenschapsministers ruim gebruik gemaakt van de mogelijkheid de basisallocaties te herschikken. Het Rekenhof heeft hieromtrent een aantal opmerkingen geformuleerd. Maar op dit ogenblik is alles geregulariseerd.

2. Ook over de structuur van de programmabegroting werd opnieuw gedebatteerd. In de eerste programmabegroting van 1990 was een te gering aantal programma's zodat de gemiddelde waarde veel te hoog lag. Dit was ook het geval nog in 1991. De leden van de Commissie Financiën drukten erop dat voor 1992 aan dit euvel zou worden verholpen.

Verder werden nog beschouwingen gewijd aan de indruk van het Rekenhof, dat de administratie in al haar geledingen er niet in slaagt om het voorziene geld uit te geven, wat leidt tot massaal kredietverval op het eind van het jaar, van de overgedragen niet-gesplitste kredieten.

De administratieve mallemlen werkt blijkbaar zo traag dat men niet tijdig de nodige vastleggings- of ordonnanceringsdocumenten kan opstellen.

Een lid was van oordeel dat men deze indruk niet mag interpreteren als een aansporing om geld uit te geven. Persoonlijk wil ik eraan toevoegen dat als er een probleem zou zijn in de administratie, dit dan door de Executieve moet worden opgelost.

Wij als decreetgever kunnen slechts vaststellen dat de machtiging tot uitgaven die we langs de begroting geven, niet volledig wordt benut. Maar vermits de begroting steeds een raming blijft en geenszins een verplichting tot uitgaven inhoudt, zou het ons eerder optimistisch moeten stemmen want het niet opgebruiken van de verleende kredieten zou ook een uit-

drukking van zuinig beheer kunnen zijn.

Een aantal technische vragen over het groot bedrag aan overgedragen kredieten, een overschot van 35 miljard niet gebruikte kredieten en een eventuele opsplitsing van sectie 19 — lokale en regionale besturen — naar Gewest of Gemeenschapsaangelegenheden werd door de afgevaardigde van het Rekenhof omstandig beantwoord. Daarvoor verwijs ik naar het schriftelijk verslag.

Tot slot waren de commissarissen het er eenparig over eens dat, hoewel het artikel 29 van de wet op de rijkscomptabiliteit bepaalt dat de voorafbeelding aanleiding kan geven tot goedkeuring van een met redenen omklede motie, het aangewezen is thans de voorafbeelding te bevestigen door de aanneming van dergelijke motie waarvan het voorstel thans aan uw goedkeuring wordt onderworpen.

De Voorzitter : Zijn er nog opmerkingen ? *(Nee)*

De bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het algemeen welzijnswerk — 514 (1990-1990) — Nrs. 1-5

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het algemeen welzijnswerk.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Hecke, verslaggever, heeft het woord.

De heer J. Van Hecke, verslaggever *(op de tribune)* : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, vooraleer verslag uit te brengen over de bespreking in de Commissie van het ontwerp van decreet betreffende het algemeen welzijnswerk, wens ik te zeggen dat sommige commissieleden het eigenaardig vinden dat in plenaire vergadering

een belangrijk ontwerp van decreet wordt besproken, terwijl een even belangrijke beleidsbrief van een andere Minister in commissievergadering wordt behandeld. Dit lijkt mij een zeer eigenaardige regeling van de werkzaamheden, te meer omdat men in plenaire vergadering van de Kamer ook een zeer belangrijk ontwerp bespreekt waarvoor eveneens veel belangstelling wordt betoond. Dat doet uiteraard vragen rijzen.

Tijdens de commissievergadering wees de Minister er in zijn inleiding op dat dit kaderdecreet - zoals hij het zelf noemde - eigenlijk een viervoudig doel nastreeft. Ten eerste, een grotere rechtszekerheid van het algemeen welzijnswerk ; ten tweede een betere positionering en profilering van de sector binnen de globale welzijnszorg ; ten derde, de structurering van het algemeen welzijnswerk tot een coherent en gedifferentieerd netwerk van optimaal gespreide en toegankelijke voorzieningen ; ten vierde, de harmonisering van het reglementair kader voor alle erkende voorzieningen binnen het algemeen welzijnswerk.

Het algemeen welzijnswerk is zeker geen nieuwe sector. Het is wel een relatief nieuw begrip om zowel het bestaande ambulante als het residentiële welzijnswerk te vernoemen.

Het ambulante welzijnswerk omvat een veelheid van centra en diensten die thans zijn gereguleerd door verschillende besluiten van de Vlaamse Executieve en door een koninklijk besluit. Concreet handelt het over de volgende werksoorten : de centra voor maatschappelijk werk, de centra voor levens- en gezinsvragen, de centra voor tele-onthaal, de diensten voor forensisch welzijnswerk, jongeren adviescentra.

Er is ook het residentieel welzijnswerk dat eveneens meerdere types van diensten en centra met een eigen reglementering omvat zoals de centra voor residentieel welzijnswerk, de diensten voor begeleid zelfstandig wonen voor jonge volwassenen, en de opvangcentra voor jongeren.

In zijn inleiding heeft de Minister het algemeen welzijnswerk inhoudelijk

Van Hecke

geprofileerd, vooral wat de noodzakelijke structurering en harmonisatie van het algemeen welzijnswerk betreft.

Tijdens de bespreking is gebleken dat de Commissie het unaniem eens was over de noodzaak deze zeer belangrijke sector te structureren en te harmoniseren. Over de wijze waarop dit concreet moet gebeuren liepen de meningen enigszins uiteen.

Sommige leden vroegen zich af of dit noodzakelijkerwijze door middel van een raamdecreet moest gebeuren, met andere woorden, de vraag rees of er niet teveel bevoegdheden aan de Executieve werden overgedragen, ook al is in dit ontwerp van decreet de oprichting van de Vlaamse Hoge Raad voor het Algemeen Welzijnswerk voorzien die bij de concrete uitvoering van het decreet ook advies zal uitbrengen. De Minister heeft hierop geantwoord dat de Executieve thans op basis van koninklijke besluiten en de bijzonder wet van 1980 dit alles zonder enig decreet regelt. De algemene filosofie, de opdrachten en de algemene voorwaarden waaraan het algemeen welzijnswerk moet voldoen, zal voortaan concreet worden bepaald. Vroeger was dit niet het geval.

Een lid van de Commissie wees ook op de mogelijkheid dat door de combinatie van een aantal bepalingen van het decreet, de openbare sector, met name het OCMW, de facto buiten spel kan worden gezet. De Minister repliceerde erover te waken dat dit geenszins het geval zou zijn.

Een ander lid van de Commissie wees erop dat dit decreet een enorme vooruitgang betekent inzake rechtszekerheid, onderlinge samenwerking en planning. Toch blijven er een aantal vragen open omtrent de concrete invulling ervan. Een lid drong dan ook aan op een representatieve samenstelling van de Raad.

Er werd ook ingegaan op de mogelijkheid dat een probleem zou ontstaan inzake overlapping van sommige centra. Meer bepaald stelde een commissielid dat de wet van 1976

ook aan de OCMW's de opdracht geeft de dienstverlening te verzekeren. Vandaar een zekere vrees dat de benaming Centra voor Maatschappelijk Welzijn tot naamsverwarring zou kunnen leiden. Volgens de Minister kon dit decreet eventueel een andere benaming hebben, met name het ontwerp van decreet betreffende het particulier welzijnswerk. Dit bleek uiteindelijk niet mogelijk omdat er 5 centra op 200 zijn die door het OCMW werden opgericht en gesubsidieerd. De wet van 1976 blijft in ieder geval onverminderd van kracht.

Er werd ook ingegaan op de problematiek van de dubbele subsidiëring. Meerdere leden stelden dat dit in ieder geval moet worden vermeden. De Minister heeft zich bij deze redenering aangesloten.

Tenslotte heeft de Minister, op vraag van enkele leden, zich ertoe geëngageerd dat de samenstelling van de Hoge Raad en de benoeming van de leden een prioriteit zal zijn bij de uitvoering van het decreet, en dit in overleg met de vertegenwoordigers van de twee koepelorganisaties.

Voor alle duidelijkheid wens ik de amendementen die door de Commissie voor Welzijn en Gezondheid werden aanvaard uitdrukkelijk toe te lichten.

Bij artikel 7 worden op de tweede en de derde regel de woorden "bij voorkeur in samenwerking met vrijwilligers" vervangen door "of in samenwerking tussen beroepskrachten en vrijwilligers". Op de vierde regel na de woorden "de beroepskrachten en" wordt het woord "desgevallend" ingevoerd.

Een nieuw artikel 13bis wordt toegevoegd, het luidt als volgt: "de Executieve kan onder de voorwaarden en de modaliteiten die zij bepaalt in het kader van het algemeen welzijnswerk aan bepaalde centra bijkomende opdrachten toekennen in functie van bepaalde doelgroepen of problematieken".

Artikel 20 vervalt.

Aan artikel 16 wordt een tweede lid toegevoegd, het luidt als volgt: Deze

vrijwilligersverenigingen mogen voor de kosten, zoals bepaald in het eerste lid, niet worden gesubsidieerd krachtens een ander decreet of besluit. Het woord vrijwilligersorganisaties wordt in dit artikel 16 vervangen door het woord vrijwilligersverenigingen. Wat artikel 19 betreft, worden in fine van paragraaf 1, punt 1 de woorden toegevoegd "alsook van hun gezin".

Het geamendeerde ontwerp werd in zijn geheel aangenomen door de Commissie met 8 stemmen tegen 1.

— De heer M. Olivier, Eerste Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op

Na dit verslag zou ik namens mijn fractie zeer kort enkele bedenkingen willen formuleren omtrent dit ontwerp van kaderdecreet. Wij verwelkomen het als een belangrijke principiële doorbraak, die een grotere profilering, een herstructurering en een harmonisatie van het ambulant van het residentieel welzijnswerk in het vooruitzicht stelt. Deze sector wordt al te gemakkelijk beschouwd als een marginale sector. Uit de gegevens in bijlagen blijkt dat dit niet zo is. Het gaat om 170 erkende ambulante voorzieningen en 62 residentieële; daarvoor is in de begroting 1991 van de Vlaamse Gemeenschap 809,5 miljoen ingeschreven. Bijna duizend personeelsleden zijn in deze sector tewerkgesteld.

De sector is al lang vragende partij. Op dit ogenblik zijn er immers bijna evenveel reglementeringen inzake erkenning en subsidiëring als er soorten voorzieningen zijn. U hebt gehoord dat er dat heel wat zijn. Iedereen in de sector is het erover eens dat de nu geldende reglementeringen de versnippering in de hand werken en de onderlinge samenwerking sterk bemoeilijken. Vandaar dat het kaderdecreet algemeen positief wordt onthaald en dat de twee koepels enthousiast reageren.

Welke punten van het ontwerp-decreet beschouwen wij nu als uitermate positief?

Ten eerste, dit decreet houdt een erkenning in van de sector als een specifiek segment van het welzijnswerk

Van Hecke

en biedt op die manier een toekomstperspectief aan de betrokken voorzieningen.

Ten tweede, hierdoor kan een proces op gang komen, waarbij alle soorten voorzieningen op elkaar worden afgestemd. Deze afstemming kan onder meer plaats vinden tussen het ambulante en het residentiële welzijnswerk. Samenwerking wordt verplicht op het lokale vlak, en sterk aangemoedigd op het regionale.

Als eerstelijns opvang, oriëntering, hulpverlening en nazorg rond een zeer grote waaier van problemen vervult deze sector een belangrijke bufferfunctie en vervangt hij dikwijls meer ingrijpende hulpverleningsvormen. Dit kan niet genoeg worden beklemtoond.

Een derde positief element is ongetwijfeld de mogelijkheid om tot een programmatie te komen, zodat een betere spreiding en bereikbaarheid van de hulpverlening wordt gewaarborgd.

Ten vierde is in het ontwerp ook het idee opgenomen om bijkomende functies te enten op erkende basisvoorzieningen. Zo kan worden voorkomen dat voor nieuwe noden telkens nieuwe voorzieningen ontstaan en dat de hulpverlener op de duur door het bos de bomen niet meer ziet.

Ten vijfde, wil het decreet de steun aan vernieuwende projecten en opleiding. Terloops wijs ik erop dat het vrijwilligerswerk een eigen taak vervult met als wezenlijk kenmerk de belangloze inzet.

Tenslotte wordt er een hoge raad opgericht die de Minister adviseert over het beleid in deze sector.

Het zal allicht nog enige tijd duren alvorens de uitvoeringsbesluiten klaar zijn en worden gepubliceerd. Voor de voorzieningen is het nochtans van het allergrootste belang dat hun leefbaarheid wordt gegarandeerd. In de memorie van toelichting worden dezelfde algemene erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden

in het vooruitzicht gesteld en het doet ons alvast veel genoeg dat de Minister bij de bespreking in de Commissie een honderd procent betoelaging voor alle voorzieningen heeft beloofd. Dit is zeer belangrijk voor de specifieke problematiek van de autonome centra voor maatschappelijk werk.

Dit ontwerp komt echt op zijn tijd. De sector zal erdoor aan belang winnen en wij hopen dan ook dat de uitvoeringsbesluiten niet al te lang uitblijven. Inmiddels keuren wij dit ontwerp van decreet met overtuiging goed. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Van Aperen heeft het woord.

De heer A. Van Aperen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats feliciteer ik namens onze fractie de rapporteur met het nauwkeurige verslag over de besprekingen van dit erg belangrijk ontwerp van decreet.

Om de belangrijkheid van het ontwerp te onderstrepen wil ik even teruggaan tot het najaar van 1990, toen in Gent op 22 en 23 november het eerste Vlaams Welzijnscongres werd gehouden. Door een duizendtal verantwoordelijken uit de welzijnssector werd dat weekend gedebatteerd over de toekomstige oriëntatie van het welzijnswerk en werden een reeks congressaanbevelingen aangenomen. Gemeenschapsminister Lenssens, die daar de slottoespraak hield, legde bij die gelegenheid een aantal belangrijke verklaringen af waarvan ik hem nu wil vragen hoever het staat met de uitvoering ervan.

Minister J. Lenssens : Morgen maak ik aan de Vlaamse Executieve en aan de Voorzitter van de Vlaamse Raad de inhoud bekend van de algemene welzijnsbeleidsnota die ik in mijn slottoespraak op het welzijnscongres van november 1990 heb aangekondigd.

De heer A. Van Aperen : Dat is dan een stap vooruit, mijnheer de Minister, het is alleen jammer dat u dat niet vroeger hebt bekendgemaakt, want dan was de discussie van van-

daag misschien overbodig, maar toch zou ik verder willen gaan met mijn uiteenzetting.

Ik vraag ook mij niet te veel te onderbreken. De beleefdheid vereist dat u nu eerst naar mij luistert, mijnheer de Minister. U kan straks aan het woord komen. Men heeft mij steeds geleerd te luisteren en te zwijgen als iemand aan het woord is en deze te laten uitspreken. Nadien vraagt men het woord en men spreekt pas als men de toelating van de Voorzitter heeft gekregen. Ik ben welopgevoed en niet in een bos of oerwoud grootgebracht. Ik weet echter niet waar u bent opgevoed. Ik heb u nog nooit onderbroken. **(Protest van Minister Lenssens)**

De Voorzitter : Mijnheer de Minister, mag het lid zijn uiteenzetting houden ?

Minister J. Lenssens : Mijnheer de Voorzitter, dit is hier toch bij uitstek het domein voor een dialoog tussen de Executieve en de Raad. Ik zie niet in waarom de heer Van Aperen zich eraan stoort wanneer ik onmiddellijk wil antwoorden op een zeer concrete vraag. Ik zal dat dus niet meer doen. Hij mag het mij dan wel niet kwalijk nemen wanneer ik in het algemene antwoord niet antwoord op sommige van zijn punctuele vragen.

De heer A. Van Aperen : Mijnheer de Minister, ik stel vast dat u erg zenuwachtig bent en liefst hebt dat ik niet langer spreek. Ik bol het dan ook af. Zo hebt u uw zin. **(Samenspraak tussen Minister Lenssens en leden van de PVV-fractie)**

De Voorzitter : Mag ik de leden vragen hun discussie hier stop te zetten, zodat de volgende spreker het woord kan nemen.

Mevrouw Maximus heeft het woord.

Mevrouw L. Maximus (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, het ontwerp van decreet betreffende het algemeen welzijnswerk werd in de Commissie voor Welzijn en Gezondheid op een zeer open en positieve manier besproken. Het zou het parlementair werk ten goede komen, indien er op

Maximus

alle niveau's en in alle Commissies voldoende tijd kon worden uitgetrokken om wetten en decreten op een serene wijze voor te bereiden en te bespreken. Alle aspecten van een regelgeving moeten immers grondig worden doorgelicht, zodat men bij de toepassing ervan niet voor verrassingen komt te staan die voortdurende bijsturing vereisen. Dit komt de rechtzekerheid van burgers, verenigingen en organisaties immers niet ten goede.

Wij zijn dus tevreden over de openheid van het debat, maar toch zijn wij niet onverdeeld gelukkig met de aanpak van het algemeen welzijnswerk. Het ontwerp van decreet wil een kader zijn waarin de bestaande, totaal wildgegroeide en versnipperde hulpverleningskanalen op een doeltreffende wijze en zo gedecentraliseerd mogelijk kunnen samenwerken.

De prangende vraag blijft echter waarom die wildgroei en die versnippering niet konden worden voorkomen. Waarom werden de Openbare Centra voor Maatschappelijk Werk niet tijdig omgebouwd tot de draaischijf van het welzijnsbeleid en de welzijnszorg? Indien hiervoor de nodige middelen waren voorzien geweest, dan hadden de OCMW's vandaag ten volle de hun wettelijk toebedeelde rol kunnen spelen. Zij zouden mits de nodige structurele aanpassingen vlot werkende instrumenten kunnen zijn van een pluralistische en geïntegreerde welzijnszorg, evenwichtig over het hele grondgebied verspreid, wier dienstverlening overzichtelijk en voor alle burgers bereikbaar zouden zijn.

Ondanks de ontegensprekelijke verdiensten van het decreet, blijft de indruk bestaan dat er naast de OCMW's een parallel circuit wordt gecreëerd. Dit kan opnieuw tot overlappings leiden. Realiteitszin gebiedt ons evenwel toe te geven dat er in Vlaanderen een amalgaam van privé en zuilgebonden verenigingen is tot stand gekomen die niet meer weg te denken zijn. Wij zijn dus dringend aan een algemene herstructurering op dat vlak toe.

De harmonisering van de subsidiëerings- en erkenningsnormen biedt het voordeel dat op termijn de hulpverlening beter gespreid zal kunnen worden en ook meer toegankelijk.

Een belangrijk aandachtspunt bij de bespreking betreft de rol van de vrijwilligers in de welzijnssector. De SP-fractie verheugt zich erover vast te stellen dat het amendement werd aanvaard dat ertoe strekt duidelijkheid te scheppen in de rol die hen wordt toebedeeld. Het kan immers niet zo zijn dat vrijwilligers in de sector autonoom zouden gaan werken. Dat zou betekenen dat zij de plaats innemen van beroepskrachten, wat onvermijdelijk zou leiden tot eisen tot honorering van het vrijwilligerswerk.

De kwaliteit en de continuïteit van het welzijnswerk kunnen slechts worden gewaarborgd indien de leiding ervan wordt toevertrouwd aan degelijk gevormde beroepskrachten.

Dit betekent geenszins een miskenning van de waarde van het vrijwilligerswerk. Het wil alleen het complementaire karakter ervan onderstrepen.

Vrijwilligers zijn een welkome aanvulling, maar ze mogen noch worden aangewend om het aantal beroepskrachten af te bouwen, noch om de uitbreiding van de werkgelegenheid ter ontlasting van de te hoge arbeidsdruk tegen te gaan.

In het licht van deze verduidelijking werd ook de tekst aangepast die handelde over de vorming en kwaliteitsvereisten opgelegd aan de vrijwilligers. Zij staan nu in functie van de aard van het werk dat zij zullen verrichten en dat stemt overeen met wat wij wensen.

Voor onze fractie is ook vermeldenswaard de ministeriële toezegging dat er bij de samenstelling van de Vlaamse Hoge Raad naar gestreefd zal worden dat niet meer dan twee derde van de leden tot hetzelfde geslacht behoren. Het blijft onze bekommernis ertoe te komen dat deze gewaarborgde vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in advies- en beleidsorganen niet meer moet worden afgedwon-

gen, maar dat zij als vanzelfsprekend zal worden aanvaard.

Verheugend is voor ons ook de vaststelling dat, in tegenstelling tot wat enkele weken geleden in een krant werd gepubliceerd, de begeleiding van AIDS-patiënten een plaats heeft gevonden in dit decreet.

Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat de maatschappelijke gevolgen van AIDS onvoldoende worden ingeschat. Indien er ter zake geen kentering komt zullen wij, sneller dan wij denken, worden geconfronteerd met een nieuwe vorm van uitsluiting van burgers uit de samenleving, die erger zal zijn dan wat we tot nu toe hebben gekend. De begeleiding van AIDS-patiënten en hun familie zal op termijn niet volstaan, hoewel het een eerste aanzet is, die wij kunnen toejuichen. Als AIDS-preventie door de jongeren, maar spijtig genoeg ook door de ouderen, die beter zouden moeten weten, niet ernstig wordt genomen, is de tijd niet meer ver af dat wij zullen af te rekenen krijgen met problemen rond seropositieve kinderen op school en een groeiend aantal seropositieven, die onder druk van hun mede-arbeiders uit hun werksmilieu worden verwijderd. Seropositieve kinderen, mannen en vrouwen, die ten gevolge van onberedeneerde angst voor besmetting nergens nog welkom zullen zijn.

In een democratisch land kan een dergelijke uitstoting van mensen uit de maatschappij niet worden geduld. Een goed gestructureerde begeleiding moet, naast de voorlichting en de actieve preventie, klaar staan om zelfs de minste ontsporing te voorkomen. Wij mogen zeker niet de fout maken AIDS enkel als een medisch probleem te beschouwen. De maatschappelijke effecten ervan dreigen in de toekomst de zuiver medische ver in belangrijkheid te overtreffen.

Rekening houdend met het zeer gestoffeerd verslag van de heer Van Hecke zou ik tot slot nog alleen willen toejuichen dat Minister Lenssens heeft toegezegd erover te waken dat de subsidiëring in het kader van dit decreet in geen enkel geval zal kun-

Maximus

nen samengaan met subsidiëring vanuit een ander besluit of een ander decreet. Het opnemen van een amendement in die zin is positief en vormt een basis voor de controle op de naleving van het principe in de boekhouding van de welzijnsorganisaties.

Mijnheer de Minister, ter zake zou ik, na lezing van de tekst, evenwel durven suggereren het amendement, dat door de heer Van Hecke bij artikel 16 werd ingediend, dat wij mee hebben ondertekend en waarvoor wij dus mede de verantwoordelijkheid dragen, toch technisch te verbeteren. Ik zou de volgende tekst durven voorstellen. Ik citeer : Vrijwilligersverenigingen die voor de kosten, zoals bepaald in het eerste lid, worden gesubsidieerd krachtens een ander decreet of besluit, komen voor die kosten niet in aanmerking voor subsidiëring in het kader van onderhavig decreet. Einde citaat.

Het lijkt mij inderdaad juridisch-technisch correcter dit verbod tot cumulatie van subsidiëring op die wijze te formuleren dan op de wijze zoals ze nu in de door de Commissie aangenomen tekst is aangegeven en die er in feite op neerkomt dat dit decreet subsidiëring via een ander decreet verbiedt, wat niet kan, en ook niet de bedoeling van de Commissie was.

Mijnheer de Minister, u zal mij zeker niet kwalijk nemen dat ik van de laatste gelegenheid, die mij voor de vakantie wordt geboden gebruik maak om de zeer ingewikkelde en bureaucratische subsidiëeringsprocedure aan te klagen die de thuislozenzorg op dit ogeblik aan de rand van het failliet plaatst. Het lijkt onze fractie absoluut noodzakelijk de subsidiëring voor deze sector op te nemen in een normale decretale formule die de leefbaarheid van de sector veilig stelt. Het is inderdaad onaanvaardbaar dat de middelen voor de betaling van het personeel met maanden vertraging worden uitbetaald, enkel en alleen omwille van de ingewikkeldheid van de subsidiëring. Het zou wenselijk zijn dit probleem bij voorrang op te lossen.

Terugkomend op dit decreet, mijn-

heer de Minister, zien wij uit naar de uitvoeringsbesluiten, maar de SP-fractie zal het ontwerp van decreet, zoals het na de bespreking in de Commissie is aangenomen, in zijn aangepaste vorm goedkeuren. (**Applaus**)

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, dit decreet beoogt de veelheid en de rijkdom, die bestaat binnen het vrij initiatief met betrekking tot het algemeen — dus voor iedereen toegankelijk — welzijnswerk te ordenen. Dit is een zeer ruim opgevat decreet dat eerder de hoofding kaderdecreet zou moeten krijgen. Ik denk dat de meeste leden het daarover eens zijn.

Als lid van de wetgevende macht sta ik, en anderen met mij, ietwat verdeeld tegenover deze vorm van wetgeving, die de Executieve nog enorm veel ruimte laat in de keuze van de verf waarmee zij het schilderij kan inkleuren : geel, blauw, rood en misschien zelfs wat groen.

Een te zeer gedetailleerde decretale subsidieregeling werkt verstarring in de hand. Ook daarvan ben ik mij bewust. Juist in de welzijnssector is dynamiek en vernieuwing essentieel en moeten initiatieven die beantwoorden aan nieuwe noden evenwaardige kansen krijgen. In andere sectoren van de welzijnssector, zoals de gehandicaptenzorg en de bijzondere jeugdzorg, maar ook in de totale culturele sector is duidelijk gebleken dat al te strikte decretale regelingen leiden tot gebrek aan creativiteit en dynamiek, tot een soort verstarring, waardoor het echte vrije initiatief geen kansen krijgt. Het is dus een constant zoeken naar het ideale evenwicht tussen kader en decreet. In dit geval helt de balans misschien een beetje te veel over naar het kader en zijn er nog al te vage en al te veel vragen, ook over dat kader zelf. Waar eindigt het algemeen welzijnswerk en waar beginnen de andere bevoegdheidsdomeinen ? Zo is bijvoorbeeld de haat-liefde verhouding met de openbare sector, in dit geval

het OCMW, niet echt duidelijk gedefinieerd, zeker niet wat de samenwerking, de planning en de coördinatie betreft. Ook de positie van de centra voor maatschappelijk werk, verbonden aan de mutualiteiten, is niet altijd even duidelijk. Zo wordt het onderscheid tussen deze centra voor maatschappelijk werk, onder meer ook betoelaagd via het RIZIV in de nieuwe ziekenfondswet, en de autonome OCMW's niet opgeheven. Er zijn ook geen echte waterdichte garanties om dubbele subsidiëring te voorkomen en bovendien bestaat de kans dat bepaalde centra voor maatschappelijk werk via de subsidiëring van de ziekenfondswet zullen moeten voldoen aan twee totaal verschillende reglementeringen, met alle gevolgen vandien.

Omgekeerd is het antwoord op de vraag welke werkvormen nu precies onder het algemeen welzijnswerk vallen, niet altijd even duidelijk. Zo hebben verschillende leden in de Commissie betwijfeld of er in het decreet plaats is voor organisaties die zich bezighouden met de psychosociale problematiek van seropositieven en Aids-lijdens. De Aids-problematiek zal in de Commissie voor Welzijn binnenkort worden besproken. Minister Weckx heeft in het verleden al herhaaldelijk laten weten dat hij enkel voor organisaties die echt preventief werken, verantwoordelijk is. Voor de bovengenoemde organisaties verwijst hij naar Minister Lenssens aangezien deze bevoegd is voor Welzijn.

Tijdens de bespreking in Commissie heeft Minister Lenssens verklaard dat die werking best in het decreet ambulante welzijnswerk kan worden opgenomen. Die toezegging heb ik echter niet uitdrukkelijk in het Commissieverslag teruggevonden. Vandaar dat ik mijn vraag opnieuw formuleer of het, volgens de Minister, mogelijk is dat de organisaties die zich bezighouden met de psychosociale problematiek van seropositieven en Aids-lijdens, via dit decreet kunnen worden gesteund en gefinancierd.

Minister J. Lenssens : Mevrouw Vogels, ik meen dat het antwoord op uw vraag positief is. Natuurlijk kan

Lenssens

er geen dubbele subsidiëring zijn voor de psyche-sociale begeleiding van deze patiënten. Ter zake moet nauw worden overlegd en samengewerkt met de gezondheidszorginstellingen die het medisch aspect behandelen.

Ik herhaal dat er geen enkele bepaling in het decreet werd opgenomen dat zulks zou uitsluiten.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de Minister, uw antwoord is zeer belangrijk omdat deze organisaties de jongste tijd al te vaak van het kastje naar de muur worden gestuurd en niet weten waar zij eigenlijk moeten aankloppen : bij de Gemeenschapsministers Lenssens of Weckx of bij de nationale Ministers Busquin of Delizée.

Na de sluiting van de bespreking in de Commissie bereikte mij ook nog een bezorgde brief van de federatie Vrouwen tegen Mishandeling die zich op haar beurt afvraagt of zij onder het toepassingsveld van dit decreet valt. Deze organisatie, die sinds jaren bewijst te voldoen aan een bestaande en helaas nog altijd zeer reële nood, moet en kan, mijns inziens, via het decreet ambulante welzijnswerk erkend en gefinancierd worden. Ook ter zake herhaal ik mijn vraag of de Minister dit kan bevestigen.

Er bestonden twijfels of het reglement over het in artikel 20 over de erkenningscategorieën onder punt f geformuleerd justitieel ambulante welzijnswerk wel volstond om de werking van de nu genoemde forensische welzijnswerk te omvatten.

Mijnheer de Minister, u hebt het door ons ingediende amendement tot tekstwijziging als te ruim geëvalueerd. Uiteindelijk werd, op basis van het amendement van de heer Lauwers, een consensus bereikt om de formulering zo te verbreden dat de werking van de huidige forensische welzijnswerk erdoor totaal wordt gedekt.

Er blijft nog een zeer delicaat punt — mevrouw Maximus heeft daarop al gealludeerd —, namelijk de rol en

de functie van de vrijwilliger in het algemeen welzijnswerk en zijn verhouding tot de professional, die een constante spanning is en zal blijven, een discussie die nog niet is afgerond.

De Groenen erkennen ten volle de ervaring en deskundigheid van de vrijwilligers en durven vraagtekens te plaatsen bij de overprofessionalisering van de welzijnswerk op bepaalde vlakken. Het gaat hier niet over een kwantitatieve overprofessionalisering - die is er duidelijk niet -, maar eerder over een kwalitatieve overprofessionalisering. Ik bedoel hiermee dat in het verlengde van nieuwe noden telkens nieuwe specialismen in bepaalde vakdisciplines ontstaan. Die nieuwe disciplines in de welzijnswerk die door professionals worden uitgeoefend, moeten steeds met een kritisch oog worden bekeken. Ik verwijs in dat verband naar de evolutie in de ziekenhuizen waar een toenemende professionalisering en specialisatie waardoor de patiënt, de hulpbehoevende om wie het allemaal gaat, zich uiteindelijk in een onaanvaardbare situatie bevindt.

Er wordt voortdurend geïnvesteerd in grotere professionalisering, in meer machines en in meer techniek en gebouwen terwijl de eerste-lijns-hulp van de verpleegkundigen in een ziekenhuis helemaal wegvalt. De gewone dagelijkse verzorging, die essentieel is voor een hulpzoekende, valt weg. Ik denk dat we die evolutie in de welzijnswerk zeker moeten voorkomen. Daarom formuleer ik randbedenkingen in verband met de professionalisering en pleit ik voor de vrijwilliger, voor de ervaringsdeskundigheid.

Het aanmoedigen van vrijwilligers mag echter ook geen excuus zijn om op professionele krachten te besparen. Heel wat werkvormen hebben kwalitatief te lijden omdat ze steeds alleen maar een beroep kunnen doen op vrijwilligers of op tijdelijke statuten, tijdelijke statuten, die eens goed opgeleid en ingewerkt, verdwijnen omdat zij elders in betere omstandigheden beter betaald werk vinden. Vrijwilligers kunnen ook niet de continuïteit bieden die nodig is voor een professionele welzijnswerk. Een vol-

doende professionele ondersteuning is zeker nodig, mijnheer de Minister, om de continuïteit te garanderen en om de kwaliteitsbewaking te verzekeren.

Verder blijf ik het moeilijk hebben met de bepalingen in verband met de vorming van vrijwilligers. Die vorming blijft voor mij een taak voor de verschillende federaties die het best geplaatst zijn om de voor hun sector specifieke basisopleiding aan de vrijwilligers te verstrekken. Ook na de amendering die dit expliciet uitsluit van dubbele subsidiëring blijft het voor mij onduidelijk waarom in artikel 16 een soort van subsidiëring behouden blijft voor de autonome vrijwilligersorganisaties. Ik wacht eigenlijk nog steeds op een concreet voorbeeld. Hoe kunnen die autonome vrijwilligersorganisaties vorming verstrekken aan vrijwilligers die meedraaien in een bepaalde vorm van ambulante welzijnswerk ?

Tot slot wil ik stellen dat dit decreet in het algemeen positief is, dat het eindelijk rechtszekerheid biedt aan een aantal werkvormen die sinds jaren, in onzekerheid, kapitaal werk hebben verzet. Ik hoop dat dit decreet ook betaalbaarheid zal bieden. Zoals mevrouw Maximus verwijs ik hier uitdrukkelijk naar de noodkreet van de onthaalhuizen van de jongste dagen. Ik zal daarover trouwens morgen aan Minister De Wulf een actuele vraag stellen. U weet dat tien van die onthaalhuizen momenteel zeer acute problemen hebben om hun werking draaiend te houden en dit als gevolg van het niet-uitkeren van de saldo's van 1989 en 1990, het niet-uitbetalen van de voorschotten van het eerste en van het tweede trimester 1991 voor de IBF-werkkrachten waarop heel veel onthaalhuizen, helaas, nog steeds functioneren.

De verantwoordelijkheid van de Minister van Welzijn en Gezin is groot. Het is onverantwoord dat bepaalde werkvormen, zoals de onthaalhuizen en de thuislozenwerking, in zo sterke mate op de IBF-statuten draaien. Bovendien blijken die IBF-statuten jaar na jaar zeer betaalonzeker te zijn. **(Onderbreking door de heer C. Moors)**

Vogels

U stelt mij een slechte vraag, mijnheer Moors. Immers, precies één jaar geleden, op 13 juni 1990, stond ik hier op dezelfde tribune Minister De Wulf te interpelleren over de achterstallen in de betalingen aan de onthaalhuizen. Toen heeft Minister De Wulf mij gezegd dat een en ander te maken had met de overgang in de regionalisering. Intussen is de regionalisering een jaar ouder. Trouwens, wat die persnota betreft, is het niet normaal dat verenigingen die bepaalde moeilijkheden hebben contact nemen met de vertegenwoordigers in de Vlaamse Raad en hun vragen stellen? **(Onderbreking door de heer C. Moors)** Ik kan daar nog verder op ingaan. Intussen heb ik daarover nog schriftelijke vragen gesteld. U bent aan het verkeerde adres, mijnheer Moors. Op dit ogenblik ben ik tweemaal voor 50.000 frank hoofdelijk garant voor leningen aangegaan door onthaalhuizen voor vrouwen bij Netwerk Zelfhulp.

Mijnheer Moors, wanneer u mij een vraag stelt dan luistert u toch naar het antwoord ofwel geeft u zo maar gratuite opmerkingen. Ik heb de indruk dat het dit laatste is.

De heer C. Moors : Het zijn de twee samen.

Mevrouw M. Vogels : Ik wil niet dat u hier de indruk geeft dat ik enkel reageer als daarover iets in de pers komt. Ik ben continu met deze zaken bezig. Ik kan u dat bewijzen. U verstuurt toch ook voortdurend brieven over onderwijs naar de scholen.

Ik wil mijn uiteenzetting beëindigen met te zeggen dat wij dit decreet in zijn geheel positief beoordelen. Zoals gezegd is het een kader, het moet dus nog worden opgevuld. Er zullen uitvoeringsbesluiten worden uitgevaardigd. De Minister heeft beloofd dat de Hoge Raad, die hem zal adviseren over de uitvoeringsbesluiten, eerst-daags zal worden benoemd.

Mijnheer de Minister, wij zullen dit decreet goedkeuren en de uitvoering ervan op de voet volgen. Wij zullen dat in alle omstandigheden doen en niet enkel wanneer er perscommuni-

qués worden uitgegeven, mijnheer Moors.

De Voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer H. Lauwers : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, wat de algemene doelstelling van dit decreet betreft, bestaat er weinig discussie. Het gaat over de harmonisering en de structurering van zowel de ambulante als de residentiële maatschappelijke dienstverlening in de welzijnszorg.

Het is aangewezen om te werken met een kaderdecreet aangezien wij te maken hebben met een gediversifieerde sector, waarin in grote lijnen een aantal bepalingen worden vastgelegd maar waarbij de Vlaamse Executieve voldoende soepelheid behoudt om in te spelen op actuele toestanden. Nochtans wil ik herhalen wat ik ook in de Commissie heb gezegd, namelijk dat wij in dit geval toch een bijzonder grote overdracht doen van de Vlaamse Raad naar de Vlaamse Executieve. Ik verwijs naar de erkennings- en subsidiëeringscriteria, naar de programmatie, naar de combineerbaarheid van functies, naar de modaliteiten van samenwerkingsakkoorden, van projectfinanciering, van extra opdrachten, en van bijzondere doelgroepen. De bevoegdheid over al deze domeinen wordt overgedragen aan de Executieve.

Ik beweer niet dat wij moeten evolueren naar een situatie zoals zij in de culturele sector door het Cultuurpact wordt opgelegd, waar alles in het decreet zelf minutieus wordt uitgewerkt. Toch moet worden toegegeven dat wij, wat dit decreet betreft, enigszins naar het andere uiterste evolueren. Ik weet wel — de Minister heeft dit trouwens gezegd — dat de uitvoeringsbesluiten zullen worden opgemaakt in overleg met de Hoge Raad, maar de Hoge Raad is de Vlaamse Raad niet.

Daarom vraagt de VU-fractie uitdrukkelijk om bij wijze van beleidsbrief, vooraleer de voornaamste uitvoeringsbesluiten worden genomen, toch nog een document in de Vlaam-

se Raad, of alleszins in de Commissie voor te leggen. Mijnheer de Minister, ik besef dat die uitvoeringsbesluiten niet allemaal tegelijkertijd zullen worden uitgevaardigd en dat de uitvoering pas gedurende de volgende legislatuur zal worden beëindigd. Ik hoop dat de voornaamste punten, namelijk de punten die betrekking hebben op de effectieve structurering en harmonisering, vooraf nog in de Commissie worden besproken. Dit verzoek is in de eerste plaats een principiële kwestie maar wat mij betreft is het ook een inhoudelijke en een politieke kwestie. U mag niet te vlug reageren op wat ik nu zal zeggen maar het is niet uitgesloten, het is volgens dit decreet zelfs perfect legaal en denkbaar, dat de Vlaamse Executieve — via het artikel 11 over de programmatie, het artikel 12 over de verplichte samenwerking en andere artikelen over de regionale samenwerking, over projectsubsiëring, over bijzondere doelgroepen en over de combineerbaarheid van allerlei functies gewild of ongewild een dermate grote harmonisatie teweeg brengt door de reactie van het werkveld op de beslissingen van de Executieve dat 90 ten honderd van de huidige 150 initiatieven van de CLG's, CMW's, JIC's en JAC's herleid worden tot 20 of 30 Raden van Beheer. Deze Raden van Beheer voeren effectief het beleid door de onderlinge samenwerking en integratie, en zullen meer dan nu de impact ondervinden van de grote welzijnskoepel. Ook de mutualiteiten zouden, via de CMW's, een grotere impact kunnen krijgen. Uiteindelijk kan dit leiden tot een situatie waarbij wij een oligopolie krijgen van welzijns Holdings, die uiteindelijk de Adviesraad zullen domineren en uiteindelijk de welzijnspolitiek als dusdanig bepalen.

Ik beweer niet dat dit inherent is aan dit decreet of dat de artikelen die daartoe aanleiding zouden kunnen geven, slechte artikelen zijn. Integendeel, het zijn goede artikelen die noodzakelijk zijn om een herstructurering te verwezenlijken.

Ik beweer ook niet dat het in uw bedoeling zou liggen, mijnheer de Minister, om dat geschetste effect na te streven. Maar, al zal dit niet van van-

Lauwers

daag op morgen gebeuren, toch ben ik ervan overtuigd dat wij in die richting zouden kunnen evolueren. Ik ben geen voorstander van de huidige versnippering, noch van een doorgedreven kleinschaligheid. Ik pleit wel voor voldoende diversiteit tussen de verschillende centra en voor autonomie van de verschillende centra voor welzijnswerk. Hun raden van bestuur moeten autonoom kunnen werken en wij moeten voorkomen dat dezelfde mensen in allerlei raden van bestuur terug te vinden zijn. Een te sterke harmonisatie en integratie van de verschillende deelterreinen sluit dit gevaar immers niet uit.

Derhalve hecht ik zeer veel belang aan de betrokkenheid van de Vlaamse Raad bij de formulering van de uitvoeringsbesluiten. Dit mag niet worden beschouwd als een kritiek op het huidige decreet. Het is veeleer een waarschuwing voor mogelijke neveneffecten van een op zich goed instrument.

Ik ga hier niet herhalen wat anderen voor mij hier reeds hebben gezegd. Mevrouw Maximus en de rapporteur hebben er terecht op gewezen dat in de Commissie interessante besprekingen werden gevoerd, dat belangrijke verklaringen werden afgelegd en dat een aantal belangrijke amendementen werden goedgekeurd.

Om te besluiten wil ik nog twee concrete vragen stellen. Een eerste vraag betreft de problematiek van de slachtofferhulp, die trouwens ook door mevrouw Vogels reeds werd behandeld. Aan de ene kant bepaalt het besluit van de Vlaamse Executieve van 1985 dat slachtofferhulp thuis hoort bij het forensisch welzijnswerk. In het huidige decreet is daarvan geen sprake wat het justitieel welzijnswerk betreft.

Aan de andere kant zijn er de vluchthuizen voor vrouwen die het slachtoffer waren van geweld. Deze vallen nu onder het residentiële welzijnswerk. Zij vragen echter een specifieke regeling omdat zij van oordeel zijn dat hun opdracht niet beperkt is tot hulpverlening maar ook gericht is op

algemene maatschappelijke vorming.

Deze problematiek — en hier verschil ik van mening met mevrouw Vogels — wordt mijns inziens beter als bijzondere problematiek toevertrouwd aan bestaande centra veeleer dan daarvoor een specifieke regeling uit te werken. Wij hebben een amendement goedgekeurd waardoor ook residentiële centra de mogelijkheid wordt geboden bijzondere opdrachten uit te voeren, waar dit aanvankelijk enkel het geval was voor de ambulante sector.

Mijnheer de Minister, het lijkt aangegeven rond de problematiek van de slachtofferhulp meer duidelijkheid te scheppen. Kan deze bijzondere opdracht ook aan de residentiële centra, waartoe onder meer de vluchthuizen voor vrouwen behoren, worden toevertrouwd ?

Minister J. Lenssens : In beginsel is het antwoord positief. Met dit decreet zou — en ik spreek voorwaardelijk — in de toekomst de vrouwenmishandeling als een bijzondere opdracht toevertrouwd kunnen worden aan bepaalde residentiële centra. Op basis van het besluit van de Vlaamse Executieve van 4 april 1990, worden mishandelde vrouwen en kinderen in de residentiële sector van de onthaalhuizen opgenomen en als dusdanig gesubsidieerd.

Het antwoord op de vraag van mevrouw Vogels of de Federatie van onthaalhuizen voor mishandelde vrouwen kan worden erkend ingevolge dit decreet, is eveneens principieel positief, op voorwaarde althans dat wordt voldaan aan de voorwaarden die zullen worden bepaald bij uitvoeringsbesluit.

De heer H. Lauwers : Mijnheer de Minister, hiermee hebt u grotendeels geantwoord op onze specifieke vragen. Door het feit dat deze huizen werken voor vrouwen met kinderen, horen zij vanzelfsprekend thuis in de residentiële sector. Zoals ik al zei vinden de vluchthuizen en ook de Federatie van vluchthuizen dat in een vluchthuis meer gebeurt dan alleen mensen in nood opvangen. Vluchthuizen houden zich ook bezig met de weerbaarheidstraining van vrouwen,

Daarom vragen zij een specifieke regeling. Ik meen echter niet dat wij ze als een specifiek iets in het kader van de welzijnssector moeten beschouwen. Misschien kan gewoon een oplossing worden gevonden via de bijzondere projecten voor doelgroepen. Slachtofferhulp is dus ruimer dan alleen de opvang van mishandelde vrouwen. Het is niet al te duidelijk of de opvang van mishandelde vrouwen nog kadert in het forensisch welzijnswerk dan wel of die opvang door zijn eigen problematiek, uitsluitend moet worden toegewezen aan de CMW's of zijn er nog andere mogelijkheden ?

Minister J. Lenssens : Volgens de tekst van dit decreet gaat het om een bijzondere opdracht die kan worden toegewezen aan een CMW, maar desgevallend ook aan een CLG. Overigens is er in het decreet geen sprake meer van het begrip forensisch welzijnswerk, wel van justitieel welzijnswerk.

De heer H. Lauwers : Dan heb ik nog een specifieke vraag die ook al door mevrouw Vogels werd gesteld. Bij wijze van overgangsbepaling blijven de huidige werkvormen bestaan. De Minister is zeker en vast op de hoogte van de problemen van de thuislozenzorg, meer in het algemeen van de residentiële opvangcentra. De betrokken personeelsleden worden betaald op grond van het zogenaamde IBF-statuut. Zoals de Minister weet werden de saldo van 1989, van 1990 evenals de voorschotten voor dit jaar nog niet uitbetaald. Nog vóór hierover iets verscheen in de media, had ik reeds vernomen dat dit voor een aantal centra grote problemen geeft. Ik weet, mijnheer de Minister, dat u hiervoor niet alleen verantwoordelijk bent, een collega van u is hierbij ook betrokken. Misschien kan u ons vandaag wel zeggen op welke manier voor het probleem op korte termijn iets kan worden gedaan. Gelat op die overgangsmaatregelen, waardoor de termijnen niet samenvallen met het jaareinde, vraag ik mij af wat er voor de tewerkgestelden in het kader van het IBF-statuut zal worden gedaan. Normaal gezien komt er een einde aan hun opdracht

Lauwers

op 31 december. Wordt in een verlenging voorzien ?

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, binnen de Commissie werd zeer behoorlijk en constructief werk geleverd. Wij zijn het met dit instrument graag eens. Mijn fractie zal dan ook dit decreet goedkeuren.

De Voorzitter : Mevrouw Merckx-Van Goey heeft het woord.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik dank de verslaggever, de heer Van Hecke voor zijn verslaggeving in de Commissie. Hij heeft ook gesproken namens de CVP-fractie.

Sta mij toe een tweetal artikelen van dit decreet nader te bekijken. Ook de heer Van Hecke heeft het belang onderschreven van dit decreet dat de sector structureert, harmoniseert toelaat in de toekomst het welzijnswerk duidelijk te profileren.

Eerst behandel ik het forensisch welzijnswerk, dat in de toekomst het justitieel ambulante welzijnswerk wordt. Ook collega Lauwers en mevrouw Vogels hebben hieromtrent vragen ter verduidelijking gesteld.

Het ontwerp van decreet beoogt uitvoering te geven aan de bepalingen van artikel 5, paragraaf 1, punten 2 en 7, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. In 1988 hebben wij bij de bespreking van de verdere regionalisering deze wet van zeer nabij kunnen meemaken. Mijnheer de Minister, u zal zich zeker nog herinneren dat in de oorspronkelijke teksten van de nationale Regering stond dat deze sector zou worden overgeheveld naar het nationale niveau. Tussen 1980 en 1988 hebben wij de goede werking van die diensten kunnen benadrukken, waardoor de Vlaamse Gemeenschap deze sector als een gemeenschapsmaterie wenst te behouden en te versterken. Wij zijn hier niet om die sector af te bouwen, wel om hem meer zekerheid te geven en in een algemeen kader beter te structureren.

De diensten voor justitieel welzijnswerk worden thans erkend en gesubsidieerd op basis van het besluit van de Vlaamse Executieve van 1985, houdende de regels inzake erkenning en subsidiëring van deze diensten. Het definitieve artikel 20 somt de erkenningscategorieën op, met de vermelding van hun kernopdracht. Inzake het forensisch welzijnswerk vermeldt dit artikel : In het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen van personen die van hun vrijheid beroofd zijn, beroofd werden of dreigen beroofd te worden, alsook van hun gezin. Einde citaat. De woorden "alsook van hun gezin" werden toegevoegd door middel van een amendement in de Commissie. Om de kernopdracht duidelijk te houden is het nuttig de reikwijdte ervan te preciseren, in de hoop er van uwentwege duidelijkheid over te krijgen.

Behoort het tot de taak van deze diensten mee te werken aan concrete preventieve acties op het gebied van criminaliteitsproblemen, vergelijkbaar met de acties van de comités voor bijzondere jeugdzorg en de centra ter bestrijding van kindermishandeling, die erop gericht zijn strafrechtelijk ingrijpen te voorkomen door aangepaste en vrijwillige hulpverlening ? Door de vermelding in de tekst " of dreigen beroofd te worden" is het heel duidelijk dat het justitieel ambulante welzijnswerk ook essentieel preventief moet kunnen werken.

Behoort het tot de taak en/of de mogelijkheden van deze diensten initiatieven te nemen die erop gericht zijn, eventueel buiten enig strafrechtelijk optreden, oplossingen te zoeken voor conflictsituaties die zijn ontstaan tussen daders en slachtoffers van een misdrijf ? Tijdens het welzijnscongres, waarvan zojuist reeds sprake was, werd uitdrukkelijk gepleit voor dwarsverbanden tussen het welzijnswerk en andere sectoren, zoals bij voorbeeld de sector van de justitie. De vraag die ik zojuist stelde, heeft zeer duidelijk betrekking op een dergelijke dwarsverbinding op microvlak. Ik denk hierbij onder meer aan bemiddelingspogingen bij uit de hand gelopen familie- en/of bureauzies, aan schaderegelingen in

het geval van vandalisme en aan de oplossing van conflicten tussen een jeugdige agressor en zijn slachtoffer. Het is zeer belangrijk de mogelijkheid op dergelijke dwarsverbanden open te houden, zonder dat het daarom een verplichting moet worden.

Behoort het tot de taak van deze diensten te zorgen voor opvang en begeleiding van familieleden van personen die van hun vrijheid beroofd zijn, beroofd werden of dreigen beroofd te worden, indien deze familieleden meteen ook slachtoffer van de betrokkene zijn, zoals in gevallen van incest, geweld tegen de familie en familieverlating ? Door de amendering van de tekst verwijst deze nu uitdrukkelijk naar het werken met en voor gezinnen van personen die van hun vrijheid zijn beroofd, beroofd werden of dreigen beroofd te worden. Normaal gezien mogen we dus ook verwachten dat dit zal gebeuren wanneer het gezin het slachtoffer is van het misdrijf waar alles om draait.

Behoort het tot de taak en/of de mogelijkheden van deze diensten om bij voorbeeld op lokaal vlak in overleg en samenwerking met politionele en justitiële instanties en welzijnsdiensten te zoeken naar alternatieven voor opsluiting in de gevangenis en mee te werken aan het formuleren en realiseren van dergelijke initiatieven ? Dit is inderdaad een van de taken van de hulpverlening aan daders.

Behoort het tot de taak en/of de mogelijkheden van deze diensten om initiatieven te nemen op structureel vlak ? Ik denk hierbij vooral aan initiatieven die gericht zijn op het beïnvloeden van het concreet beleid van politionele en justitiële instanties en welzijnsdiensten en strafrechtelijke instanties ertoe trachten te bewegen in hun beleid en beslissingen meer rekening te houden met de welzijnsproblematiek van burgers die met de justitie in aanraking komen. Kunnen zij in dit verband bijvoorbeeld meewerken aan vormingsinitiatieven voor politie en welzijnssector of aan structureel overleg met de politie of het Parket ? Indien wij echt overtuigd zijn van de waarde van maat-

Merckx-Van Goey

schappelijk werk, mogen wij ons in geen geval beperken tot individueel maatschappelijk werk. Werken aan structuren is dan ook essentieel, indien we niet willen blijven steken in het zoeken naar oplossingen voor louter concrete problemen. Uit de ervaring met de concrete begeleiding van daders moeten wij lessen trekken en van daaruit voorstellen formuleren om een brug te slaan naar andere sectoren, zoals in dit geval de justitie.

Behoort het tot de taak en/of de mogelijkheden van deze diensten om acties tot maatschappelijke sensibilisering op te zetten door bijvoorbeeld informatiebrochures samen te stellen over problemen in verband met criminaliteit. Ik denk bijvoorbeeld aan alles wat te maken heeft met geweld, aan mogelijkheden tot schadevergoeding door het schadefonds, aan lokale preventieprojecten. Ik denk dat wij daarvan vrij recentelijk nog een voorbeeld hebben gekregen, namelijk de informatiebrochure die werd samengesteld door ouders en familieleden van kinderen die overleden zijn ten gevolge van een misdrijf. Is het de bedoeling dat u de diensten voor justitieel ambulante welzijnswerk opdracht geeft aan deze vorm van maatschappelijke sensibilisering mee te werken ?

Tot zover artikel 20. Mijnheer de Minister, ik weet niet concreet of het bij de bespreking van artikel 4 niet mogelijk is een uitdrukkelijk antwoord te geven op de bekommelingen die ik zoëven heb uiteengezet. Artikel 4 omschrijft op een gedetailleerde wijze de opdracht voor de diensten van het algemeen welzijnswerk. Zij moeten namelijk dienst en hulpverlenende activiteiten organiseren. Zo moeten zij een eerste opvang bezorgen aan personen die zich in een noodsituatie bevinden. Moet deze bepaling zo worden gelezen dat elke in het kader van dit decreet erkende en gesubsidieerde dienst tot taak krijgt ook open te staan voor de eerste opvang aan personen die met justitie in aanraking zijn gekomen, zij het als slachtoffer of als dader ?

Deze bepaling werd ook reeds geci-

teerd door de heer Lauwers en mevrouw Vogels wanneer zij bepaalde vragen stelden over opvanghuizen voor vrouwen. Dit artikel zou inderdaad een oplossing kunnen bieden. Ik pleit er tevens voor dat deze ambulante justitiële diensten een grote openheid aan de dag zouden leggen en dat zij op een moderne wijze aan preventie zouden doen. Vaak moeten deze diensten die met verouderde structuren werken, eerst worden gemoderniseerd om goed te kunnen functioneren. Zij moeten tevens openstaan voor alternatieve werkwijzen, die niet altijd in de klassieke welzijnssfeer te situeren zijn. Zij mogen zich niet beperken tot de twee klassieke groepen, namelijk degenen die van hun vrijheid beroofd zijn of die hun vrijheid dreigen te verliezen en hun gezinnen, maar zij moeten zich ook bezig houden met gelijk welk maatschappelijk probleem dat met criminaliteit te maken heeft.

Wanneer wij in de Vlaamse Raad spreken over criminaliteit is dit niet het probleem van de Minister van Justitie of van de begrotingsdiensten of van de preciese omschrijving van een crimineel feit zoals het in het strafwetboek staat, maar dan gaat het om problemen tussen mensen die door de criminaliteit worden veroorzaakt. Het is immers belangrijk dat deze problemen eventueel in het kader van de welzijnzorg kunnen worden opgelost.

Mijnheer de Minister, de formulering van de tekst van het decreet en uw antwoorden, laten hopelijk een opening voor de brugfunctie en voor een zekere evolutie in deze sector. Ik wens even terug te gaan naar 1988. Toen was het opvallend dat er vooral in Vlaanderen een bekommernis was voor een goed uitgebouwde sector van het — toen forensisch — justitieel ambulante welzijnswerk. Ter zake bestond er een bekommernis en ook een engagement. Via de amendering hebben wij dit nog verkregen ; het was trouwens een bewuste keuze van de Vlaamse Gemeenschap om dit binnen een welzijnsperspectief te behouden.

Het kader door dit decreet geschapen en de uitvoeringsbesluiten die u ui-

terwaard aan de Hoge Raad voorgelegd zullen worden, zullen aan de sector nog meer mogelijkheden geven. Wij hopen dat deze uitvoeringsbesluiten een waardig instrument zullen zijn voor ons engagement ten aanzien van de welzijnsproblematiek.

Zoals collega's Maximus, Vogels en Lauwers onderschrijf ik de vragen betreffende de noodkreet, uitgaande van de thuislozenzorg. Zij hebben de alarmbel geluid ; ter zake werden de vragen reeds gesteld. Wij vragen u dan ook om de subsidiëring, de middelen waar zij recht op hebben, correct te regelen. Bovendien verzoeken wij u hierover met collega De Wulf van gedachten te wisselen, teneinde deze personen te belonen en hen te betalen voor het werk dat zij in feite leveren. Wij rekenen erop dat u dit in de Executieve zult ter sprake brengen, zodat aan hun terechte zorgen zal worden tegemoet gekomen.

Mijnheer de Voorzitter, mijns inziens is het belangrijk dat wij dit ontwerp nog vóór het reces afhandelen, zodat zo snel mogelijk de Hoge Raad zal worden benoemd en de uitvoeringsbesluiten zullen worden getroffen. Onze evaluatie ter zake is gunstig ; wij zullen graag dit instrument ter beschikking stellen van de Minister en van de Executieve, maar vooral van het werkkterrein zelf dat door het ruime kader van het algemeen welzijnswerk wordt bestreken.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, voorafgaandelijk sluit ik mij aan bij de woorden van dank en hulde aan de verslaggever, collega Van Hecke, voor de goede weergave van de even goede bespreking van het ontwerp van decreet in de Commissie. Dit uitstekend rapport laat mij toe bondig op een aantal meer belangrijke deelaspecten van het ontwerp van decreet in te gaan en het ontslaat mij dus van nogmaals te herhalen wat het opzet van dit decreet is. Dit kwam voldoende aan bod zowel in het geschreven als in het mondeling rapport.

Ik betreur dat collega Van Aperen mijn hoffelijk antwoord tijdens zijn

Lenssens

inleiding niet heeft aanvaard als een onmiddellijk antwoord. Ik heb ook andere collega's even onderbroken om hen onmiddellijk antwoord te geven op punctuele vragen omdat dit beter paste dan in een globaal antwoord. Mijns inziens heeft u ongelijk om het debat uit de weg te gaan. Uiteraard blijf ik bereid u te aanhoren.

Collega Van Hecke heeft een belangrijke vraag inzake leefbaarheid van sommige werksoorten gesteld. Collega's, het is duidelijk dat in principe dit decreet ook door een harmonisering van de regels inzake subsidiëring en erkenning moet worden gevolgd.

U weet dat voor de meeste sectoren een bevreemdende subsidieregeling bestaat, ongeacht de wijze van uitbetaling. Bij de uitvoering van dit decreet moet er worden over gewaakt dat vooral de kleinere subsectoren die een minderwaardige subsidieregeling kennen, stapsgewijze het niveau van de andere sectoren bereiken.

De dames Vogels, Maximus en Merckx en de heer Lauwers stelden vragen aangaande de onthaalhuizen. De onthaalhuizen worden gesubsidieerd via het besluit van de Vlaamse Executieve van 4 april 1990. Dit gebeurt via de begroting welzijn. Zij ontvangen elk kwartaal voorschotten volgens de klassieke voorschottenregeling, te weten in verhouding tot de erkenning en het aantal personeelsleden die hiervoor in aanmerking komen. Na het verstrijken van het werkjaar en na indiening van het jaarverslag ontvangen zij dan het saldo dat tien tot honderd bedraagt. In deze kleine sector zitten echter een groot aantal vroegere IBF-tewerkgestelden. Ter vervanging van de IBF werd het programma ter bevordering van tewerkstelling in de niet-commerciële sector gecreëerd. Het decreet dienaangaande werd vorig jaar goedgekeurd. Ik heb er geen moeite mee te erkennen dat de procedures zowel in de welzijnssector als in de sector van de afwikkeling van het interdepartementeel begrotingsfonds, te ingewikkeld zijn, hetgeen

leidt tot een onvoldoende vlotheid van de uitbetaling van de voorschotten. Dit is onaanvaardbaar. Ik betreur het dan ook dat een aantal instellingen momenteel — en dit op vrij korte termijn — met zeer grote financiële en budgettaire problemen te kampen hebben. Dienaangaande heb ik afspraken gemaakt met mijn collega, de heer De Wulf. Ik neem aan dat op dit ogenblik de medewerkers van onze beide kabinetten samen met de bevoegde administraties — tewerkstelling, financiën en begroting — oplossingen zoeken voor dit probleem. Daarnaast zullen zij ook structurele beslissingen moeten voorstellen die de procedures zullen vereenvoudigen. Het is volgens mij inderdaad onaanvaardbaar - en dat geldt ook voor de andere sectoren - dat de overheid tekort schiet in de uitvoering van haar reglementeringen en haar engagementen niet nakomt.

Ik kom nu terug tot het, ontwerp-decreet. Mevrouw Vogels en de heer Lauwers herinnerden eraan dat het ging om een raamdecreet. Mevrouw Vogels voegde er zelfs aan toe dat er iets te veel raam en iets te weinig decreet aan te pas komt. Het betreft inderdaad een kaderdecreet, dat echter leidt tot een grote verbetering op het vlak van de rechtszekerheid. Ik zal even uitweiden over de inhoud ervan. Het decreet houdt de opdrachten van het algemeen welzijnswerk in, niet enkel in algemene termen maar ook vrij concreet. In dat verband denk ik aan artikel 3 en volgende. In het decreet wordt tevens het doelpubliek bepaald, met name in principe de hele bevolking, maar met een prioriteit voor de risicogroepen. Wij bepalen eveneens de algemene erkenningsvoorwaarden waaraan zal moeten worden voldaan om op erkenning en subsidiëring aanspraak te kunnen maken. Ook de structuur van het algemeen welzijnswerk wordt in dit decreet bepaald, met andere woorden, de hulpverleningsvormen, die belangrijk zijn, en die door de decreetgever worden vastgesteld. In het decreet worden bovendien belangrijke decretale opties genomen inzake vrijwilligerswerk en inzake de relatie van de vrijwilligers tot de beroepskrachten. Vooral

aangaande de ambulante sector, gekenmerkt door versnippering, opteren wij voor een, desgevallend, opgelegde samenwerking. Tenslotte opteert de decreetgever voor een programmatie per werksoort. Het decreetontwerp bevat dus de essentie van wat door de decreetgever moet worden vastgelegd. Alleen moet de Executieve beslissen over de concrete modaliteiten van erkenning, uitvoering en subsidiëring van de voorzieningen, die bovendien telkens voorafgaandelijk aan de Vlaamse Hoge Raad voor Algemeen Welzijnswerk voor advies zullen worden voorgelegd. In dit verband bevestig ik ook hier wat ik in de Commissie heb gezegd, met name dat het eerste uitvoeringsbesluit dat ik in de komende weken of maanden aan de Vlaamse Executieve zal voorleggen de samenstelling van de Vlaamse Hoge Raad voor algemeen welzijnswerk zal zijn.

Collega Lauwers, naar mijn persoonlijke mening is het inderdaad wenselijk dat de Commissie van de Vlaamse Raad door middel van een beleidsbrief bij de globale uitvoering van dit decreet wordt betrokken. Wanneer het echter conceptuele zaken zoals structuur, erkennings- en toelatingsvoorwaarden betreft, lijkt mij dit een zeer terechte vraag.

Mevrouw Vogels en de heer Lauwers hebben gesproken over het vrijwilligerswerk en over het latente en normale spanningsveld dat er altijd zal zijn en blijven bestaan tussen de professionelen en de vrijwilligers in de welzijnssector. De bepalingen van dit decreet strekken ertoe het evenwicht in deze verhouding te realiseren.

Mevrouw Maximus beklemtoont dat vrijwilligers niet mogen worden ingezet teneinde te besparen op de beroepskrachten. Ik ben het met deze stelling volledig eens. Vrijwilligerswerk moet complementair zijn. De vrijwilligers hebben een eigen opdracht die ook verschilt naargelang de werksoort en het voorwerp van de sector waarvoor zij worden ingeschakeld.

Wat de betoelaging voor de vorming van vrijwilligers via de federaties betreft, verwijs ik naar het verslag van

Lenssens

collega Van Hecke. Ik heb in de Commissie dienaangaande een verklaring afgelegd die ik hier bevestig. Ik heb geen bezwaar tegen de technische correctie die door mevrouw Maximus wordt voorgesteld. Hierdoor wordt de tekst namelijk nog verduidelijkt, met het oog op het vooropgestelde doel. Het is in ieder geval onmogelijk, uit twee ruiven te eten. Wie in toepassing van dit decreet een toelage geniet, kan voor dezelfde kosten niet krachtens een ander decreet of besluit van de Executieve worden gesubsidieerd.

Mevrouw Maximus, ik bevestig dat ik ernaar zal streven dat ten hoogste twee derde van de leden van deze Vlaamse Hoge Raad, tot hetzelfde geslacht zullen behoren.

Er was nog een belangrijke vraag van mevrouw Maximus aangaande de rol van de OCMW's. De organieke wet van 8 juli 1976 inzake de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn, blijft onverkort van kracht. Wij zijn overigens niet bevoegd om deze wet te wijzigen. Het weze duidelijk dat de OCMW's hun geëigende rol zullen kunnen blijven spelen, in toepassing van de wet van 1976. Dit impliceert ook dat het OCMW kan, en mijns inziens moet samenwerken op bepaalde domeinen waarin het zelf onvoldoende is gespecialiseerd, in de mate dat ter plaatse gespecialiseerde diensten aanwezig zijn waarmee afspraken kunnen worden gemaakt.

Ik herhaal wat ik ook al in de Commissie heb gezegd, met name dat er in tientallen Vlaamse gemeenten op het vlak van de sociale dienstverlening een uitstekende samenwerking bestaat tussen de openbare sector, namelijk het OCMW, en de particuliere sector, waardoor ook een zekere taakverdeling groeit.

In antwoord op de vragen van mevrouw Vogels en mijnheer Lauwers betreffende de Federatie voor mishandelde vrouwen verwijs ik naar de tekst van het decreet die in beginsel toelaat deze federatie afzonderlijk te erkennen, als ze tenminste voldoet aan de erkenningsvoorwaarden, die in de uitvoeringsbesluiten zullen wor-

den opgenomen. In mijn inleiding heb ik reeds geantwoord op de vraag van de heer Lauwers in dit verband.

Tot slot zal ik antwoorden op de zeer precieze vragen van mevrouw Merckx, die vooral belangrijk zijn voor de latere interpretatie van deze decretale tekst.

Mevrouw Merckx verwijst naar artikel 3 van het kaderdecreet dat alle erkende welzijnsvoorzieningen verantwoordelijk stelt voor de eerste opvang van personen die in een materiële, sociale of psyche-sociale noodsituatie verkeren. Zij vraagt of deze verplichting tot eerste opvang ook geldt ten aanzien van personen die met Justitie in aanraking komen als dader of als slachtoffer.

Ik kan bevestigen dat elk centrum voor algemeen welzijnswerk moet instaan voor de eerste opvang van alle mogelijke noodsituaties. In artikel 3 is evenwel ook voorzien dat deze eerste opvang gevolgd kan worden door een verwijzing naar een gespecialiseerde dienstverleningsvorm, indien de cliënt zich aanmeldt in een centrum dat niet over deze specialisatie beschikt. Nog in verband met het justitieel ambulante welzijnswerk heeft mevrouw Merckx concrete vragen gesteld die zeer kort bij elkaar liggen.

De eerste vraag betreft de medewerking van dergelijke centra aan preventieve acties in verband met criminaliteitsproblemen, vergelijkbaar met deze van de comités voor bijzondere jeugdzorg en de centra ter bestrijding van kindermishandeling, die erop gericht zijn een gerechtelijk ingrijpen te voorkomen door aangepaste hulpverlening. Hierop kan ik zeggen dat preventieve acties niet de hoofdplicht zijn van de centra voor justitieel welzijnswerk, maar dat het krachtens artikel 3 van het decreet niet uitgesloten is dat ze daaraan hun medewerking verlenen.

Een tweede vraag betreft het nemen van initiatieven die erop gericht zijn om, eventueel buiten enig strafrechtelijk optreden, oplossingen te zoeken in conflictsituaties tussen daders en slachtoffers van een misdrijf. Hierop kan ik antwoorden dat dit niet tot de taak van deze diensten

behoort, behalve wanneer deze bemiddeling tussen daders en slachtoffers gebeurt in samenwerking met een centrum voor slachtofferhulp.

Een derde vraag betreft de begeleiding van familieleden van personen die van hun vrijheid zijn beroofd. Het antwoord is te vinden in een door de Commissie aangenomen amendement dat zegt dat ook familieleden van daders van een misdrijf of van personen die van hun vrijheid zijn beroofd, geholpen kunnen worden. Maar ook hier moet men vooropstellen dat de slachtofferbegeleiding in de eerste plaats dient te gebeuren door de gespecialiseerde centra.

Een vierde vraag betreft de samenwerking met politie en justitie instanties in het zoeken naar alternatieven voor de vrijheidsberoving. Alhoewel het niet tot de hoofdplicht behoort is er geen principieel bezwaar tegen het samen zoeken naar alternatieve sancties; op deze manier kan ook het inzicht van de justitiële sector in de mogelijkheden van de welzijnssector ten aanzien van daders van misdrijven groeien.

Een vijfde vraag betreft het nemen van structurele initiatieven, gericht op de beïnvloeding van het concrete beleid van politie en justitie instanties en welzijnsdiensten, met het oog op het betrekken van de factor welzijnsproblematiek bij de beoordeling van burgers die met de justitie in aanraking komen.

Deze vraag sluit nauw aan bij de vorige en verwijst naar de bijkomende taken van de centra voor justitieel welzijnszorg op het vlak van de vorming en sensibilisering. Ook hier verwijs ik naar artikel 3 van het decreet. Aangezien het betrekking heeft op daders is er geen enkel bezwaar tegen medewerking aan dergelijk initiatief.

Evenmin is er bezwaar tegen acties tot maatschappelijke sensibilisering, want ook dat is voorzien in artikel 3 van het decreet, tenminste voor zover deze actie vertrekt van en gericht is op de problematiek van de daders.

In verband met het justitieel welzijnswerk moet men steeds voor ogen

Lenssens

houden dat dit soort werk alleen gericht is op de ouders en hun gezinnen en dat het hier gaat om welzijnswerk, om hulpverlening aan personen. Dit werk kan dus geen voornamelijk preventief karakter aannemen en mag niet uitgroeien tot een drukkings- of actiegroep.

Tot daar mijn antwoorden op de vragen van de leden van de Raad. Rest mij nog te danken al wie in de Commissie en in deze Raad heeft geholpen om duidelijkheid te brengen in de tekst van het ontwerp-decreet. Ik hoop dat het decreet met grote meerderheid zal worden goedgekeurd. **(Levendig applaus)**

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende het algemeen welzijnswerk.

De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK 1

Algemene Bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de grondwet.

— **Aangenomen.**

AFDELING 1

Definities

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° Algemeen welzijnswerk : de socia-

le dienst- en hulpverlening die ter beschikking staat van alle burgers wiens welzijnskansen bedreigd of verminderd worden ten gevolge van persoonlijke, relationele, gezins- of maatschappelijke factoren maar die over voldoende psyche-sociale mogelijkheden beschikken zodat geen blijvende vervangende of remediërende tussenkomst vereist is.

2° Ambulant welzijnswerk : algemeen welzijnswerk dat verloopt via mobiele contacten tussen hulpvrager en hulpverlener, hetzij aan huis, hetzij in een centrum.

3° Residentieel welzijnswerk : algemeen welzijnswerk dat gepaard gaat met een residentiële opname van beperkte duur van burgers die tijdelijk niet in staat zijn zelfstandig te wonen of die in acute woningnood verkeren.

4° Centra voor algemeen welzijnswerk : voorzieningen die algemeen welzijnswerk organiseren en daartoe door de Executieve erkend zijn.

5° Project : een bijzonder initiatief met een tijdelijk en vernieuwend karakter dat zich richt tot een specifieke doelgroep of op een bijzondere probleemsituatie met betrekking tot het algemeen welzijnswerk.

— **Aangenomen.**

AFDELING II

Oprachten, doelgroepen en hulpverleningsvormen

Artikel 3

Het algemeen welzijnswerk heeft tot opdracht dienst- en hulpverlenende activiteiten te organiseren die gericht zijn op het voorkomen, verminderen, signaleren en oplossen van problematische factoren die de welzijnskansen van personen, gezinnen of groepen bedreigen of verminderen, door :

1° de eerste opvang te verzorgen van personen die in een materiële, sociale of psyche-sociale noodsituatie verkeren en hulp aan te bieden aan personen die een bijzonder risico lopen in zo'n noodsituatie terecht te komen ;

2° aan deze personen de vereiste in-

formatie, kennis en vaardigheden bij te brengen om gebruik te kunnen maken van de algemene maatschappelijke voorzieningen en om zich zo zelfstandig mogelijk te kunnen handhaven in de samenleving ;

3° personen te begeleiden die te maken hebben met problemen in verband met hun persoonlijkheidsontplooiing, maatschappelijk functioneren, relatiebekwaamheid, huwelijks- en gezinsleven, psychisch of fysiek beperkte mogelijkheden ;

4° de maatschappelijke integratie en participatie te bevorderen van personen en bevolkingsgroepen die in een sociale achterstands- of achterstellingssituatie verkeren ;

5° zo nodig personen te verwijzen naar meer gespecialiseerde instellingen of personen die bevoegd zijn specifieke noodsituaties op te vangen, bij hen te bemiddelen en met hen samen te werken.

6° sensibiliserende acties op te zetten met een preventief of probleemsignalerend karakter met betrekking tot als welzijnsbedreigend ervaren maatschappelijke factoren.

— **Aangenomen.**

Artikel 4

Het algemeen welzijnswerk moet voor iedereen toegankelijk zijn. Daarbij mag op geen enkele wijze gediscrimineerd worden. Eenieder die in toepassing van dit decreet in contact komt met hulpvragenden dient hun ideologische, filosofische of godsdienstige overtuiging te eerbiedigen, en is tot geheimhouding verplicht, overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

— **Aangenomen.**

Artikel 5

Elke voorziening voor algemeen welzijnswerk moet bijzondere aandacht besteden aan bevolkingsgroepen die een verhoogd risico dragen op verminderde welzijnskansen.

— **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 6

Elke dienst- of hulpverlening moet aan volgende voorwaarden voldoen :

1° door de betrokken burger gevraagd of aanvaard zijn

2° gepaard gaan met respect voor de persoonlijke levenssfeer van elke burger ;

3° maximaal beroep doen op de medeverantwoordelijkheid van de burger voor zijn welzijn ;

4° maximaal de zelfredzaamheid van de burger stimuleren en verhogen opdat hij zo autonoom mogelijk aan de samenleving zou kunnen participeren ;

5° vertrekken van een integrale benadering van de problematiek van de burger en daartoe gebruik maken van de meest geschikte sociale en psychosociale hulpverleningsvormen ;

6° gebruik maken van de minst ingrijpende dienst- of hulpverleningsvormen die mogelijk zijn om ten aanzien van de gestelde problematiek het gewenste effect te bekomen.

— **Aangenomen.**

Artikel 7

De centra voor algemeen welzijnswerk laten hun opdrachten uitvoeren door beroepskrachten, of in samenwerking tussen beroepskrachten en vrijwilligers. De Executieve bepaalt de kwalificatievereisten waaraan de beroepskrachten en desgevallend de vrijwilligers moeten voldoen. Deze kwalificatievereisten dienen aangepast te zijn aan de aard van het welzijnswerk dat verricht wordt.

— **Aangenomen.**

Artikel 8

Met het oog op de kwaliteitsbewaking en het verwerven van beleidsrelevante informatie dienen de centra voor algemeen welzijnswerk mee te werken aan een naamloze registratie van het geboden hulpverleningspro-

ces. Volgende gegevens dienen daarbij geregistreerd te worden : de niet-identificeerbare persoonsgegevens, de gestelde hulpvragen, de geboden hulpverlening en het effect van de hulpverlening. De Executieve bepaalt daaromtrent de nadere regels, met inachtneming van de wettelijke bepalingen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

— **Aangenomen.**

Artikel 9

Er wordt een Vlaamse Hoge Raad voor Algemeen Welzijnswerk opgericht, waarvan de wijze van samenstelling en de werking door de Executieve worden bepaald.

Alle uitvoeringsbesluiten van dit decreet worden voor advies aan deze Hoge Raad voorgelegd. Deze Hoge Raad kan, zowel op eigen initiatief als op vraag van de Executieve, advies uitbrengen omtrent alle aangelegenheden die het algemeen welzijnswerk rechtstreeks aanbelangen.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK II

Erkenning, subsidiëring,
programmatie en samenwerking

AFDELING 1

Erkenningen, subsidiëring,
programmatie en samenwerking

Artikel 10

§ 1. De Executieve kan centra voor algemeen welzijnswerk erkennen mits deze voldoen aan de algemene voorwaarden bepaald in de artikelen 3 tot en met 8 van dit decreet.

§ 2. De Executieve erkent de centra voor algemeen welzijnswerk als centrum voor ambulante welzijnswerk en/of als centrum voor residentieel welzijnswerk overeenkomstig het bepaalde in de afdelingen II en III van dit hoofdstuk.

§ 3. De Executieve bepaalt de nadere regels met betrekking tot het toe-

zicht op de centra voor algemeen welzijnswerk en met betrekking tot de sancties bij niet-naleving van de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden door deze centra.

— **Aangenomen.**

Artikel 11

De Executieve stelt, met het oog op een optimale spreiding van het hulpverleningsaanbod, een programmatie inzake centra voor algemeen welzijnswerk vast.

— **Aangenomen.**

Artikel 12

De Executieve stelt de nadere regels vast met betrekking tot de verplichte samenwerking en het overleg tussen de centra voor algemeen welzijnswerk. Deze samenwerking heeft **ondermeer** tot doel de taakverdeling, de bereikbaarheid en de efficiëntie inzake hulpverlening te optimaliseren.

— **Aangenomen.**

Artikel 13

De Executieve kan, binnen de perken van de begrotingskredieten en onder de door haar bepaalde voorwaarden, regionale initiatieven inzake overleg en samenwerking tussen centra voor algemeen welzijnswerk én andere openbare en private welzijns- of maatschappelijke voorzieningen subsidiëren.

— **Aangenomen.**

Artikel 14

De Executieve kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt, federaties erkennen die een vormende, ondersteunende en belangenbehartigende functie vervullen ten aanzien van de centra voor algemeen welzijnswerk die bij hen aangesloten zijn.

— **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 15

De Executieve kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt en binnen de perken van de begrotingskredieten, projecten subsidiëren die door een in artikel 13 bedoeld samenwerkingsinitiatief worden georganiseerd.

– Aangenomen.

Artikel 16

De Executieve kan, onder de voorwaarden die zij bepaalt en binnen de perken van de begrotingskredieten, autonome vrijwilligersverenigingen subsidiëren voor de kosten die verbonden zijn met het recruterende, het opleiden en het bijscholen van vrijwilligers zodat ze voldoen aan de kwalificatievereisten om, in samenwerking met centra voor algemeen welzijnswerk, mee te werken aan de uitvoering van de opdrachten zoals bepaald in artikel 3.

Vrijwilligersverenigingen mogen voor de kosten zoals bepaald in het eerste lid niet worden gesubsidieerd krachtens een ander decreet of besluit.

Mevrouw Maximus heeft het woord.

Mevrouw L. Maximus : Mijnheer de Voorzitter, de laatste paragraaf van artikel 16 vertolkt niet helemaal wat wij in de Commissie zijn overeengekomen. De leden van de Commissie en ten andere ook de Minister wilden beletten dat via dit decreet bepaalde kosten die reeds in andere decreten worden gesubsidieerd, dubbel in aanmerking worden genomen. Deze bekommernis kan door een tekstwijziging beter tot uitdrukking worden gebracht. Ik ben ervan overtuigd dat al de leden van de Commissie mijn voorstel ondersteunen. Ik stel voor om de laatste zin van artikel 16 te vervangen door : Vrijwilligersverenigingen die voor de kosten zoals bepaald in het eerste lid worden gesubsidieerd krachtens een ander decreet of besluit, komen voor die kosten niet in aanmerking voor subsidiëring in het kader van onderhavig decreet.

De Voorzitter : Kan de Raad daarmee instemmen ?

Minister J. Lenssens : Op voorwaarde dat de Raad dit als een louter technische herschikking beschouwt.

De Voorzitter : Dan wordt het aldus gewijzigde artikel 16 aangenomen.

Artikel 17

De Executieve kan, onder de voorwaarden en de modaliteiten die zij bepaalt, in het kader van het algemeen welzijnswerk, aan bepaalde centra bijkomende opdrachten toekennen in functie van bepaalde doelgroepen of problematieken.

– Aangenomen.

Artikel 18

§ 1. De Executieve bepaalt de modaliteiten inzake de financiële bijdrage van de hulpvragers in de kosten van de hulpverlening.

§ 2. De Executieve bepaalt de subsidiëringvoorwaarden en modaliteiten voor de centra voor algemeen welzijnswerk. De subsidies zullen betrekking hebben op de personeelskosten, de werkingskosten en de kosten voor aansluiting bij een federatie zoals bedoeld in artikel 14.

§ 3. De Executieve kan de subsidies of het subsidiebaar personeelskader met betrekking tot de centra voor algemeen welzijnswerk aanpassen in functie van het bereiken van bevolkingsgroepen die een verhoogd risico dragen op verminderde welzijnskanalen.

– Aangenomen.

AFDELING II

Erkenning van centra voor ambulant welzijnswerk

Artikel 19

De Executieve bepaalt de algemene erkenningsvoorwaarden waaraan een centrum voor ambulant welzijnswerk moet voldoen. Deze erkenningsvoor-

Volgens AGALEV-Kamerlid M. Vogels vertoont het ontwerp van decreet op het algemeen welzijnswerk te veel kenmerken van een kaderdecreet

waarden hebben ondermeer betrekking op de personeelsvoorwaarden, de bereikbaarheid, de infrastructuur en de algemene opdrachten.

– Aangenomen.

Artikel 20

§ 1. Een centrum voor ambulant welzijnswerk dient erkend te worden voor één of meerdere van volgende erkenningscategoriën :

1° a) algemeen ambulant welzijnswerk : in het bijzonder gericht op maatschappelijke problemen inzake bestaanszekerheid ;

b) ambulant welzijnswerk in het kader van de ziekenfondsen : in het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen die verband houden met gezondheidsproblemen ;

c) gezins- en relationeel ambulant welzijnswerk : in het bijzonder gericht op gezins-, relationele en seksuele problemen ;

d) telefonisch ambulant welzijnswerk : gericht op algemene en drin-

Voorzitter

gende maatschappelijke problemen via een permanente telefonische bereikbaarheid ;

e) ambulante welzijnswerk voor minderjarigen en jongvolwassenen : in het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen van minderjarigen en jongvolwassenen ;

f) justitieel ambulante welzijnswerk : in het bijzonder gericht op de maatschappelijke problemen van personen die van hun vrijheid beroofd zijn, beroofd werden of dreigen beroofd te worden, alsook van hun gezin.

2° a) begeleid wonen voor jongvolwassenen : gericht op de tijdelijke intensieve thuisbegeleiding van jongvolwassenen die nood hebben aan begeleiding om zelfstandig te leren wonen en leven ;

b) begeleid wonen voor thuislozen : gericht op de intensieve thuisbegeleiding van personen die nood hebben aan begeleiding om zelfstandig te kunnen blijven wonen.

§ 2. De Executieve bepaalt voor elke erkenningscategorie de bijzondere erkenningsvoorwaarden en de specifieke opdrachten.

§ 3. De Executieve bepaalt voor welke erkenningscategorieën eenzelfde centrum voor ambulante welzijnswerk kan erkend worden.

— **Aangenomen.**

Artikel 21

Eenzelfde centrum kan niet terzeldertijd erkend worden als centrum voor ambulante welzijnswerk, erkend voor één of meerdere erkenningscategorieën zoals bepaald in artikel 20, § 1, 1°, en als centrum voor residentieel welzijnswerk.

— **Aangenomen.**

AFDELING III

Erkenning van centra voor residentieel welzijnswerk

Artikel 22

De Executieve bepaalt de algemene erkenningsvoorwaarden waaraan een centrum voor residentieel welzijnswerk moet voldoen. Deze erkenningsvoorwaarden hebben ondermeer betrekking op de personeelsvoorwaarden, de toegankelijkheid, de infrastructuur, de opnamecapaciteit en de algemene opdrachten.

— **Aangenomen.**

Artikel 23

§ 1. Een centrum voor residentieel welzijnswerk dient erkend te worden voor één of meerdere van volgende erkenningscategorieën :

1° algemene residentieële opvang ;

2° residentieële opvang van vrouwen met kinderen ;

3° residentieële opvang van jongvolwassenen ;

4° residentieële crisisopvang.

§ 2. De Executieve bepaalt voor elke erkenningscategorie de bijzondere erkenningsvoorwaarden. Deze hebben ondermeer betrekking op de specifieke opdrachten, de opnameduur, de bezettingsgraad, het personeelsbestand en de opnamecapaciteit.

§ 3. De Executieve bepaalt voor welke erkenningscategorieën eenzelfde centrum voor residentieel welzijnswerk kan erkend worden.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 24

De Executieve bepaalt de voorwaarden en modaliteiten volgens dewelke alsook de termijn waarbinnen de centra voor ambulante en residentieel welzijnswerk die op de datum van inwerkingtreding van dit decreet reeds door haar erkend zijn en/of gesubsidieerd worden, onder de toepassing dienen te vallen van dit decreet.

— **Aangenomen.**

Artikel 25

De Executieve stelt de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van dit decreet vast.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk — 512 (19904991) — Nrs. 1-3

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Bourgeois, verslaggever, heeft het woord voor een mondeling verslag.

De heer A. Bourgeois, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de Commissie voor Cultuur heeft op 19 juni en op 8 juli 1991 bovengenoemd ontwerp van decreet besproken en aangenomen,

In zijn inleiding stelde de Gemeenschapsminister dat de sector van de amateuristische kunstbeoefening momenteel wordt gesubsidieerd op basis van het decreet van 20 februari 1980 houdende de rijkssubsidieregeling voor de Nederlandstalige verenigingen van amateuristische kunstbeoefening.

Bourgeois

De amateuristische kunstbeoefening is in Vlaanderen uitgebouwd via een twintigtal verenigingen die samen meer dan 3.000 plaatselijke afdelingen groeperen. Een breed spectrum van in groep beoefende kunstdisciplines komen aan bod zoals muziek, podiumkunsten, beeldende expressie, film, fotografie, dans, enzovoort.

De amateuristische kunstbeoefening vormt een adequaat middel voor de ontplooiing van de eigen creativiteit van een groot aantal mensen. Door de talloze optredens worden over heel Vlaanderen meer dan 12 miljoen toeschouwers bereikt.

In de loop van de voorbije tien jaar zijn de behoeften en omstandigheden inzake de amateuristische kunstbeoefening gewijzigd. Vooral de behoefte aan een eenvoudiger en efficiënter subsidiëringssysteem groeide. Dit wordt concreet gerealiseerd in voorliggend ontwerp-decreet.

De principes hiervan zijn de volgende :

1. Er wordt rekening gehouden met de reële werking van de sector amateuristische kunstbeoefening. Het decreet voorziet dat de subsidie voor kwaliteitsbevordering die vanuit de landelijke vereniging wordt georganiseerd (opleidingscursussen, begeleiding van de aangesloten groepen), minstens gelijk moet zijn aan de subsidie voor personeel en structuur van de vereniging. Op die manier wordt gegarandeerd dat de overheidstoelagen het werk aan de basis bevorderen.

2. Zo ook wordt het provinciale niveau enkel gesubsidieerd voor de werking en niet voor de structuur als dusdanig.

3. Op basis van dit decreet kunnen enkel nog verenigingen worden gesubsidieerd. Instellingen kunnen gesubsidieerd worden op basis van het zogenaamde vijfde decreet.

4. De instapdrempel voor nieuwe verenigingen wordt opgetrokken van twintig naar veertig plaatselijke afdelingen, dit op vraag van de sector zelf.

5. De regeling wordt eenvoudiger : de voorwaarden waaraan een vereniging moet voldoen qua werking worden niet in detail ingevuld. Het uitgeven van een tijdschrift en het ter beschikking stellen van documentatie, hulp- en leermiddelen worden niet meer decretaal opgelegd.

6. Het subsidiëeringsmechanisme is veel doorzichtiger. Het is gebaseerd op forfaits. De gesubsidieerde verenigingen kunnen exact berekenen hoeveel hun toelage per werkingsjaar zal bedragen. Ook voor de subsidiërende overheid is dit mechanisme beter hanteerbaar. Naast de forfaitaire personeelssubsidie is een subsidiëring op basis van weddetoelagen mogelijk.

7. Budgettaire :

Een strikte budgettaire planning kan worden toegepast. Een stijging van het krediet is slechts noodzakelijk indien het aantal lokale afdelingen toeneemt of indien nieuwe verenigingen worden erkend.

De verhoging van de instapdrempel zal een remmend effect hebben.

De weerslag op de begroting 1992 na de invoering van het nieuwe decreet is als volgt :

benodigd krediet : 71,6 miljoen frank
berekening 1992 66,4 miljoen frank

Het surplus van 5,2 miljoen frank betekent dat het decreet dan minimaal doch volledig wordt uitgevoerd.

Aangepast krediet 1991 : 63,7 miljoen frank.

— De heer L. Vanvelthoven, Voorzitter, treedt opnieuw als Voorzitter op

Tijdens de algemene bespreking verklaarde een lid positief te staan tegenover de algemene strekking van het ontwerp van decreet. Het geeft meer rechtszekerheid aan de verenigingen van amateuristische kunstbeoefening, terwijl er tegelijkertijd minder administratie vereist wordt. Bovendien wordt er in het ontwerp de nadruk gelegd op een voldoende brede draagkracht voor de organisatie.

Toch vindt dit lid het spijtig dat er geen enkele poging wordt gedaan om de volgens hem achterhaalde ideologische opdeling van de verenigingen in de sector te doorbreken. De verzuiling blijft dus bestaan. De spreker zegt wel te beseffen dat de organisatie van de culturele sector met ideologisch georiënteerde koepelorganisaties een bestaande realiteit is, die niet zomaar kan worden veranderd, toch konden er volgens hem in dit decreet maatregelen staan die de traditionele verzuiling zouden kunnen overstijgen.

Een mogelijkheid was het inbouwen van stimulansen, zoals financiële tegemoetkomingen voor samenwerking, over de ideologische zuilen heen. Dit bestaat in de sector van de welzijnzorg. Ook hier had men zulke stimulansen kunnen voorzien.

Het lid spreekt in dit verband over een gemiste kans voor een meer diepgaande herstructurering van de sector.

Een ander lid kan zich met deze rede-nering niet akkoord verklaren. Volgens hem wordt maar al te gemakkelijk gesproken over achterhaalde vormen van verzuiling, terwijl het precies om organisaties en initiatieven gaat die levenskrachtig en zinvol zijn. Als voorbeeld wijst het lid op de rol van de muziek in de arbeidersbewegingen. In de ontvoogding van de arbeidersklasse heeft de muziek een belangrijke functie gehad. Daarom houden de arbeidersorganisaties de muziekbeoefening in stand. Dit is geen achterhaalde vorm van cultuurbeoefening. Zolang er binnen de arbeidersbeweging behoefte bestaat om deze cultuuruiting te beoefenen, moet dit ondersteund worden.

De vorige spreker verduidelijkt zijn opmerking. Het gaat inderdaad niet op om levensvatbare kunstuitingen niet te ondersteunen, omdat zij ergens een ideologische basis zouden hebben. Waar hij echter wel tegen reageert is de verregaande structurering op basis van een ideologie in verzuilde koepelorganisaties. Voor hem moet het mogelijk zijn structuren op te zetten met een pluralistisch karakter, waarbinnen een brede waaier van opinies aan bod kan komen.

Bourgeois

Op vraag van een lid stelt de Gemeenschapsminister het advies van de Hoge Raad voor de **Volksonwikkeling** bij het voorontwerp van decreet ter beschikking van de Commissie. Het wordt als bijlage bij dit verslag gevoegd.

In de artikelsgewijze bespreking werden de artikelen 1 tot 7 zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Een lid vraagt nadere toelichtingen bij dit omvangrijke artikel over structuur en werking van de verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat dit artikel twee geleidingen heeft : er wordt uitgelegd wat de structuur is van subsidiëerbare verenigingen en er wordt opgesomd welke activiteiten deze verenigingen ontplooiën.

Belangrijk is dat een landelijk erkende vereniging moet bestaan uit actieve groepen. Er moeten ten minste veertig actieve groepen zijn aangesloten en meer concreet moet de werking ontplooid worden in vier provincies en in elk van deze provincies moet ten minste één aangesloten actieve groep zijn. Een actieve groep is een lokale ledenvereniging die actief is in één kunstdiscipline. De landelijk erkende vereniging kan multidisciplinair zijn, maar dan moet voor elk van de voorkomende disciplines voldaan worden aan de minimumnorm van twintig aangesloten actieve groepen.

De Gemeenschapsminister wijst ook op de speciale regeling die geldt voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Hier kan een autonome streekvereniging worden erkend, als die ten minste twintig aangesloten actieve groepen heeft, die in Brussel-Hoofdstad een werking ontplooiën. Voor de erkenning van zulke streekvereniging is dus slechts de helft van het aantal actieve groepen nodig. Het gaat hier vanzelfsprekend enkel om actieve groepen die hun werking ontplooiën in Brussel-Hoofdstad. Voor haar erkenning en subsidiëring kan de autonome streekvereniging ook

groepen in aanmerking doen nemen die reeds bij een andere erkende landelijke vereniging zijn aangesloten. Voor deze laatste mogelijkheid moet echter nog worden voldaan aan de volgende voorwaarde : ze moeten worden gerecrueteerd uit de aangesloten actieve groepen van ten minste twee andere erkende landelijke verenigingen. Er kan per kunstdiscipline slechts één dergelijke vereniging worden erkend.

Verder vermeldt de Gemeenschapsminister ook nog de provinciale geleidingen van landelijke verenigingen. Provinciale verenigingen kunnen geen zelfstandige entiteit meer zijn, maar enkel een onderdeel van landelijk erkende verenigingen. Onder bepaalde voorwaarden kunnen ze worden gesubsidieerd als de landelijke vereniging een dossier indient. Zij kunnen dus niet rechtstreeks een subsidie-aanvraag indienen. Deze subsidie beperkt zich tot een basissubsidie van 50.000 frank. Zij kunnen uit de subsidie van de landelijke vereniging subsidies krijgen voor het organiseren van opleidingscursussen, voor het begeleiden van de aangesloten groepen en voor het organiseren van activiteiten met regionale uitstraling.

Dit artikel geeft ook de opsomming van de activiteiten die door de verenigingen moeten worden ontplooid : opleidingscursussen, begeleiding van aangesloten groepen, regionale activiteiten die zorgen voor de brede uitstraling van de eigen kunstdiscipline.

Ten slotte wijst de Gemeenschapsminister nog op de bepalingen van paragraaf 8 waarin de startsubsidie van nieuwe landelijke structuren wordt geregeld. Het gaat hier om landelijke organisaties en dus niet om plaatselijke verenigingen. De startsubsidie geldt voor verenigingen die later erkende landelijke verenigingen zouden kunnen worden, maar die voorlopig nog niet aan alle voorwaarden voldoen. Deze startsubsidie geldt voor een periode van maximum drie jaar.

Een lid heeft bedenkingen bij de bepaling van paragraaf 2, punt 4, namelijk dat de Vlaamse Executieve het minimum aantal actieve leden per

aangesloten groep bepaalt, naargelang de kunstdiscipline. Hij zegt dat in vroegere decreten in de sector van de sociaal-culturele werking het aantal actieve leden nooit als criterium voor erkenning heeft gegolden. Wordt dit criterium nu ingevoerd ?

De Gemeenschapsminister zegt dat met deze bepaling wordt bedoeld dat de Executieve het minimum aantal leden vastlegt, dat als een voorwaarde voor het ontplooiën van een goede werking geldt. Het is duidelijk dat voor bepaalde kunstdisciplines een minimum aantal leden vereist is. Als voorbeeld wordt gegeven dat een harmonie bezwaarlijk uit slechts één of twee leden kan bestaan. Het is niet de bedoeling dat met deze bepaling hoge normen voor subsidiëring worden opgelegd, waardoor de werking van kleinere organisaties onmogelijk wordt gemaakt.

Het lid dat de bedenking formuleerde stelt dat het inderdaad tegen de geest van het decreet zou zijn als het ledenaantal als criterium voor subsidiëring geldt.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de subsidiëring bepaald wordt op basis van het aantal actieve groepen en niet op basis van het aantal leden per groep.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen voor bij 2 onthoudingen.

Als motivatie voor de onthoudingen wordt opgegeven dat in dit artikel stimulanzen voor het ontplooiën van pluralistische samenwerking over de verzuilde organisaties heen, ontbreken.

Artikel 9 dat bepaalt dat de subsidie bestaat uit een personeelssubsidie, een basissubsidie en een werkingsubsidie, dit is een vertaling van de cultuurpactwetgeving.

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

In artikel 10 wordt bepaald dat de subsidies worden verminderd, wanneer de kredieten uitgetrokken voor de uitvoering van het decreet, ontoereikend zijn. De Gemeenschapsminister verklaart dat deze bepaling

Bourgeois

moet worden samengelezen met artikel 21, waarin wordt bepaald dat de werkingssubsidie van de erkende verenigingen minstens gelijk is aan het totale bedrag van de overige subsidies. Dit betekent dat bij een eventuele vermindering, de vermindering evenredig moet worden verspreid over de werkingssubsidies van de landelijke verenigingen en de overige subsidies.

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

Artikel 11 wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen

Artikel 12 handelt over de personeelssubsidies.

De Gemeenschapsminister verklaart dat het eerst de bedoeling was om voor elk voltijds personeelslid een forfaitaire subsidiëring in te voeren van 950.000 frank. Dit zou een klare en eenvoudige subsidieregeling invoeren.

Op verzoek van de sector werd echter de mogelijkheid geschapen om de bestaande subsidieregeling te laten bestaan : namelijk een subsidiëring op basis van een aantal criteria, zoals het diploma.

De verenigingen krijgen voor de subsidiëring van het personeel nu dus keuze uit twee mogelijkheden : ofwel het bestaande systeem ofwel de forfaitaire subsidiëring.

Artikelen 13 tot 16 worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Artikel 17 wordt aangenomen met 9 stemmen voor bij 2 onthoudingen.

De onthoudingen worden met dezelfde argumentatie gemotiveerd als bij artikel 8.

Artikelen 18 tot 23 worden eenparig aangenomen.

Bij artikel 24 wordt een amendement ingediend door de heer Félicien Bosmans c.s, dat wil tegemoetkomen aan de opmerking van de Raad van State bij dit artikel. De Raad van State stelt in zijn advies dat het niet duidelijk is wat de juiste betekenis is van

het „automatisch erkend” worden. Het amendement stelt voor in paragraaf 2, punt 1, op de derde regel de woorden „worden automatisch erkend op” te vervangen door de volgende zinsnede : „moeten uiterlijk één maand na publikatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad schriftelijk aan de administratie mededelen dat ze in de toekomst gesubsidieerd wensen te worden op basis van”.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

De tekst van paragraaf 2, punt 1 van artikel 24 wordt dan als volgt gelezen :

„§ 2, 1° De instellingen die erkend waren onder de voorwaarden van art. 6, § 1, 2, a van het genoemde decreet van 20 februari 1980 moeten uiterlijk één maand na publikatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad schriftelijk aan de administratie mededelen dat ze in de toekomst gesubsidieerd wensen te worden op basis van het decreet van 27 juni 1985 houdende de subsidieregeling van projecten en organisaties inzake het Nederlandstalig ontwikkelingswerk voor volwassenen en specifieke subsidieregeling voor bijzondere doelgroepen en problemen in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk, gewijzigd bij decreet van 8 april 1987 houdende aanpassing van de regeling voor de toekenning van subsidievoorschotten voor de jeugd- en volwassenenvorming en bij decreet van 12 juli 1990 houdende de regeling van de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen.”

Het aldus gewijzigde artikel wordt eenparig aangenomen.

Artikel 25 en 26 worden zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Bij de eindstemming wordt het ontwerp van decreet aangenomen met 9 stemmen voor bij 2 onthoudingen.

De Voorzitter : De heer Van Peel heeft het woord.

De heer M. Van Peel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik dank de heer Bourgeois voor zijn uitgebreid verslag, dat nochtans in bijzonder korte tijd

moest worden klaargemaakt. Ik wil er slechts een paar woorden aan toevoegen.

Ik denk dat de verslaggever terecht het belang heeft onderstreept van deze werkvorm. Er zijn op dit ogenblik een twintigtal landelijke verenigingen erkend en gesubsidieerd. Zij groeperen samen bijna 4.000 aangesloten groepen en, wat belangrijk is, zij groeperen samen ongeveer 185 .000 actieve beoefenaars in fanfares, koren, toneelgroepen, dansgroepen, foto- en filmclubs, en zo verder. Als Vlaanderen leeft, is dit zeker één van de meest levendige sectoren in de culturele sector.

De sector is niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief belangrijk. Er is een grote kunstproductiviteit. Het zijn allemaal mensen die kunst in de praktijk brengen en niet alleen passief consumeren. Er is ook een sociale dimensie aan verbonden, vermits een groot aantal mensen in groepsverband creatief bezig zijn.

Wij hoeven allicht niet meer aan te tonen dat de sector van de amateuristische kunstbeoefening terdege bijdraagt tot groepsvorming zowel als tot persoonlijkheidsvorming. Daarom bekleedt hij een specifieke plaats in het sociaal-cultureel werk. Bovendien, slaat deze sector de brug naar het beleven van professionele kunstuitoefening.

Het vorige decreet van 20 februari 1980 heeft voor het eerst de sector van de amateuristische kunstbeoefening een systematische erkenning en subsidiëring bezorgd. Het decreet heeft in feite nooit zijn volledige toepassing gekend, niet in het minst omdat tot nog toe nooit de budgettaire middelen werden ingeschreven om het degelijk te kunnen uitvoeren. Om zich te behelpen heeft men bij de subsidiëring zelf zijn toevlucht genomen tot technieken — zeg maar kunstgrepen — om de beschikbare kredieten te verdelen. Dit werd stilaan een ongezonde situatie, die niet langer houdbaar was. Het werd dus hoogtijd dat een nieuwe aangepaste decretale regeling kwam.

Hoe goed bedoeld het vorige decreet ook was, men kon steeds meer vast-

Van Peel

stellen dat het onvoldoende uitging van de eigenheid van de amateuristische kunstsector. Het decreet was te veel een kopie van de decreten op het vormingswerk.

Terecht is er geen sprake van een decreet dat een aanpassing van het vorige brengt, maar van een decreet dat van een nieuw concept uitgaat. Dit concept respecteert het eigene en het specifieke van de werksoort.

Dit impliceert onder meer dat niet de structuren het belangrijkste zijn, maar de creatieve werking, gewild gesteund op het vrijwilligerswerk. De subsidiëring van de structuren werd daarom terecht beperkend opgevat. Het heeft geen zin in deze sector ruime personeelskaders te subsidiëren die men niet nodig heeft en niet wenst. De deskundige en educatieve inbreng komt van de tijdelijk ingehuurd deskundigen en specialisten — lesgevers, begeleiders — van de verschillende beoefende kunstdisciplines.

Ook elementair in dit decreet is de appreciatie van het feit dat de amateuristische kunstbeoefening gebeurt aan de basis, in de plaatselijke actieve groepen. Dit uit zich onder meer in het feit dat de voornaamste verdeelsleutel van de verschillende subsidieonderdelen door de verenigingen het aantal aangesloten groepen is. Dit gebeurt evenwel met inbegrip van een solidariteitscorrectief voor de kleinere verenigingen.

Het subsidiëringssysteem is gebaseerd op een eerder beperkend opgevatte subsidie voor de structuren en een open subsidiëring met groeimogelijkheden voor de eigenlijke werking. We willen er toch onmiddellijk voor waarschuwen dat dit niet omgekeerd mag worden geïnterpreteerd, namelijk dat een stijging van de kredieten niet nodig zou zijn zodra het structurele luik van de subsidie kan worden gehonoreerd. Dit is de beste manier om de werking zelf te beknotten.

De sector van de amateuristische kunstbeoefening heeft nu reeds een subsidiëringsachterstand. Een nieuw

decreet alleen volstaat niet om deze sector minimaal te waarderen, er zullen ook de nodige kredieten moeten worden voorzien. Een volledige maar nog minimale toepassing van het nieuwe decreet zal zowat een bijkomende 10 miljoen kredieten vergen; de aangepaste begroting 1991 bedraagt slechts 62,5 miljoen.

Tot besluit spreek ik de hoop uit dat dit decreet spoedig in uitvoeringsbesluiten zal worden uitgewerkt en dat, zoals ik heb bepleit, de nodige middelen in de begroting zullen worden ingeschreven.

Deze sector heeft daar immers recht op. Terloops laat ik opmerken dat de tekst met ruim overleg en dank zij de medewerking van heel de sector is tot stand gekomen. Vandaar dat ter zake ook bij de verschillende fracties een ruime consensus kon worden vastgesteld.

De CVP-fractie zal dit decreet bijzonder graag goedkeuren. Het verheugt ons trouwens dat wij vandaag en morgen nog andere belangrijke decreten, onder meer op de culturele raden en culturele centra, zullen goedkeuren, waaruit de enorme dandendrang op cultureel vlak van de Minister blijkt. Ik hoop dat ook het wetgevend werk inzake de podiumkunsten de komende weken zal kunnen worden voltooid. **(Applaus op alle banken)**

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik zal niet ingaan op het ontwerp-decreet over de podiumkunsten. Ik verheug mij er alleen over dat de heer Van Peel zijn medewerking voor de voltooiing ervan heeft toegezegd. Dat zal moeten blijken in de vergadering van de Executieve van morgen 10 juli aangezien het ontwerp-decreet opnieuw op de agenda werd geplaatst.

Ik wens nog kort het ontwerp-decreet op de amateuristische kunstbeoefening toe te lichten. Allereerst feliciteer ik de verslaggever met zijn voortreffelijk mondeling verslag, wat bewijst dat de Commissie Cultuur bijzonder snel en efficiënt kan werken.

Deze bespreking in plenaire vergadering heeft geen nieuwe elementen aangebracht. Toch wil ik beklemtonen dat dit ontwerp een totaal nieuwe wijze van subsidiëring van een bepaalde sector van het sociaal-cultureel werk, namelijk de amateuristische kunstbeoefening, beoogt. De heer Van Peel heeft er terecht op gewezen dat deze sector niet de meeste subsidies van de post Volksontwikkeling ontvangt. Het is bijgevolg de minst geprofessionaliseerde sector, wat niet betekent dat het geen belangrijk domein zou zijn. Immers, verspreid over het hele Vlaamse land worden diverse kunstdisciplines, muziek, toneel, dans, foto en film, als vorm van vrijetijdsbesteding beoefend in niet minder dan 3.000 plaatselijke afdelingen.

Via de invoering van het nieuwe decreet, zal de subsidiëring van deze sector door de Vlaamse Gemeenschap evenwichtiger geschieden en leiden tot een betere verdeling tussen de geleverde prestaties en de verleende kredieten. Het nieuwe decreet bepaalt dat minimum de helft van de beschikbare middelen naar het basiswerk gaat via de subsidiëring van cursussen voor plaatselijke amateurkunstbeoefenaars en van de begeleiding van de plaatselijke afdeling.

De verslaggever heeft herhaald dat een lid in de Commissie het betreurd heeft dat het gehele decreet eigenlijk ziek blijft in het bedje van de verzuiling. Ik ben bijzonder gevoelig voor deze problematiek. Ik meen echter dat de aanpak van dit probleem in globo zal moeten gebeuren op basis van een consensus, en dit niet alleen in de Vlaamse Raad. In afwachting van die consensus moeten wij toch werk maken van de actualisering van de decreten in de sector Volksontwikkeling. Welnu, met de goedkeuring van dit decreet wordt op het terrein van de amateuristische kunstbeoefening een stap gezet in de goede richting. Het decreet werkt immers vereenvoudigend en deregulerend, reden waarom ik mijn volle medewerking eraan heb verleend. **(Applaus op alle banken)**

De Voorzitter : Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de subsidieregeling van verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening in het kader van het Nederlands-talig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk.

De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

Binnen het raam van de beschikbare begrotingskredieten verleent de Vlaamse Executieve onder de bij of krachtens dit decreet bepaalde voorwaarden, subsidies aan de in dit decreet bedoelde erkende Nederlands-talige verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK II

Begripsomschrijving

Artikel 3

Onder amateuristische kunstbeoefening in verenigingsverband wordt verstaan : een vorm van sociaal-cultureel werk waarbij aan de beoefenaars de kans wordt geboden de creatieve vermogens aan te wenden in functie van een menselijke ontplooiing en waarbij artistieke expressievormen op een niet-beroepsmatige wijze in organisatorisch verband worden beoefend.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Erkenning

Artikel 4

Om als vereniging voor amateuristische kunstbeoefening erkend te worden en te blijven, moet de vereniging :

1° op particulier initiatief opgericht zijn in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk of van een instelling van openbaar nut, zoals bedoeld bij de wet van 27 juni 1921 ;

2° uitsluitend opgericht zijn met het doel de amateuristische kunstbeoefening zelfstandig te organiseren of zelfstandig te bevorderen ;

3° haar zetel hebben en haar activiteiten ontplooiën in het Nederlands taalgebied en/of in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad ;

4° geleid worden door een raad van bestuur, die uit ten minste vijf leden bestaat. Wanneer het een landelijke vereniging betreft, moeten die leden afkomstig zijn uit ten minste vier verschillende provincies. Wanneer het een autonome streekvereniging in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad betreft, moeten die leden in Brussel-Hoofdstad wonen ;

5° een boekhouding bezitten en deze zodanig organiseren dat financiële controle in verband met de toepassing van de subsidies mogelijk is. De Vlaamse Executieve kan een boekhoudkundig plan en bijzondere regels betreffende de boekhouding opleggen ;

6° de burgerrechtelijke aansprakelijkheid, die krachtens de artikelen 1382 tot en met 1386 van het Burgerlijk Wetboek kan ten laste worden gelegd van de vereniging en haar medewerkers, door een verzekering laten dekken.

— **Aangenomen.**

Artikel 5

De Vlaamse Executieve bepaalt, de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling — hierna te noemen de Hoge

Raad — gehoord, de formaliteiten voor het verlenen, het handhaven en het opheffen van de erkenning en het indienen van bezwaren.

— **Aangenomen.**

Artikel 6

De Vlaamse Executieve verleent de erkenning. Zij heft ook, de Hoge Raad gehoord, de erkenning op.

— **Aangenomen.**

Artikel 7

De Vlaamse Executieve bepaalt bij een in de Vlaamse Raad overgelegd besluit van de Vlaamse Executieve, de Hoge Raad gehoord, de sancties, toepasbaar wanneer de bepalingen en de formaliteiten opgelegd door onderhavig decreet, niet worden nageleefd.

— **Aangenomen.**

Artikel 8

§ 1. 1° Een vereniging voor amateuristische kunstbeoefening organiseert de amateuristische kunstbeoefening op basis van aangesloten actieve groepen. Een landelijke vereniging moet bovendien :

— ten minste veertig aangesloten actieve groepen tellen ;

— een werking ontplooiën in ten minste vier provincies van het Nederlandse taalgebied en in ieder van die provincies ten minste één aangesloten actieve groep tellen.

2° Enkel op het niveau van de landelijke vereniging kan multidisciplinair gewerkt worden, mits voor elk van de voorkomende disciplines aan de minimumnorm van 20 aangesloten actieve groepen voldaan wordt.

§ 2. 1° Een actieve groep kan voor de toepassing van dit decreet slechts bij één vereniging als aangesloten aanvaard worden.

2° De aangesloten actieve groepen ontplooiën een plaatselijke werking en hebben een eigen bestuur en aan-

Voorzitter

gesloten leden. Plaatselijke actieve groepen met multidisciplinaire werking komen niet in aanmerking als aangesloten actieve groep.

3° Om aanvaard te worden moet een aangesloten actieve groep eveneens haar werking aantonen door het overleggen van een bewijs van ten minste twee eigen publiekgerichte activiteiten uit de eigen kunstdiscipline. Wanneer een aangesloten actieve groep een bewijs van provinciale subsidiëring voor haar eigen werking kan voorleggen, moet het bewijs van twee eigen publiekgerichte activiteiten niet afzonderlijk worden overgelegd.

4° De Vlaamse Executieve bepaalt, de Hoge Raad gehoord, het minimum aantal actieve leden per aangesloten groep, naargelang de kunstdiscipline.

§ 3. 1° In het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad moet een autonome streekvereniging om te worden erkend bovendien #en minste twintig aangesloten actieve groepen tellen die een werking ontplooiën in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

2° Deze vereniging kan, in afwijking van § 2, 1° ook groepen die reeds bij een andere erkende landelijke vereniging aangesloten zijn, in aanmerking doen nemen voor haar erkenning en subsidiëring.

Slechts aangesloten groepen die een werking ontplooiën in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad komen hiervoor in aanmerking. Wanneer een autonome streekvereniging van dit recht gebruik maakt, moet het groepen betreffen die gerecrueteerd worden uit de aangesloten actieve groepen van ten minste twee andere erkende landelijke verenigingen. Per kunstdiscipline kan er slechts één dergelijke vereniging erkend worden.

§ 4. Een erkende vereniging moet de amateuristische kunstbeoefening organiseren of bevorderen door :

1° het organiseren van opleidingscursussen onder leiding van een cursusleider, ten behoeve van haar leden en aangesloten groepen, met een minimum van vier uur per tien aange-

sloten actieve groepen. Deze cursussen moeten minimum twee uren duren en gevolgd worden door minimum twaalf personen afkomstig uit minstens drie aangesloten actieve groepen. Deze cursussen moeten steeds vooraf aan de bevoegde dienst medegedeeld worden ;

2° het begeleiden van de aangesloten groepen met het oog op de kwaliteitsbevordering van de eigen kunstdiscipline. Deze begeleiding moet zich rechtstreeks en praktijkgericht tot de individuele aangesloten groepen richten ;

3° het organiseren op ten minste regionaal niveau van activiteiten, die zorgen voor een brede uitstraling van de eigen kunstdiscipline. Er is sprake van activiteiten op regionaal niveau wanneer er een deelname is van ten minste vijf aangesloten actieve groepen die hun zetel niet in hetzelfde bestuurlijk arrondissement hebben.

De middelen bestemd voor de subsidiëring van de prestaties zoals bedoeld sub 2° en 3°, moeten voor minstens 30 % besteed worden aan de prestaties genoemd sub 2°. Deze prestaties moeten vooraf in de door de Vlaamse Executieve voorgeschreven vorm aan de bevoegde dienst medegedeeld worden.

§ 5. Jaarlijks wordt een provinciale geleiding van een landelijke vereniging gesubsidieerd, mits ze telkens via de landelijke vereniging een dossier indient, waaruit blijkt dat ze :

1° ten minste twintig aangesloten actieve groepen van eenzelfde kunstdiscipline telt ;

2° in samenspraak met de landelijke vereniging de amateuristische kunstbeoefening heeft bevorderd, zoals bedoeld in § 4, in haar werkgebied dat zich uitstrekt over de hele provincie ;

3° vertegenwoordigd is in het bestuur van de landelijke vereniging.

§ 6. Een vereniging moet reeds gedurende ten minste één jaar voor de indiening van de aanvraag tot erkenning, voldoen aan de voorwaarden, zoals bepaald in dit artikel.

§ 7. Onverminderd het bepaalde in

§ 3 ten aanzien van de autonome streekvereniging in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, kan een vereniging als autonome streekvereniging erkend worden voor een periode van maximum drie jaar. Een autonome streekvereniging moet aan de volgende voorwaarden voldoen :

— ten minste twintig aangesloten actieve groepen van een zelfde kunstdiscipline tellen, zoals bepaald in § 2, 2° ;

— minimaal een provinciale spreiding van de werking realiseren.

§ 8. Nieuwe verenigingen kunnen in aanmerking komen voor een startsubsidie ten einde ze te ondersteunen bij de uitbouw van een landelijke structuur. Startsubsidies kunnen worden verleend voor een periode van maximum drie jaar. De Vlaamse Executieve bepaalt, de Hoge Raad gehoord, de regels volgens welke zij worden toegekend.

— Aangenomen.

HOOFDSTUK IV

Subsidieregeling

Artikel 9

De verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening krijgen een subsidie die bestaat uit :

1° een personeelssubsidie die toegekend wordt in functie van de personeelskosten ;

2° een vaste basissubsidie ;

3° een werkingssubsidie die berekend wordt op basis van de werkingskosten ; dit zijn alle kosten die nuttig en noodzakelijk zijn om de doeleinden van de amateuristische kunstbeoefening te verwezenlijken, met uitzondering van de personeelskosten.

— Aangenomen.

Artikel 10

Wanneer de kredieten uitgetrokken voor de uitvoering van dit decreet ontoereikend zijn, worden alle subsidies

Voorzitter

met een zelfde percentage verminderd.

— Aangenomen.

Artikel 11

De subsidies toegekend op basis van dit decreet kunnen niet gecumuleerd worden met andere subsidies verleend door de Vlaamse Executieve, als ze op hetzelfde voorwerp betrekking hebben.

— Aangenomen.

Artikel 12

§ 1. De tewerkstelling van de personeelsleden kan zowel voltijds, deeltijds als nevenambtelijk zijn.

§ 2. Onder deeltijdse tewerkstelling wordt verstaan een tewerkstelling die niet minder mag bedragen dan de helft van een normale voltijdse dagtaak. Onder nevenambtelijke tewerkstelling wordt verstaan elke tewerkstelling waarvan de duur minder dan de helft van een normale voltijdse dagtaak bedraagt.

§ 3. Als subsidieerbare personeelskosten komen in aanmerking, het brutobedrag van de bezoldiging en van het vakantiegeld van personeelsleden, vermeerderd met de bijdragen die de werkgever moet storten in toepassing van het wettelijk stelsel van de sociale voorzieningen voor werknemers.

§ 4. De personeelskosten, inclusief de vergoedingen voor nevenambtelijke prestaties, moeten gestaafd worden door het overleggen van een voor echt verklaard afschrift of fotocopie van het aangifteformulier, bestemd voor de Administratie der Directe Belastingen, en van het bewijs dat de bijdragen in toepassing van het wettelijk stelsel van de sociale voorzieningen werden betaald.

§ 5. De personeelssubsidie is ofwel een forfaitair bedrag, ofwel een bedrag gebaseerd op weddeschalen. Elke landelijke vereniging bepaalt zelf volgens welke regeling ze haar totale

personeelstoelage wenst berekend te zien. Ze kan slechts op die keuze terugkomen indien ze wenst over te schakelen naar de forfaitaire regeling, of bij het in dienst treden van een nieuw personeelslid.

§ 6. 1° De personeelssubsidie in de forfaitaire regeling bedraagt voor het equivalent van een voltijds personeelslid maximaal 950.000 fr. De totale personeelssubsidie bedraagt maximaal een veelvoud van dit bedrag, naargelang de vereniging recht heeft op een veelvoud van voltijdse personeelsequivalenten, zoals bepaald in art. 15. Dit maximumbedrag geldt slechts voor zover het wordt gestaafd zoals bedoeld in § 4. Indien dit maximumbedrag niet gestaafd wordt, bedraagt de subsidie slechts het gestaafde bedrag.

2° Deze maximumbedragen zijn gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld evenals aan de verhogingen ingevolge de programmatieakkoorden in de openbare sector. De index van de consumptieprijzen bedraagt 108,89 punten in januari 1991.

§ 7. 1° Indien gekozen wordt voor een subsidie op basis van weddeschalen worden de in dit decreet vooropgestelde weddeschalen gelijkgeschakeld met de overeenkomstige weddeschalen verbonden aan ambten in het gemeenschapsonderwijs, zoals vastgesteld bij besluit van de Vlaamse Executieve van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de weddeschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel en van het opvoedend

hulppersoneel van de onderwijsinstellingen voor secundair onderwijs met volledig leerplan; respectievelijk in de rijksadministratie, zoals vastgesteld bij koninklijk besluit van 29 juni 1973, zijnde:

a) personeelsleden die in het bezit zijn van een universitair eindexamen krijgen de weddeschaal 542; wanneer ze daarenboven in het bezit zijn van het diploma van geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs, krijgen ze de weddeschaal 501;

b) personeelsleden die in het bezit zijn van een diploma van het hoger onderwijs buiten de universiteit krijgen de weddeschaal 301; wanneer zij daarenboven in het bezit zijn van een pedagogisch diploma, krijgen zij de weddeschaal 346;

c) personeelsleden die in het bezit zijn van een diploma van het hoger secundair onderwijs krijgen de weddeschaal 20/1;

d) personeelsleden die in het bezit zijn van een diploma van het lager secundair onderwijs krijgen de weddeschaal 30/1.

2° Een erkende vereniging met één personeelslid ontvangt een personeelssubsidie op basis van ten hoogste weddeschaal 301.

Een erkende vereniging met twee personeelsleden ontvangt een totale personeelssubsidie op basis van respectievelijk ten hoogste weddeschaal 346 voor het eerste en weddeschaal 30/1 voor het tweede personeelslid. Een erkende vereniging met drie personeelsleden ontvangt een totale personeelssubsidie op basis van respectievelijk ten hoogste weddeschaal 501 voor het eerste, weddeschaal 301 voor het tweede en weddeschaal 30/1 voor het derde personeelslid.

3° ook indien er gekozen wordt voor de regeling op basis van weddeschalen worden de nevenambtelijke functies, zoals voorzien in § 1, forfaitair gesubsidieerd. De totale subsidie per equivalent voltijdse betrekking is hier de beginwedge van de weddeschaal 30/1.

4° Deze personeelssubsidies worden gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer van de consump-

Voorzitter

tieprijsen, zoals bepaald in de wet van 2 augustus 1971, en aan de verhogingen ingevolge de programmatieakkoorden in de openbare sector.

5° Voor de erkende verenigingen van amateuristische kunstbeoefening omvat de personeelssubsidie :

a) 95 procent van de onder sub § 7, 1° en 2° bedoelde personeelskosten voor het eerste personeelslid ;

b) 80 procent van de onder sub § 7, 1° en 2° bedoelde personeelskosten voor het tweede en derde personeelslid.

— Aangenomen.

Artikel 13

Onder voorbehoud dat de ingediende begroting voor het lopende begrotingsjaar werd goedgekeurd door de Vlaamse Executieve, worden voor het begrotingsjaar waarvoor zij werden ingeschreven en goedgekeurd, vier driemaandelijks voorschotten uitbetaald.

Elk voorschot bedraagt 22,5 procent van de subsidie toegerekend voor het voorlaatste begrotingsjaar, mits de afrekening van dit voorlaatste gesubsidieerde activiteitsjaar werd goedgekeurd door de Vlaamse Executieve.

Voor verenigingen die bij de aanvang van het lopende begrotingsjaar minder dan twee jaar erkend zijn, bedraagt elk voorschot een vijfde van de subsidie waarop de vereniging aanspraak kan maken op basis van de ingediende begroting voor het lopende begrotingsjaar.

Het saldo van de subsidie wordt uitbetaald voor 1 juli van het jaar dat volgt op het gesubsidieerde activiteitsjaar, na de goedkeuring door de Vlaamse Executieve van de in het voorbije jaar gedane uitgaven en de overgelegde betalingsbewijzen.

Bij de berekening van het saldo wordt rekening gehouden met de uitgekeerde voorschotten. Indien de uitgekeerde voorschotten hoger zijn dan de subsidie, wordt het verschil in mindering gebracht van de voor-

schotten van het volgende activiteitsjaar.

— Aangenomen.

Artikel 14

De Vlaamse Executieve bepaalt, de Hoge Raad gehoord, de regels betreffende de aanvraag en de uitkering van de subsidies.

— Aangenomen.

Artikel 15

§ 1. Als personeelssubsidie kunnen de erkende landelijke verenigingen maximaal een subsidie ontvangen voor :

1° een halftijds personeelslid wanneer zij 40 tot en met 60 aangesloten actieve groepen tellen ;

2° een voltijds personeelslid wanneer zij 61 tot en met 200 aangesloten actieve groepen tellen ;

3° twee voltijdse personeelsleden wanneer zij 201 tot en met 340 aangesloten actieve groepen tellen ;

4° drie voltijdse personeelsleden wanneer zij meer dan 340 aangesloten actieve groepen tellen.

§ 2. De autonome streekverenigingen, behalve die van het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, kunnen geen subsidie voor personeel ontvangen. Voor die laatste verenigingen worden de normen inzake het aantal aangesloten actieve groepen zoals bepaald in § 1 gehalveerd.

— Aangenomen.

Artikel 16

De vaste basissubsidie bedraagt 100.000 fr. voor de erkende landelijke vereniging en 50.000 fr. voor de erkende autonome streekvereniging.

— Aangenomen.

Artikel 17

§ 1. De werkingssubsidie voor zowel

de erkende landelijke vereniging als de erkende autonome streekvereniging bedraagt :

1° voor de eerste 60 aangesloten actieve groepen 2.000 fr. per groep, en 1.500 fr. per groep voor de aangesloten actieve groepen boven de eerste 60 ;

2° voor het organiseren van opleidingscursussen 1.000 fr. per aangesloten actieve groep als subsidiëring van het minimumpakket, zoals bepaald in artikel 8, § 4, 1° ;

3° voor het organiseren van cursussen boven het minimumpakket, zoals bepaald in artikel 8, § 4, 1° en voor het rechtstreeks deskundig begeleiden, zoals bepaald in artikel 8, § 4, 2°, 1.500 fr. per uur, waarvan ten minste 750 fr. voor honorering bestemd is ;

4° per activiteit georganiseerd op regionaal of landelijk niveau 100.000 fr.

§ 2. Voor deskundige begeleiding, zoals bedoeld sub § 1, 3°, komen de personen, zoals bedoeld in artikel 12, niet in aanmerking. Daarenboven kan men niet als bezoldigd deskundige begeleider optreden voor de aangesloten actieve groep waarvan men zelf lid is.

§ 3. De uitgaven met betrekking tot honorering van personen komen voor subsidiëring in het kader van de werkingssubsidie slechts in aanmerking indien ze worden gestaafd door het overleggen van een afschrift of een fotocopy van het aangifteformulier bestemd voor de Administratie der Directe Belastingen, en van het bewijs dat de bijdragen in toepassing van het wettelijk stelsel van de sociale voorzieningen werden betaald.

§ 4. Het totaal bedrag dat voor de prestaties, zoals bedoeld sub § 1, 3° en 4°, beschikbaar is, wordt per vereniging bepaald op basis van het aantal aangesloten actieve groepen.

— Aangenomen.

Artikel 18

Een provinciale geleding, zoals bedoeld in art. 8 § 5, krijgt via de landelijke vereniging een subsidie die bestaat uit :

Voorzitter

1° een basissubsidie van 50.000 fr.

2° voor de activiteiten als bedoeld in art. 17 § 1, 2°, 3 en 4° die een provinciale geleding in opdracht van of in samenwerking met de landelijke vereniging in haar werkgebied heeft georganiseerd ontvangt ze een subsidie uit de vastgestelde subsidie van de landelijke vereniging.

— **Aangenomen.**

Artikel 19

De Vlaamse Executieve kan de in dit decreet vermelde forfaitaire bedragen, zoals bedoeld in de artikelen 16, 17 en 18, aanpassen aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijzen overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971. De index van de consumptieprijzen bedraagt 108,89 punten in januari 1991.

— **Aangenomen.**

Artikel 20

Een startsubsidie, zoals bedoeld in artikel 8, § 8 van dit decreet, kan jaarlijks maximaal 100.000 fr. bedragen.

— **Aangenomen.**

Artikel 21

De werkingssubsidie, zoals bepaald in artikel 17, § 1, 2°, 3° en 4°, wordt berekend op basis van het aantal aangesloten actieve groepen met dien verstande dat het totale bedrag van deze subsidie voor alle verenigingen samen, minstens gelijk is aan het totale bedrag, zoals bepaald in de artikelen 15, 16, 17 § 1, 1° en 18, 1°.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK V

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 22

De erkende verenigingen voor ama-

teuristische kunstbeoefening die op de dag van inwerkingtreding van dit decreet meer personeel in dienst hebben dan op basis van artikel 15 § 1 toegelaten is, kunnen voor die personeelsleden gedurende maximum 5 jaar verder een personeelssubsidie krijgen. Indien die personeelsleden de vereniging verlaten kunnen ze niet vervangen worden door andere gesubsidieerde personeelsleden.

— **Aangenomen.**

Artikel 23

De verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening die erkend waren op het decreet van 20 februari 1980 en opteren voor personeelssubsidies op basis van weddeschalen, zoals voorzien in art. 12, § 7 van dit decreet, kunnen voor het personeel dat in dienst is op de dag waarop dit decreet van kracht wordt, de weddeschaal die ze hadden behouden.

— **Aangenomen.**

Bij artikel 24 is er een in Commissie eenparig aangenomen technische beschikking voorgesteld door de heer Félicien Bosmans C.S.

Is men het hier daarmee eens ? (**Ja**)

Dan is aldus besloten.

Artikel 24

§ 1. De verenigingen die erkend waren onder de voorwaarden van het decreet van 20 februari 1980 houdende de rijkssubsidieregeling voor de Nederlandstalige verenigingen van amateuristische kunstbeoefening moeten uiterlijk één maand na publicatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad schriftelijk aan de administratie meedelen dat ze in de toekomst op basis van dit decreet gesubsidieerd wensen te worden. Tegelijkertijd moeten ze een lijst van de aangesloten actieve groepen aan de administratie bezorgen.

§ 2. 1° De instellingen die erkend waren onder de voorwaarden van art. 6, § 1,2, a van het genoemde decreet van 20 februari 1980 moeten uiterlijk

één maand na publicatie van dit decreet in het Belgisch Staatsblad schriftelijk aan de administratie meedelen dat ze in de toekomst gesubsidieerd wensen te worden op basis van het decreet van 27 juni 1985 houdende de subsidieregeling van projecten en organisaties inzake het Nederlandstalig ontwikkelingswerk voor volwassenen en specifieke subsidieregeling voor bijzondere doelgroepen en problemen in het kader van het Nederlandstalig sociaal-cultureel vormings- en ontwikkelingswerk, gewijzigd bij decreet van 8 april 1987 houdende aanpassing van de regeling voor de toekenning van subsidievoorwaarden voor de jeugd- en volwassenenvorming en bij decreet van 12 juli 1990 houdende de regeling van de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen.

2° Daarbij kunnen zij kiezen voor een personeelssubsidiëring :

a) hetzij zoals bepaald in het genoemde decreet van 27 juni 1985 ;

b) hetzij volgens een forfaitaire regeling, als volgt :

— de tewerkstelling van de personeelsleden kan zowel voltijds, deeltijds als nevenambtelijk zijn ;

— per volle schijf van 250 cursusuren wordt het equivalent van een halftijds personeelslid toegekend, met een maximum van het equivalent van 3 voltijdse personeelsleden ;

— de subsidie voor het equivalent van een halftijds personeelslid bedraagt maximaal 475.000 fr. ; de totale personeelssubsidie bedraagt maximaal een veelvoud van dit bedrag, naargelang de instelling recht heeft op een veelvoud van halftijdse personeelsequivalenten. Dit maximumbedrag geldt slechts voor zover het gestaafd wordt, zo niet bedraagt de subsidie maximaal het gestaafde bedrag ;

— de personeelskosten moeten gestaafd worden door het overleggen van een voor echt verklaard afschrift of fotocopie van het aangifteformulier, bestemd voor de Administratie der Directe Belastingen, en van het bewijs dat de bijdragen in toepassing

Voorzitter

van het wettelijk stelsel van de sociale voorzieningen werden betaald ;

— als subsidieerbare personeelskosten komen in aanmerking het brutobedrag van de wedde en van het vakantiegeld van de personeelsleden, verhoogd met de bijdragen die de werkgever dient te storten, in toepassing van het wettelijk stelsel van de sociale voorzieningen voor werknemers ;

— deze maximumbedragen zijn gekoppeld aan de schommelingen van het indexcijfer van de consumptieprijzen, zoals bepaald in de wet van 2 augustus 1971, en aan de verhogingen ingevolge de programmatie-akkoorden in de openbare sector. De index van de consumptieprijzen bedraagt 108,89 punten in januari 1991.

— **Aangenomen.**

Artikel 25

Het decreet van 20 februari 1980 houdende de rijkssubsidieregeling voor de Nederlandstalige verenigingen van amateuristische kunstbeoefening, gewijzigd door artikel 6 van het decreet van 8 april 1987 houdende aanpassing van de regeling voor de toekenning van subsidievoorschotten voor de jeugd- en volwassenenvorming, wordt opgeheven.

— **Aangenomen.**

Artikel 26

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1992.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten — 519 (19904991) — Nrs. 1-6

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Moors, verslaggever, heeft het woord.

De heer C. Moors, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het ontwerp van decreet betreffende de inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten werd door onze Commissie in een viertal vergaderingen uitvoerig behandeld. Graag vermeld ik ook dat voorafgaandelijk een hoorzitting plaats had met een delegatie van de inspectie, vooral van het lager onderwijs.

In zijn inleiding gaf de Minister de generiek van het ontwerp aan en lichtte hij het inhoudelijk toe. Hierbij verwees hij naar het politiek akkoord van november 1988 en het decreet inzake de inrichting van het Gemeenschapsonderwijs als zodanig waarin de basis van dit decreet wordt gelegd.

Het hoofdkenmerk van dit decreet is de splitsing tussen de interne begeleidingsdiensten enerzijds en de inspectie als controlerende overheidsdienst anderzijds.

Inhoudelijk werd de organisatie besproken in de zogenaamde Commissie Monard. Het rapport van deze Commissie werd — aldus de Minister — quasi volledig in dit decreet overgenomen.

Zoals gezegd is dit ontwerp fundamenteel innovierend in het onderwijs. Het is erop gericht de overheid zelf instrumenten te verschaffen om de kwaliteit van het onderwijs te sturen. De Minister lichtte uitvoerig het huidige systeem van de kwaliteitsbewaking toe. Zodoende verschaftte hij een beter inzicht in de verscheidenheid in opdracht en werking die op dit ogenblik bestaat naargelang het

gaat om het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het hoger onderwijs van het korte type, PMS, volwassenenonderwijs en kunstonderwijs. Elk onderdeel werkt volgens een ander systeem. Daarenboven verschillen de opdrachten in het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd onderwijs. In de praktijk, en zeker in het lager onderwijs werd in het gesubsidieerd onderwijs door de inrichtende machten echter een ruimere bevoegdheid aanvaard dan de wettelijk voorziene. Dit alles brengt met zich mee dat het huidige systeem niet doorzichtig genoeg is en op het gebied van de kwaliteitsbewaking derhalve niet altijd even goed kan werken, ook omwille van het feit dat het daartoe vereiste personeel niet altijd ter beschikking wordt gesteld.

Een volledig nieuwe aanpak van de kwaliteitsbewaking is dus aangewezen. De basiselementen van het onderhavige voorstel kunnen als volgt worden samengevat. Ten eerste, de inrichtende macht is de hoofdverantwoordelijke voor de kwaliteit van het onderwijs. Ten tweede, het is de opdracht van de overheid de minimale verwachtingen vanwege de gemeenschap ten overstaan van het onderwijs op een duidelijk wijze kenbaar te maken. Ten derde, het is zonder meer duidelijk dat het uitschrijven van deze minimale verwachtingen slechts zinvol tot stand kan komen in zoverre hiervoor maximaal een beroep wordt gedaan op de onderwijsdeskundige zelf. Ten vierde, de overheid dient erover te waken dat het verstrekte onderwijs ook effectief binnen deze waarborgen wordt gerealiseerd. Ten vijfde, het is de taak van de overheid de onderwijsverstrekkers van de nodige instrumenten te voorzien om de uitvoering van de minimale waarborgen te ondersteunen. Ten zesde, in het licht van het voorgaande moet er bovendien over worden gewaakt dat een nieuwe onderwijsbewaking wordt uitgewerkt met het oog op procescontrole, waarbij het onderwijsproces zelf als criterium van kwantiteit wordt onderzocht. Dit is een fundamenteel principe. Het klassieke denken in functie van vakken waarbij synthese van de totaliteit vaak ontbreekt, dient te worden geruild voor een benadering

Moors

van het totaal aangeboden leerprogramma. Ten zevende, het is ten slotte evident dat deze onderwijsbewaking en deze onderwijsstimuli van toepassing moeten zijn op de totaliteit van het onderwijs.

Deze basisprincipes werden in de Commissie uitgewerkt, waarbij vooral het begrip eindtermen naar boven komt. Wat de inbreng van de overheid bij het inhoudelijk uitwerken van het onderwijs betreft, werden twee begrippen centraal gesteld. Het gaat enerzijds over het begrip minimum lessenrooster en anderzijds het begrip minimum leerplan.

Het begrip minimum lessenrooster is een ingeburgerd begrip. Het begrip minimum leerplan is echter minder duidelijk. Tot nog toe werd hiervoor verwezen naar de erkende leerplannen van het rijksonderwijs, maar door de invoering van het gemeenschapsonderwijs ligt dit nu anders. In het vooruitzicht van een meer dynamisch onderwijsproces werd in het ontwerp geopteerd voor een nieuw referentiebegrip met name het begrip eindtermen. Hierbij gaat het niet zozeer om vakgebonden leerplannen maar om einddoelstellingen die in het kader van het betrokken onderwijsniveau moeten worden verwezenlijkt. Het gaat om kwaliteiten inzake kennis, inzicht, onderwijsattitudes en eventueel vaardigheden die normaal kunnen worden verwacht van de meerderheid van de betrokken leerlingen in een bepaald onderwijsniveau. Eindtermen zullen functioneren als referentiekader bij het uitwerken van leerplannen en lessenroosters. Zij zullen tevens een referentiekader vormen in het onderzoek van de overheid naar de kwaliteit van het onderwijs dat zij financiert. Dit nieuw begrip neemt derhalve een centrale plaats in in de bepaling van de onderwijsniveau's. Een team van deskundigen en mensen uit de wetenschap zal een project van eindtermen voorbereiden en voorleggen aan de Vlaamse Onderwijsraad. Deze zal een eensluidend advies verstrekken aan de Vlaamse Executieve, die het project ter goedkeuring aan de Vlaamse Raad zal voorleggen.

De eindtermen zullen uiteraard worden uitgewerkt per onderwijsniveau. Zij zullen aanvullend kunnen worden verduidelijkt en gespecificeerd voor de diverse studierichtingen en afdelingen in het secundair en hoger onderwijs. Belangrijk is dat het beantwoorden aan de eindtermen leidt tot erkenning van de onderwijsinstelling, wat deze het recht geeft erkende getuigschriften en diploma's uit te reiken. Het huidige homologatiestelsel wordt dus vervangen door een erkenningsprocedure die borg staat voor het niveau en het civiele effect van de uitgereikte studiebewijzen. Voor de PMS-centra wordt in een analoge erkenningprocedure voorzien.

Deze reorganisatie berust in feite op drie grote pijlers : de nieuwe inspectie van de Vlaamse Gemeenschap, de nieuwe dienst voor onderwijsontwikkeling en de nieuwe begeleidingsdiensten van de inrichtende machten van het onderwijs.

Er wordt dus voorzien in een nieuwe inspectie van de Vlaamse Gemeenschap voor de onderwijsinstellingen en de PMS-centra. Deze zal in de eerste plaats worden belast met de erkenning van de onderwijsinstellingen en van de PMS-centra. Daartoe zal zij nagaan of de eindtermen effectief worden gerealiseerd en of alle organieke verplichtingen, waaronder een minimum lessenrooster, worden nageleefd. Aan de inspectie van de Vlaamse Gemeenschap kunnen ook nog andere opdrachten worden toevertrouwd. In de plaats van het individueel inspectiebezoek zoals wij dat nu kennen, zal voortaan veeleer in teamverband worden gewerkt.

Ook de samenstelling van de inspectie is helemaal nieuw. Zoals voor de Homologatiecommissie zal de recruiting openstaan voor alle personeelsleden, ongeacht het net waartoe zij behoren. Bovendien zal erover worden gewaakt dat de formatie paritair zal worden samengesteld, dat wil zeggen dat de ene helft van het korps zal worden gerecrueteerd bij de personeelsleden van de autonome raad en van het gesubsidieerd officieel onderwijs en de andere helft bij het gesubsidieerd vrij onderwijs.

De dienst voor Onderwijsontwikke-

ling zal worden belast met het formuleren van de eindtermen. Hij moet worden gezien als een wetenschappelijke stafdienst die bij de inspectie behoort. Behalve het formuleren van de eindtermen zelf zal deze dienst ook instrumenten dienen uit te werken om die eindtermen te kunnen controleren. Bovendien is deze dienst uitermate geschikt om voorstellen uit te werken inzake scholing en bijscholing van de inspectiedienst.

De derde pijler zijn de pedagogische begeleidingsdiensten. Zowel bij de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs, de ARGO, als bij de andere netten zullen diensten kunnen worden opgericht die belast zullen worden met de externe begeleiding van scholen, centra en personeelsleden. Hiertoe zullen de gesubsidieerde instellingen zich moeten groeperen ofwel in intercommunale verenigingen ofwel in verenigingen zonder winstoogmerk. Aan deze nieuwe begeleidingsdienst zal op een dubbele wijze de mogelijkheid worden geboden om kaderleden in te schakelen. In verhouding tot het aantal organieke ambten zullen pedagogische adviseurs kunnen worden aangesteld. Bovendien zullen deze begeleidingsdiensten een beroep kunnen doen op een contingent gedetacheerde leraars. Dit contingent wordt vastgesteld op 0,20 ten honderd van het aantal organieke ambten. Uiteraard wordt in financiële middelen voorzien voor deze begeleidingsdiensten.

Terloops vermeld ik ook nog dat in titel 5 een aantal wijzigingsbepalingen werden opgenomen die niet direct op het decreet zelf betrekking hebben. Zij hebben betrekking op andere decreten. Wij betreuren deze methode van decreetgeving die de leesbaarheid van de decreten zeker niet vergemakkelijkt. Wij hebben ook een herschikking van titel 5 gevraagd.

De bespreking van dit ontwerp gaf aanleiding tot heel wat commentaar, zowel positief als negatief. Er werden ook heel wat vragen tot verduidelijking gesteld. Sommigen vroegen vooraf te kunnen beschikken over de uitvoeringsbesluiten. De Minister heeft ze ter beschikking gesteld en ze

Moors

bevinden zich in de bijlage bij het verslag. Sommige leden vroegen zich af of deze reorganisatie de kwaliteit van ons onderwijs, die zeer groot is, niet zal bedreigen. Zij zijn voorstander van het huidige systeem, maar stellen wel voor wat meer leden ter beschikking te stellen. Meer bepaald voor het lager onderwijs stelden zij voor te werken met kleinere omschrijvingen voor de inspectie.

Op politiek vlak werd door sommige leden de subsidiëring van de begeleidingsdiensten voor het gesubsidieerd onderwijs aangeklaagd, alsook de paritaire samenstelling van de inspectiediensten. Ook de primo-benoemingen die hierin voorkomen werden aangeklaagd.

Veel aandacht ging ook naar de boventallige en ter beschikking gestelde personeelsleden. Er werd gepleit voor meer geleidelijkheid bij de invoering van dit decreet. De Minister wees er echter op dat de overgang té lang zou duren. Van de 224 voorziene ambten zijn er op dit ogenblik 194 bezet ; 134 hiervan zijn voor het basisonderwijs, waarvan 121 bezet zijn ; 67 hiervan zijn voor het secundair onderwijs, waarvan 58 bezet zijn. In het nieuwe stelsel zullen er nog 156 inspecteurs overblijven. Dit betekent dat in het officieel onderwijs 74 en in het vrij onderwijs 45 inspecteurs in dienst blijven. Dat betekent dat in het vrij onderwijs 27 leden zullen moeten worden aangeworven en in het gemeenschapsonderwijs zullen een aantal leden ter beschikking worden gesteld. De Minister heeft gezegd dat de boventallige leden bij voorrang zullen worden aangeworven door de begeleidingsdiensten en door eventueel evenwaardige functies.

Het aantal laureaten dat hetzij tijdelijk of hetzij niet benoemd is bedraagt 202. Voor deze categorie werd een amendement aanvaard zodat zij voor verdere aanwerving in aanmerking komen, zonder er nieuwe proeven voor te moeten afleggen, en waardoor zij gehoord kunnen worden in het kader van de aanwerving van inspecteurs.

Veel aandacht ging ook naar de relatie inspectie en begeleiding. In principe aanvaardden de meeste commissieleden wel de scheiding van de opdracht, maar pleitten zij toch voor een belangrijke uitwisseling en contacten tussen de inspectie en de begeleidingsdiensten. Hierover was in de Commissie heel wat te doen. De Minister beloofde dat een gedragscode zou worden vastgelegd met het oog op een meer soepele samenwerking. De Minister pleitte voor een samenwerking tussen beide diensten.

Een ander thema dat aan bod kwam is de bepaling van de eindtermen, alsook de invoering ervan. Inzake de basisvorming en voor de leerlingen met leerplicht wordt een periode van invoering van twee jaar vooropgesteld. Ondertussen zal ook de Homologatiecommissie behouden blijven. Zij zal geleidelijk worden afgebouwd na invoering van de eindtermen voor het secundair onderwijs.

Inzake de relatie begeleiding en navorming werd vastgelegd dat de netten zelf verantwoordelijk zijn. De bespreking heeft zich daartoe beperkt.

De inspecteurs worden voor benoeming voorgesteld door een commissie die een gemotiveerde beslissing moet voorleggen waarin minstens twee kandidaten voorkomen die gerangschikt worden in volgorde van bekwaamheid.

Het ontwerp werd aangenomen met 12 stemmen tegen 3. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat in de Commissie verscheidene amendementen werden aangenomen. Zo werd artikel 19 inzake het uitoefenen van een politiek mandaat als inspecteur gewijzigd. Wij zijn daarin namelijk veel strenger geworden. De verandering aan artikel 22 was meer van technische aard. De termijn voor het bewijs van goed zedelijk gedrag werd van 1 jaar op 3 maanden gebracht. Artikel 24 werd in belangrijke mate gewijzigd. Voor de inspecteur voor het bijzonder onderwijs vragen wij slechts 3 jaar ervaring, in de plaats van de 6 jaar voor de andere inspecteurs. Artikel 33 werd geamendeerd, zodat een met redenen omklede beslissing vereist is wanneer een voorstel tot ontslag wordt geformuleerd.

Aan artikel 86 werd een vierde paragraaf toegevoegd met betrekking tot de deskundigheid van personeelsleden van het secundair onderwijs die worden overgedragen. Ook de artikelen 94 en 95 werden gewijzigd. Daardoor wordt het mogelijk personeelsleden van de begeleidingsdiensten die een andere opdracht krijgen te vervangen. Het gaat hierbij om 6 personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en 3 personeelsleden van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs. Ook artikel 105 werd aangepast. Eigenlijk valt dit reeds buiten de strikte inhoud van het decreet. Het bepaalt dat bij de Vlaamse Onderwijsraad een bureau kan worden ingericht dat een deel van zijn bevoegdheden delegeert aan de algemene secretaris of aan de adjunct-algemeen secretaris. Ten slotte, werd artikel 117 ingevoerd. Het bepaalt dat artikel 111 op 1 juni 1991 in werking treedt.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, dit was een relatief uitgebreid verslag van de commissiebesprekingen. Wij staan hier inderdaad voor fundamentele wijzigingen in de organisatie van de inspectiediensten. Kwaliteitsbewaking van het onderwijs is zeer belangrijk. Sommigen staan een beetje sceptisch tegenover dit ontwerp, maar toch mogen wij vertrouwen hebben in de teksten die wij nu bespreken. Zij zorgen voor een duidelijke afbakening en vastlegging van bevoegdheden. Wij hopen dan ook dat de samenwerking tussen inspectiediensten en begeleidingsdiensten mogelijk zal zijn. **(Applaus).**

De Voorzitter : De heer Baldewijns heeft het woord.

De heer E. Baldewijns (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, het decreet inspectie en begeleiding werd op een diepgaande wijze in de Commissie van Onderwijs besproken. Tijdens de algemene bespreking heb ik eveneens de aandacht gevestigd op de positieve elementen ervan, maar ook mijn bekommernis uitgedrukt over de algemene evolutie van de onderwijskwaliteit. Inderdaad, mijnheer de Voorzitter, sedert enkele

Baldewijns

le jaren worden alsmaar meer vraagtekens geplaatst bij de kwaliteit van het onderwijs. Het onderwijs, de school, is een geliefkoosd doelwit van kritiek geworden.

Onderwijsgebruikers — studenten, leerlingen en ouders — stellen vragen over de kwaliteit van het onderwijs dat zij genieten. In deze periode van het jaar, nu vele ouders op basis van de studie-uitslagen van hun kinderen een evaluatie maken wat gedurende het voorbije schooljaar werd bereikt, stellen zij vaak de vraag : krijgen onze kinderen wel degelijk het beste onderwijs ? Elke ouder wil immers het beste voor zijn eigen kind. Ook politiek verantwoordelijken vragen zich af, in een periode van budgetopmaak en het uittekenen van de grote lijnen van het budget voor het volgend jaar, of er voldoende rendement, productiviteit is in het onderwijs. Renderen de belangrijke budgettaire middelen voldoende ? Is er voldoende output ?

Degenen die dichtbij het onderwijs leven zijn dan meestal de overtuiging toegedaan dat er nog meer middelen ter beschikking moeten worden gesteld om nog beter onderwijs te kunnen verstrekken. Anderen zoeken oorzaken voor de zware financiële kost die het onderwijs met zich brengt.

Toch zou ik kunnen zeggen, mijnheer de Voorzitter, dat de algemene grondtoon in al deze benaderingen dezelfde is. Hij is te resumeren in volgend standpunt : de kwaliteit van het onderwijs moet verbeteren.

Richtinggevend voor dit debat, dat nu reeds enkele jaren gevoerd wordt, was onder meer het in 1983 verschenen Amerikaanse rapport : *A nation at Risk, the imperative for educational Preform*. Mijnheer de Minister, als wij doorgaan op het begrip kwaliteit van het onderwijs, dan zou ik toch nog eens willen onderstrepen dat dit begrip vaak op een dubbelzinnige wijze wordt gebruikt en dat het vaak fungeert naast slogans als niveauverlaging, nivellering en kwaliteitsverlies.

Het niveau, de kwaliteit of het peil

van het onderwijs is niet eenvoudig te omschrijven. Dit hangt samen met een aantal waarden die verband houden met tradities, maatschappelijke eisen, visies op de ontwikkeling van de maatschappij en soms ook met levensbeschouwelijke inzichten.

In de beoordeling van het onderwijspeil legt eenieder zijn eigen klemtoon. Eigen waardebepalingen komen dan ook aan de oppervlakte. De jongste jaren verschenen er ook eenzijdige interpretaties over de kwaliteit van het onderwijs, geïnspireerd door enge economische opvattingen of door een algemeen ongenoegen over een aantal maatschappelijke ontwikkelingen waarvoor het onderwijs als zondebok moest dienen. Ik denk aan de werkloosheid, de criminaliteit, de economische prestaties, enzovoort.

De onderwijskwaliteit is evenwel een bijzonder waardengeladen begrip en kan niet worden losgemaakt uit zijn sociaal-economische context en de wijze waarop daar tegenaan wordt gekeken. In de maatschappelijke context van de jaren zestig werd kwalitatief hoogstaand onderwijs afgemeten aan de mate waarin onderwijsdemocratisering werd gerealiseerd. In de daaropvolgende jaren kwam er echter een zware accentverschuiving. De onderwijskwaliteit wordt minder gezien als een streven naar een zo globaal mogelijk maatschappelijk rendement, maar werd meer uitgedrukt in termen van resultaten.

Men kijkt naar de industriële promotie in plaats van naar de collectieve vooruitgang.

Toch wil ik naar aanleiding van deze algemene bespreking van een ontwerp dat in eerste orde gericht is op de kwaliteit van het onderwijs, namens de SP, nogmaals herhalen dat voor ons, democraten, blijvend aandacht moet gaan naar de democratisering van het onderwijs. De toegang tot het onderwijs is immers nog steeds klassegebonden. De participatie van de mindergegoede groepen aan het voorgezet onderwijs stagnneert, kansengelijkheid moet absolute voorrang blijven hebben in ons onderwijs. Hieraan kan niet worden getwijfeld.

Toch wil ik nu in het volgende deel van mijn uiteenzetting even aantonen hoe complex de problematiek van de onderwijskwaliteit wel is. Kwaliteitsverbetering, mijnheer de Minister, kan betrekking hebben op verschillende aspecten.

Men kan de kwaliteit uitdrukken in termen van doelen : een zorg voor de algemene vorming, een aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Men kan zich dan wel de vraag stellen in welke mate we die doelen bernerken.

Kwaliteit kan eveneens worden uitgedrukt in termen van resultaten op het rendement.

Bereiken we via het onderwijs een voldoende scholingsniveau van de bevolking in vergelijking met bijvoorbeeld andere landen ? Hoe is dit scholingsniveau verdeeld over de diverse lagen van de bevolking ?

Kwaliteit kan ook gezien worden in termen van processen om bepaalde leer- en vormingsdoelen te bereiken.

Slaagt het onderwijs erin een leeromgeving te creëren waarin leerlingen zich gemotiveerd voelen om de uitdaging tot leren aan te pakken ?

Kwaliteit kan men ook zien in termen van de breedte van het leer- en vormingsaanbod.

Hoe wordt onder meer de basisvorming ingevuld ?

Is er, naast de cognitieve vorming, ruimte voor technische, artistieke en sociale vorming ?

Kwaliteit kan ook worden bekeken in termen van randvoorwaarden. Hoe staat het met de materiële en personeelsvoorzieningen in het onderwijs ?

Hoe is de omkadering ? Is de infrastructuur voldoende ? Hoe is het gesteld met de arbeidsmotivatie van de leerkrachten ? In dit verband wijs ik op de dringende en dwingende noodzaak om de leerkrachtenopleiding aan te pakken. In verband met deze leerkrachtenopleiding aan te pakken.

In verband met deze leerkrachtenop-

Baldewijns

leiding zou ik naar aanleiding van dit debat, graag enkele losse bedenkingen formuleren. Ten eerste, de hervorming van de leerkrachtenopleiding moet in zijn geheel worden aangepakt, dus niet partieel, wat betekent dat als men de leerkrachtenopleiding wenst te hervormen men zowel het pedagogisch hoger onderwijs als de universitaire leerkrachtenopleiding, als de leerkrachtenopleiding in het hoger onderwijs van het lange type, als diegenen die moeten worden gevormd via D-cursussen of die enig getuigschrift van pedagogische bekwaamheid behalen in rekening moeten nemen.

Ten tweede, de hervorming kan in de tijd worden gespreid.

Ten derde, de samenwerking tussen universiteiten en het pedagogisch hoger onderwijs kan structureel worden georganiseerd. Men zou er oog moeten voor hebben om het positieve en het unieke uit beide opleidingen te integreren.

Ten vierde, men dient zorg te besteden aan het profiel van de toekomstige leerkracht. Hierbij moet men vertrekken van een onderzoek van het huidige veld. Welke mensen worden leerkracht? Het moet immers de ambitie zijn enkel de besten aan te trekken. Het kan dus niet dat men een kwalitatieve aftakeling van de instroom gaat doorzetten.

Ten vijfde, wil ik hier een pleidooi houden, mijnheer de Minister, om dit dossier degelijk voor te bereiden. Ware het misschien niet nuttig om onafhankelijke experts een concept te laten uitwerken en een coherente visie uit te tekenen. Daarna kunnen de beleidsverantwoordelijken uitmaken wat haalbaar is en hoe het kan worden gespreid in de tijd. Een grondige hervorming veronderstelt derhalve ook een sterke overheid. Het wordt immers geen gemakkelijke klus.

Ten zesde, de hervorming van de leerkrachtenopleiding moet gebeuren in de context van de maatschappelijke herwaardering van het onderwijzend beroep.

Ten zevende, kunnen wij niet voorbij gaan aan enkele andere discussiepunten in dit debat, onder meer omtrent het aantal leerkrachten, de bepaling van de weekopdracht, het aantal instellingen waar de opleiding kan plaatsgrijpen en de bezoldiging van de leerkrachten.

Kortom, mijnheer de Minister, de hervorming van de leerkrachtenopleiding en van het leerkrachtenberoep wordt één van de voornaamste uitdagingen voor deze Vlaamse Raad en voor de onderwijsverantwoordelijken in de Vlaamse Executieve voor de jaren negentig. Toch wil ik nog even terugkomen, mijnheer de Voorzitter, op hetgeen ik bij mijn inleiding reeds probeerde te laten verstaan.

In de maatschappij is er een dubbelzinnige houding ten opzichte van het onderwijs: enerzijds zijn er enorme verwachtingen ten opzichte van het onderwijs; het onderwijs moet een oplossing bieden voor een veelheid van maatschappelijke problemen en anderzijds is er misschien te weinig zorg voor onderwijs, maatschappelijk en politiek te weinig waardering.

Ook dit mag eens in alle duidelijkheid onderstreept in dit halfroond. Ik denk dat wij tot een kwaliteitszorg op schaal moeten komen. Hiervoor is de ontwikkeling van een positieve schoolcultuur belangrijk, is het belangrijk dat de rol van de directeur wordt geherwaardeerd. Kwaliteitsbewaking en -bevordering op schaal is evenwel geen zaak van alleen inspecteurs en pedagogische adviseurs. De centrale rol van de directeurs en teamwork onder de leerkrachten zijn de allereerste vereisten om tot een degelijke onderwijskwaliteit te komen. Kwaliteitsonderwijs kan immers enkel in een school met een positieve schoolcultuur. Een school is alzo méér, en moet méér zijn, dan de som van individuele lessen en leerkrachten. Dit ontwerp van decreet, mijnheer de Voorzitter, waarover wij onze deze week gaan uitspreken, vertrouwt de kwaliteitsbewaking toe aan de gemeenschapsinspectie. Inzonderheid wat de beoordeling van de eindtermen betreft. Ik kan dit tenvolte goedkeuren.

Ik zou echter enkele opmerkingen willen maken.

In de eerste plaats, mijnheer de Minister, zou ik er willen op aandringen dat de visitatiecommissies niet alleen oog zouden hebben voor het eindproduct, maar ook rekening zouden houden met een veelheid van factoren: het leerproces, de instroom van leerlingen, het pedagogisch project, enzovoort.

Ten tweede, ik verheug mij erover dat naargelang het eigen pedagogisch project men een specifieke begeleiding, via de begeleidingsdiensten, kan opzetten en dat men doorheen de contacten, ook met de navormingsprojecten processen kan opzetten om tot een degelijke kwaliteitsverbetering te komen voor ons onderwijs.

Ten derde, mijnheer de Minister, wil ik toch een bedenking maken voor wat betreft de vorming van de personeelskaders.

Ik kan mij akkoord verklaren met de pariteit die voor de inspectie wordt vooropgesteld. Ik stel mij evenwel de vraag of er voldoende overgangsmogelijkheden zijn voor de vastbenoemden van het huidige korps. Bestaat het gevaar niet dat deze vastbenoemde inspectieleden die reeds jaren lang plichtsgetrouw hun opdracht uitoefenen van de ene dag op de andere kunnen worden opzijgezet ten voordele van eventueel in het bezit is van de tot op heden vereiste bekwaamheidsbewijzen, zoals het laureaatenschap van inspecteur?

Bestaat het gevaar niet dat sommigen van de huidige vastbenoemden door de invoering van de pariteit op 1 september 1991 boventallig worden? Dit zou kunnen inhouden dat de Vlaamse Gemeenschap niet alleen hun wedde verder zal betalen tot de pensioengerechtigde leeftijd, maar daarenboven de overeenkomstige wedde zal betalen aan de nieuwkomers vanaf 1 september. Dit betekent een dubbele factuur.

Een vierde probleemstelling. De leden van de inspectie secundair onderwijs worden ingedeeld in groepen en sub-groepen. Kan het dan dat binnen

Baldewijns

de verscheidene groepen de huidige vastbenoemden volgens hun dienstanciënniteit op een verschillende wijze gerangschikt worden ? Zo heb ik vernomen, mijnheer de Minister, dat in de groep wiskunde-wetenschappen per sub-groep gerangschikt wordt omdat er vijf sub-groepen zijn en ook vijf ambten voorzien zijn voor elke pariteitshelft. In de groep voedingverzorging wordt echter per groep gerangschikt omdat er vijf sub-groepen zijn en slechts drie ambten voorzien voor elke pariteitshelft.

Graag zou ik dan ook vernemen welke de wezenlijke reden is om deze verschillende wijze van rangschikking te verantwoorden ?

Een vijfde element betreft de sportdiensten van het gesubsidieerd onderwijs.

Mijnheer de Minister, zal het in de toekomst mogelijk zijn dat deze sportdiensten in de huidige formule blijven bestaan, zoniet dreigen zij door inneming van de 0,20, dat zij ook in de nabije toekomst afgebouwd worden. Ik meen dat zij best gescheiden van de nieuwe vooropgestelde structuur kunnen behouden blijven.

Ik hoop dat u, mijnheer de Minister, bij de opmaak van de uitvoeringsbesluiten met deze bemerkingen zult kunnen rekening houden.

Ik besluit, mijnheer de Voorzitter, met te stellen dat het decreet inzake inspectie en begeleiding misschien één van de belangrijkste reglementaire ingrepen is die wij tot nog toe in deze Vlaamse Raad hebben goedgekeurd. Hier worden de bakens voor de beoordeling van de onderwijskwaliteit uitgezet voor de volgende decennia. Dit concept past in de internationale trends inzake verhouding overheid-onderwijsverstrekkenden. Dit concept laat ook toe dat de gemeenschap haar verantwoordelijkheid kan opnemen inzake grote lijnen van de onderwijskwaliteit, maar dat daarnaast elk pedagogisch concept zich naar behoren kan ontplooiën. Dit is meteen de uitvoering van een doelstelling die men zich bij de opmaak van het politiek akkoord voor ogen nam.

Ik hoop, mijnheer de Minister, dat met deze nieuwe structuur voor inspectie en begeleiding wij een aanzet geven om een grote groep inspecteurs en begeleiders nog meer te enthousiasmeren voor hun zéér belang-

rijke taak en om aan de leerkrachten een gevoel van zekerheid te bieden dat zij een team van begeleiders ter beschikking krijgen waarop zij kunnen terugvallen in hun bestendig zoeken naar een nog beter onderwijs voor onze Vlaamse jeugd. Ik wens hen bij de toepassing en de uitvoering van dit decreet en van de daarbij horende uitvoeringsbesluiten veel succes toe.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, wij zijn aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze ochtend. Wij komen deze middag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te werken. De vergadering is gesloten.

- De vergadering wordt gesloten om 12.57 uur.

BIJLAGEN

VRAGEN OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 20)

Commissie voor Onderwijs en Vorming

Vergadering van 13 juni 1991

Vaste verslaggever : de heer L. Vanhorenbeek, Secretaris van de Commissie

— Vraag om uitleg van de heer L. Hancké aan de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs over de vermindering van het aantal uren geschiedenis in het secundair onderwijs

1. Uiteenzetting van de heer L. Hancké

De Vlaamse Raad heeft zich in het verleden met nadruk uitgesproken voor het behoud en zelfs de uitbreiding van het leervak geschiedenis in het middelbaar onderwijs. Dit onderwerp is bijzonder actueel en kwam ook herhaaldelijk aan bod tijdens de bespreking van het decreet van 31 juli 1990 op het onderwijs-II.

In het eenheidstype, dat met ingang van 1 september 1990 van toepassing werd, wordt aan de netten de mogelijkheid geboden lessentabellen op te stellen. Het vrije net en het gemeenschapsonderwijs hebben reeds hun lessentabellen voor de tweede graad van het voltijds secundair onderwijs opgesteld. Deze nieuwe lessentabellen maken duidelijk dat het aantal uren geschiedenis erop achteruit gaat. Zo wordt in het vrij onderwijs juist aan de minimumnormen voldaan en, in vergelijking met het vroeger regime, wordt één uur geschiedenis per week ingeleverd. In het gemeenschapsonderwijs is de situatie identiek. In het algemeen vormend en technisch onderwijs worden niet meer uren geschiedenis geprogrammeerd dan strikt noodzakelijk. Wel is er in alle studierichtingen van de tweede graad kunstonderwijs nog één uur toegevoegd, maar er is in de menswetenschappen geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid supplementaire uren te voorzien.

Er moet dus, tegengesteld aan wat een meerderheid in de Vlaamse Raad wenst, een vermindering worden vastgesteld in de uren historische vorming in het secundair onderwijs.

De heer Hancké richt tot de Gemeenschapsminister de volgende vragen :

1. Werd rekening gehouden met deze evolutie bij de instelling van het eenheidstype ?
2. Beschikt de Gemeenschapsminister, buiten de wijziging van de bij decreet vastgelegde basisvorming, over mogelijkheden tot ingrijpen om de netten tot meer uren historische vorming te verplichten of aan te zetten ?
3. Kan de Gemeenschapsminister, indien de huidige situatie ongewijzigd blijft, meedelen hoeveel lessen geschiedenis en de daaraan verbonden betrekkingen, wegvallen en welke maatregelen kunnen genomen worden ter bescherming van het getroffen personeel ?

2. Antwoord van de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs

De Gemeenschapsminister beaamt de stelling van de vraagsteller dat het geschiedkundig inzicht een wezenlijk element is in elke basisvorming. Er is een achteruitgang waar te nemen in het historisch denken in de maatschappij in het algemeen. Een nadelig aspect van het VSO was alleszins de quasi eenzijdige heroriëntering naar maatschappelijke vorming ten nadele van het geschiedenisonderricht. Naast het vak geschiedenis op zichzelf is ook de wijze waarop de lessen worden gegeven van belang. De Gemeenschapsminister meent dat niet zozeer de parate kennis van historische data en feiten van belang zijn dan wel het stimuleren van een historisch inzicht en kritische zin die bij de moderne mens dreigt teloor te gaan. Op de precieze vragen van de heer Hancké verstrekt de Gemeenschapsminister de volgende verduidelijkingen.

De organieke grondslag voor de eenheidsstructuur ligt besloten in het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II. De verdere uitvoering van dit decreet gebeurde bij het besluit van de Vlaamse Executieve van 13 maart 1991 betreffende de organisatie van bedoeld onderwijs (toelatingsvoorwaarden, attesten, evaluatie en dergelijke).

In het decreet wordt voor alle leerlingen van quasi alle leerjaren een verplicht te volgen "basisvorming" opgelegd. Deze basisvorming bestaat uit een exhaustieve reeks van vakken, variërend naargelang van de graad (of leerjaar) en onderwijsvorm.

De wetgever heeft er zich voor behoed op geen enkele wijze te tornen aan de bij de schoolpactwet van 29 mei 1959 gewaarborgde pedagogische vrijheid en identiteit van inrichtende machten en onderwijsinstellingen.

Dit manifesteert zich in het feit dat t.a.v. die basisvorming én uitsluitend in de eerste graad - en dan nog globaal en geenszins per afzonderlijk vak — minima-lestijden worden gekoppeld.

Bij de opbouw van de basisvorming werd daarentegen op geen enkel ogenblik het belang van het geschiedenisonderricht (al dan niet in combinatie met het vak aardrijkskunde of onder opgave van de variant maatschappelijke vorming) miskend.

Qua toekenning van corresponderende lestijden, dient de rol van de overheid zich evenwel te beperken. Bij wijze van hulpinstrument werd met het oog op een vlotte goedkeuring van autonoom ontworpen lessenroosters een "modellessenrooster" vastgelegd. Dit modellessenrooster wordt "synthese-lessentabellen" genoemd omdat het lessenroosters per jaar en per studierichting bevat die de synthese zijn van de eerder ingediende en goedgekeurde lessentabellen, van de grote onderwijsverstrekkende koepelorganisaties. Deze lessentabellen, vastgelegd bij de ministeriële besluiten van 1 augustus 1990 (voor de eerste graad) en 25 maart 1991 (voor de tweede graad en de derde leerjaren van de derde graad), zijn dus in wezen minimumroosters, waaraan bij de toepassing een onmiddellijke ministeriële goedkeuring inherent is. De synthese-lessentabellen, en vandaar de naam, vormen een compromis tussen de onderscheiden standpunten die ter zake leven bij de inrichtende machten of de representatieve organisaties ervan.

De synthese-lessentabellen zijn niet meer dan een aanbeveling, wat inhoudt dat elke inrichtende macht nog steeds over de mogelijkheid beschikt via een document "wekelijkse lessentabel" alternatieve ontwerpen ter goedkeuring voor te leggen.

Het bezwaar dat een welbepaald vak of specialiteit onvoldoende tot zijn recht komt dient uitsluitend te worden gericht aan de onderwijsverstrekkers zelf, die, nogmaals, ter zake exclusief bevoegd zijn. Daarbij mag echter nimmer worden veronachtzaamd dat een wekelijkse lessentabel begrensd is — althans wat de financiering betreft — door een decretaal vastgesteld maximum aantal uren ; bijgevolg is het streven naar een evenwichtige verdeling van deze lestijden over de diverse opportuun geachte vakken en specialiteiten, telkens een uitermate delicate aangelegenheid.

Het is niet mogelijk de personeelsrepercussies te becijferen van een wijziging in op- of neerwaartse zin van het globaal volume aan lestijden voor een specifiek vak / specialiteit ingevolge de progressieve overschakeling van het secundair onderwijs van het type I of het type II naar de eenvormige structuur.

Inderdaad, de lessen voor een vak / specialiteit, over alle netten en scholen heen, is in absolute termen functie van jaarlijks fluctuerende parameters zoals het effectief structuraanbod per instelling (met inbegrip van het gegeven dat een vak zowel ondergebracht kan worden in de basisvorming, als in het fundamenteel en/of complementair gedeelte) én de definiëring van de klasgrootte in verhouding tot het ter beschikking staand aanwendbaar pakket uren-leraar.

Naar de personeelsleden zelf toe, dient de aandacht gevestigd op het bij besluit van de Vlaamse Executieve van 14 juni 1989, zoals gewijzigd, ingevoerd nieuw stelsel van bekwaamheidsbewijzen. Dit stelsel is dermate geconcipieerd dat geaggregeerden voor het lager respectievelijk hoger secundair onderwijs, benevens de vereiste titel voor het vak waarin ze zijn gediplomeerd, ook over een voldoende geachte titel beschikken (met behoud van weddeschaal) voor tal van andere vakken. Een eventuele vermindering van aantal lestijden voor een bepaald vak/specialiteit leidt dus niet noodzakelijkerwijs tot een inperking van de onderwijsopdracht in hoofde van een individueel personeelslid.

De Gemeenschapsminister besluit dat misschien toch zou kunnen geëvalueerd worden of de invoering van het eenheidstype op het stuk van het aantal uren geschiedenisonderricht nadelige effecten heeft. Desgevallend zal voor de basisvorming een bijsturing worden doorgevoerd.

3. Replieken

De vraagsteller vraagt de Gemeenschapsminister klaar te zijn met een evaluatie tegen oktober en november. Het is nodig de situatie op de voet te volgen. Kan ook de zorg die leeft in deze Commissie aan de scholen worden meegedeeld ? Blijkens de nota's van specialisten ter zake staat het buiten kijf dat globaal beschouwd het vak geschiedenis één uur per week heeft ingeleverd. Deze trend moet worden omgegoed.

Een lid verklaart volkomen de zorg van de vraagsteller te delen. In een tijd waarin de maatschappij overspoeld wordt door allerhande sterk versnipperde informatie helpt de geschiedkundige vorming bij het structureren van deze informatie.

Het lid betreurt dat zelfs in de richting menswetenschappen, de vermindering van het aantal uren geschiedenis een feit is. Dit is onaanvaardbaar. Desnoods moet tegen de wil van de wetten in een correctie worden aangebracht. Spreker heeft echter de indruk dat de onderwijsadministratie zich hierover niet druk maakt en de bekommernis van velen niet deelt. Het lid vraagt zich af welke de concrete mogelijkheden tot bijsturing zijn.

Nog een ander lid bevestigt met klem het belang van het geschiedenisonderricht. Het historisch perspectief is de sleutel tot vele inzichten. De pedagogische aanpak van alle leerkrachten, ook voor andere vakken dan geschiedenis, zou dit historisch perspectief mede moeten bevatten.

De Gemeenschapsminister verheugt zich over de unanieme zorg van de commissieleden t.a.v. het geschiedenisonderricht. De lijn die bij de totstandkoming van het decreet van 31 juli 1990 op het onderwijs-11 werd getrokken en waarbij sterk op het belang van het geschiedenisonderricht werd gedrukt, moet ook naar de letter worden gerespecteerd.

Hierbij mag men echter niet vervallen in een casuïstiek en een confrontatie tussen de verschillende belangengroepen. De autonomie van de netten blijft het fundamenteel gegeven. Belangrijker dan het aantal uren zijn de inhoud en de wijze van

doceren van een vak. De Gemeenschapsminister belooft niettemin een evaluatie te maken van de gevolgen van het invoeren van het eenheidstype op het geschiedenisonderricht. Daarbij zal worden onderzocht of de scholen bij "de invulling van het eenheidstype" een voldoende sterke klemtoon leggen op het geschiedenisonderricht. Voorts belooft de Gemeenschapsminister dat hij de net opgerichte VLOR zou vragen deze aangelegenheid te behandelen.

Een lid wijst erop dat ook in vakken als literatuur of aardrijkskunde de dimensie geschiedenis moet worden versterkt, zeker in de richting menswetenschappen.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 20)

Commissie voor Onderwijs en Vorming

Vergadering van 13 juni 1991

Vaste verslaggever : de heer L. Vanhorenbeek, Secretaris van de Commissie

— Vraag om uitleg van mevrouw N. Maes aan Gemeenschapsminister D. Coens, over de op til zijnde maatregelen met betrekking tot het aantal omkaderingsuren voor het administratief en toezichtspersoneel in het deeltijds muziekonderwijs en met betrekking tot het kunstonderwijs

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Naar aanleiding van deze vraag om uitleg wil de vraagsteller vooreerst uiting geven aan een fundamentele zorg met betrekking tot het statuut van de lesgevers in het kunstonderwijs. Het is in het belang van het kunstonderwijs en de blijvende creativiteit ervan dat de lesgevers actieve kunstenaars zijn en slechts deeltijds lesgeven in het kunstonderwijs. Door het inpassen van het kunstonderwijs in het decreet betreffende het statuut van de leerkrachten dreigt een automatisme op gang te worden gebracht waarbij deeltijdse lesgevers een voltijdse opdracht krijgen. De basisfilosofie van het kunstonderwijs, waarin ook jonge kunstenaars de kans op een deeltijdse opdracht kunnen krijgen, dreigt hierdoor teloor te gaan. Een sluipende syndicalisering, die hiervan het gevolg zou kunnen zijn, staat haaks op het levende kunstonderwijs. Het lid meent dat er bij de vaststelling van het statuut van de leerkrachten onvoldoende rekening werd gehouden met het specifieke van dit kunstonderwijs. Dit is te wijten aan het feit dat er onvoldoende of geen inspraak is geweest vanuit het kunstonderwijs bij de vaststelling van het statuut. De vraagsteller komt nu tot het eigenlijk onderwerp van haar vraag met betrekking tot de omkaderingsuren in de muziekacademies. Ook op dit punt leidt het gebrek aan overleg en inspraak van de inrichtende machten van het deeltijds kunstonderwijs (die in 90 % van de gevallen de gemeenten zijn) tot onvoldoende overlegde maatregelen. Er doen geruchten de ronde dat er vanaf september ontslagen zullen vallen bij het administratief- en toezichtspersoneel van de muziekacademies. Volgens het Onderwijssecretariaat van de Vereniging van Steden en Gemeenten (OVSG) zal de beperking van het aantal omkaderingsuren in de academies voor muziek, woord en dans een pedagogisch verantwoorde organisatie van het deeltijds kunstonderwijs op de helling zetten.

Uit protest tegen de gang van zaken in zijn muziekacademie en de te verwachten maatregelen heeft de directeur van Overijse ontslag genomen.

Om enige klaarheid in de situatie van het muziekonderwijs te bekomen, stelt het lid volgende vragen :

1) Is het juist dat er een ingrijpende vermindering van de omkaderingsnormen te verwachten is ?

Is daarover reeds een beslissing genomen ?

2) Op welke wijze brengt de ARGO de verantwoordelijken van de muziekacademies op de hoogte van de eventuele gevolgen ? Is er voorafgaande informatie daaromtrent of niet ?

3) Wenst de Gemeenschapsminister in te gaan op de suggestie van het OVSG om "een dringend noodzakelijk overleg op de rails te zetten, zodat het komend schooljaar op een constructieve manier kan worden voorbereid ?"

Het decreet van juli 1990 op het deeltijds kunstonderwijs stelde de opheffing van de lesurenstop in het vooruitzicht. Maar de toepassing van de beloofde verhogingen in lesuren wordt sterk beperkt door de nieuwe coëfficiënten. Voor de lagere en middelbare graden : 85 % van het beloofde, voor de hogere graad : ongewijzigd.

De slachtoffers van het niet-naleven van gedane beloften zijn vooral de academies van schone kunsten met sterk uitgebouwde lagere en middelbare graden.

De vraagsteller stelt verder vast dat het kunstonderwijs ook geen gehoor krijgt in de ARGO. Een bloeiend kunstonderwijs legt nochtans de basis voor een culturele bloeiende gemeenschap.

2. Antwoord van de Gemeenschapsminister

De Gemeenschapsminister stel vooreerst dat het kunstonderwijs een specifieke sector is. Het is niet eenvoudig om dit onderwijs, dat een totaal andere systematiek heeft dan het normaal onderwijs, een volwaardige en adequate plaats te geven in het geheel van het onderwijs. Ook hij betreurt dat het overleg met het OVSG niet ernstig wordt genomen. Dit heeft zeker voor het kunstonderwijs nadelige gevolgen. Het overleg met de steden en gemeenten, die quasi het gehele kunstonderwijs inrichten, moet uitgebouwd worden.

Wat nu de meer precieze vragen van de vraagsteller betreft antwoordt de Gemeenschapsminister dat er geen enkel voornemen

is om ook maar iets te wijzigen aan de administratieve omkadering van het deeltijds kunstonderwijs. Zij blijft zoals ze is.

Het OVSG is van mening dat de administratieve omkadering van het deeltijds kunstonderwijs te laag is. Daartegenover kan gesteld worden dat het schooljaar 1990-1991 als overgangsjaar tussen de oude en de nieuwe structuur administratief een moeilijk jaar was. Dat schooljaar laat dus niet toe juiste conclusies te trekken omtrent de omvang van de administratieve omkadering. De administratieve omkadering van het deeltijds kunstonderwijs is trouwens gelijk aan deze van het OSP in het algemeen. Daarbij dient opgemerkt dat anderzijds het ambt van directeur in het deeltijds kunstonderwijs op veel lagere normen dan in gelijk welk onderwijstype wordt toegekend, zodat de academies inzake de bestuursfuncties zelfs ruimer bedeed zijn dan andere scholen.

De toepassingscoëfficiënten waarnaar verwezen wordt zijn nog niet goedgekeurd, zodat zij geenszins als definitief kunnen beschouwd worden.

Het is zeer onjuist te spreken over "niet naleven van gedane beloften".

In het decreet van 31 juli 1990 is gesteld dat de Executieve het aanwendingspercentage van het aantal uren-leraar vaststelt. De Vlaamse Raad heeft de Executieve de middelen gegeven om te waken over de groei van de uitgaven. Door de spectaculaire stijging van het aantal leerlingen en doordat nog een deel van de toename van het aantal uren-leraar, ten gevolge van de hervorming van 1990, dient toegekend, is het om budgettaire redenen verantwoord voor het komend schooljaar de voorgestelde aanwendingspercentages toe te passen. Dat kan geenszins tot onoverkomelijke moeilijkheden leiden vermits de gemiddelde klasgrootte stijgt met één of twee eenheden. Het is derhalve ruim overdreven over "slachtoffers" te spreken.

3. Sprekers

De vraagsteller wijst erop dat het gebrek aan kredieten haar niet overtuigt. Overigens onthield zij zich bij de indicatieve stemming over de onderwijsbegroting wegens de onvoldoende kredieten voor het kunstonderwijs.

Wel verheugt zij zich over het aangekondigde geëigende overleg met de steden en gemeenten als inrichtende macht.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 20)

Commissie voor Onderwijs en Vorming

Vergadering van 13 juni 1991

Vaste verslaggever : de heer L. Vanhorenbeek, Secretaris van de Commissie

— Vraag om uitleg van de heer E. Baldewijns aan de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs betreffende het rookverbod in de scholen.

1. Uiteenzetting van de vraagsteller :

Het koninklijk besluit van 31 maart 1987, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 14 april 1987, bepaalt dat het roken verboden is in onder meer : “vergaderzalen die gewoonlijk voor het publiek toegankelijk zijn, lokalen waarin kinderen of leerplichtige jongens worden onthaald, verzorgd of gehuisvest, lokalen waarin onderwijs wordt verstrekt”. Het spreekt derhalve voor zich dat het roken verboden is in heel wat lokalen in de gebouwen waar onderwijs wordt verstrekt.

Toch wordt vernomen van gebruikers van deze lokalen dat dit rookverbod niet altijd wordt gerespecteerd. Zowel in scholen van het gesubsidieerd onderwijs als van het gemeenschapsonderwijs wordt er nog gerookt in lokalen, in de leraarskamers, in de gangen, op de speelplaatsen, in de administratieve lokalen, in de eetzaal enz.

Daarenboven moet opgemerkt worden dat zeker niet uitsluitend de leerlingen en studenten zich aan de overtreding schuldig maken. Sommige rokende personeelsleden trekken zich evenmin iets aan van de last die zij veroorzaken voor leerlingen en collega's.

Zonder zich in te laten met de vrijheid die bepaalde mensen zich als recht toemeten om te roken, zou het lid toch van de Minister willen vernemen :

1. hoe hij de informatie aan de onderwijsinstellingen overmaakte ;
2. hoe praktische regelingen uitgewerkt werden om het roken voor leerlingen toe te staan, onder meer op speelplaatsen en dit inzonderheid voor wat enerzijds het secundair en anderzijds het hoger onderwijs betreft ;
3. hoe de Gemeenschapsminister ter zake de controle heeft georganiseerd ;
4. of de Gemeenschapsminister enige zicht heeft op de toepassing van het koninklijk besluit wat de personeelsleden betreft ? Zijn er specifieke regelingen getroffen voor de leraarskamers, voor het personeel in het hoger onderwijs ?

Gezien het goede voorbeeld een sterk opvoedende factor is en dat deze gulden pedagogische regel voor elk onderwijsproces, op elk niveau van toepassing is, spreekt het vanzelf, dat het rookprobleem in de scholen aan een grondig onderzoek zou worden onderworpen.

2. Antwoord van de Gemeenschapsminister :

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de toepassing van het rookverbod zoals uitgevaardigd door het koninklijk besluit van 31 maart 1987 aandachtig moet worden gevolgd. Dit geldt ook voor het onderwijs.

Per 1 juni 1987 werd dit rookverbod, zoals opgenomen in het koninklijk besluit van 31 maart 1987, bij **wege** van omzendbrief aan de scholen meegedeeld. Dit koninklijk besluit moet ook in de scholen integraal toegepast worden. Wellicht moet hieraan herinnerd worden indien zou blijken dat de reglementering met voeten wordt getreden.

De Gemeenschapsminister heeft de inspectie de opdracht gegeven ook die aangelegenheid in hun controle te betrekken.

Er bestaan geen statistieken over het rookgedrag op de scholen.

3. Repliek :

De vraagsteller suggereert de Gemeenschapsminister inderdaad een "herinnerings"-omzendbrief aan de scholen te bezorgen.

Verder zou ook via het medische schooltoezicht een grotere sensibilisering van leerlingen en leerkrachten kunnen worden bewerkstelligd.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 20)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van 13 juni 1991

Vaste verslaggever : mevrouw O. Lefeber, Secretaris van de Commissie

— Vraag om uitleg van de heer W. Kuijpers aan de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting betreffende de bedrijfsbrand op het industrieterrein van Herent-Wijgmaal op 30 mei 1991

1. Uiteenzetting van de vraag door de vraagsteller :

Op 30 mei 1991 woedde er een hevige bedrijfsbrand op het industrieterrein te Herent-Wijgmaal.

la) In verband met de aard van de bedrijfsuitbating gingen heel wat betrokken omwonenden in beroep bij **uw** diensten. Sedert meer dan 3 jaar vernamen zij niets meer over het door hen ingeleide dossier. Hoe is dit mogelijk ?

lb) Zal u ten aanzien van leemten in het betrokken personeelskader maatregelen nemen ? Zo ja, welke ?

2) De kelder van het bedrijfsgebouw liep onder met bezoedeld blus- en koelwater. Een gedeelte werd opgeslagen in een vergaartank. De bodem en omliggende tuinen hadden eveneens te lijden. Wat zal er hieromtrent gebeuren ? Hoe denkt de Minister — in overleg met zijn collega's — om deze problematiek in het vervolg te beheersen ?

2. Antwoord van de Gemeenschapsminister

1) Wat zijn eerste vraag betreft, kan ik het geachte lid bevestigen dat op het ogenblik van de brand inderdaad nog geen uitspraak was gedaan over de 195 beroepsschriften die door derden werden aangetekend tegen het vergunningsbesluit van 24 juli 1986 van de Bestendige Deputatie van Brabant. Het zal het geachte lid, als toenmalig schepen van de gemeente Herent, niet onbekend zijn dat de door het bedrijf op 26 maart 1986 gevraagde vergunning in eerste aanleg door de Bestendige Deputatie werd toegestaan op basis van de gunstige adviezen uitgebracht door :

- op 21 april 1986, het College van Burgemeester en Schepenen van Herent ;
- op 17 juni 1986, de buitendienst van het Bestuur voor Ruimtelijke Ordening ;
- op 19 juni 1986, de buitendienst van het Bestuur voor Leefmilieu.

Ik moge bovendien de aandacht van het geachte lid er op vestigen dat in de "eerste-aanleg"procedure tijdens het openbaar onderzoek 51 bezwaarschriften door omwonenden werden ingediend. Er kan bijgevolg aangenomen worden dat de verschillende instanties, gaande van het College van Burgemeester en Schepenen van Herent tot en met de Bestendige Deputatie bij het formuleren van hun advies respectievelijk hun beslissing in 1986 reeds rekening hebben gehouden met de door de buurtbewoners aangevoerde argumenten.

Om deze strikte termijnen na te leven voorziet het VLAREM een aangepaste procedure. Zelfs in de hypothese dat de overheid niet binnen de voorgeschreven termijnen uitspraak over een vergunningsaanvraag zou doen, is de uitspraak toch nog steeds gewaarborgd, al weze het dan in de vorm van een stilzwijgende beslissing. Dergelijke stilzwijgende beslissing houdt in eerste aanleg een weigering in en in beroep het verlenen van de gevraagde toelating.

Met voornoemde beleidsmaatregelen — die zoals reeds gezegd, geruime tijd voor de door het geachte lid geciteerde bedrijfsbrand werden getroffen — is duidelijk een structurele oplossing gegeven aan het probleem van de huidige (te) lange afhandelingstermijnen van sommige milieuvergunningdossiers.

2) Aangaande de tweede vraag van het geachte lid wil ik duidelijk stellen dat onderscheid dient gemaakt tussen de exploitatie van een hinderlijke inrichting enerzijds en de organisatie van hulpverlening, in casu brandbestrijding, anderzijds.

Wat de exploitatie betreft, wordt met de milieuvergunningregeling beoogd vergunningsvoorwaarden op te leggen die de hinder en de veiligheidsrisico's tot een aanvaardbaar niveau beperken of, wanneer uit het onderzoek van een aanvraag blijkt dat dit niet kan, de exploitatie gewoon niet toe te laten. De milieuvergunningregeling omvat ook het opleggen aan de exploitant van de verplichting tot het treffen van de nodige voorzorgsmaatregelen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen van eventuele ongevallen maximaal te beperken. Voor de zogenaamde "Seveso"-bedrijven schrijft artikel 7 van het VLAREM, dat vanaf 1 september a.s. in voege treedt, dit overigens expliciet en op een algemeen geldende wijze voor. In geval zich ondanks de voorzorgsmaatregelen toch een ongeval, een brand of enig ander milieu-incident voordoet zullen de bevoegde diensten de gepast geachte middelen inzetten om hulp te verlenen, zoals in het concrete geval o.m. voor het blussen van de bedrijfsbrand. Ik weet niet of het geachte lid met mij akkoord gaat dat in dergelijke gevallen van heikracht de hulpverleners onmogelijk steeds de milieureglementering en milieunormen nauwgezet in acht kunnen nemen zeker als

groter onheil moet worden voorkomen. Laat mij toe dit nader te verduidelijken aan de hand van een voorbeeld. Bij het blussen van een brand, ook van een woning bv., ontstaat onvermijdelijk verontreinigd bluswater dat meestal ofwel via de riolering, ofwel rechtstreeks in een beek of rivier terechtkomt. Het inbrengen van verontreinigde stoffen in oppervlaktewateren is door artikel 2 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren ten stelligste verboden, behoudens wanneer het gaat om de lozing van afvalwater waarvoor een vergunning is verleend. Het hoeft geen betoog dat de brandweer niet eerst een vergunning behoeft te bekomen vooraleer tot blussen te mogen overgaan . . . Het is mij niet duidelijk of het geachte lid met zijn vraag suggereert om op elke plaats waar er brand kan ontstaan en zich dus verontreinigd bluswater kan vormen, een soort van "opvangsysteem" voor het bluswater te voorzien. Een dergelijke algemene maatregel lijkt mij niet alleen onrealistisch maar evenmin verantwoord. Waar het op aan komt is veeleer alle mogelijke risico's verbonden aan een vestiging voorafgaand maximaal in te schatten en wanneer blijkt dat deze risico's op een bepaalde plaats te hoog zijn — geen toelating voor de exploitatie te verlenen, dat moet het uitgangspunt zijn voor het beheersen van deze problematiek. Het milieu en de omgeving is immers meer gebaat met een preventief beleid dan met een curatief optreden. Dat bij ongeval, brand of ander milieu-incident, schade ontstaat ligt voor de hand. Het bepalen van de verantwoordelijkheid tot vergoeden van deze schade is een andere zaak, geregeld door geëigende reglementeringen.

Met het voorafgaande wil ik geen afbreuk doen aan het in het geciteerde geval genomen initiatief om een gedeelte van het bluswater op te vangen in een vergaartank. Dit maakt het mogelijk de aard van verontreiniging te bepalen en het water met eerbiediging van de milieureglementeringen af te voeren, naargelang het geval, als afvalwater of als vloeibare afval.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 20)

Commissie voor Cultuur

Vergadering van 19 juni 1991

Vaste verslaggever : de heer P. Berben, Secretaris van de Commissie

— Vraag om uitleg van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de organisatie van de Gordel

1. Uiteenzetting van de vraag door de heer E. Van Vaerenbergh

De Gordel, georganiseerd door BLOSO, is een sportieve manifestatie bij uitstek die oorspronkelijk ook het Vlaams karakter van de zes faciliteitengemeenten rond Brussel wenste te benadrukken.

Sinds jaar en dag wordt echter vastgesteld dat van de oorspronkelijke bedoeling, met name het opzetten van een Vlaamse sportieve manifestatie in de rand rond Brussel, wordt afgeweken en dat het Vlaams karakter nauwelijks wordt benadrukt.

De Gordel is een sportieve massabijeenkomst geworden waarbij het benadrukken van het Vlaamse element volledig is weggedeemsterd.

Het is zelfs zo dat St.-Genesius-Rode, waar de Gordel zijn ontstaan kende, in het verleden werd ingepalmd door de francofone meerderheid die er in het Frans deelnemers voor ronselt.

Onlangs werd door de francofone meerderheid in St.-Genesius-Rode zelfs gedreigd om de medewerking aan de Gordel op te zeggen en dus onmogelijk te maken in St.-Genesius-Rode.

De medewerking van het gemeentebestuur aan de Gordel werd ook gekoppeld aan de goedkeuring van dossiers door de Gemeenschapsministers Lenssens, Sauwens en ook van de Minister van Cultuur.

Daarenboven is het ganse Gordelgebeuren een commerciële gesponsorde organisatie geworden waar blijkbaar commerciële belangen primeren, niet alleen op Vlaamse belangen en het Vlaams karakter van de Gordel enerzijds, maar zelfs het sportieve gebeuren op de achtergrond verbannen.

Kan de Minister mededelen of hij akkoord gaat met deze evolutie die het oorspronkelijk Vlaams karakter van de Gordel volledig verloochent en er een commerciële operatie van maakt die zelfs het sportieve op de achtergrond dreigt te verdringen ?

2. Antwoord van de Gemeenschapsminister

De heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, meent dat de vraagsteller gelijk heeft inzake de motivering van de vele sportieve deelnemers aan de Gordel. Indien men thans aan de deelnemers aan de Gordel zou vragen wat de initiële bedoeling was van het gebeuren, dan zouden ze waarschijnlijk het antwoord schuldig blijven.

Wat aanvankelijk als een communautair, Vlaams initiatief was aangekondigd, is daarna uitgegroeid tot een hoofdzakelijk sportief gebeuren.

Dat daar ook commerciële aspecten aan verbonden zijn, vindt de Gemeenschapsminister normaal. Sponsoring is een normale methode geworden, zeker voor organisaties als BLOSO, die het statuut van pararegionale B heeft.

De Gemeenschapsminister steunt ter zake het streven van BLOSO om ook in de particuliere sector fondsen te vinden die deze manifestatie, die ondertussen is uitgegroeid tot een "happening" van formaat, te financieren.

Als sportieve happening kan deze fietstocht een voltreffer worden genoemd, aldus de Gemeenschapsminister.

De heer Van Vaerenbergh meent dat zowel het Vlaamse als het sportieve aspect altijd hand in hand zijn gegaan. Hij vraagt of de Gemeenschapsminister er niet kan voor zorgen dat BLOSO opnieuw het Vlaams aspect van de Gordel zou benadrukken.

De Gemeenschapsminister wijst op de onafhankelijkheid van handelen van BLOSO, die het statuut van een pararegionale B heeft. Gezien haar specifiek karakter en haar doelstellingen, is het BLOSO niet de aangewezen instelling om strijdbare Vlaamse accenten in het Gordelgebeuren te introduceren.

3. Replieken

De heer Van Vaerenbergh blijft bij zijn mening en dringt erop aan dat de oorspronkelijke Vlaamse accenten en doelstelling, de problemen van de zes aan de massa van de Vlamingen te leren kennen, zouden worden behouden.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 20)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van 20 juni 1991

Vaste verslaggever : mevrouw O. Lefeber, Secretaris van de Commissie

— Vraag om uitleg van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het afsluiten van een convenant met BASF

1. Uiteenzetting van de vraag door de heer J. Cuyvers

In mijn tweede vraag om uitleg moet ik een tweede convenant van Minister Kelchtermans onder de loep nemen. Deze maal kan ik niet verwijten dat het convenant niet ver genoeg gaat, integendeel, maar juist dat de Minister — als het convenant ondertussen al afgesloten is — zijn bevoegdheid een flink stuk zou te buiten gaan. Het convenant met de BASF heeft heel wat verontwaardiging veroorzaakt. In de kranten van eind mei en meer specifiek in de Milieukrant van 24 mei wordt het convenant met de BASF als een primeur afgeschilderd. Het is namelijk de eerste maal dat u als Leefmilieuminister een convenant wil afsluiten met een individueel bedrijf. Onderwerp van overeenkomst zou het stopzetten zijn van de lozingen van de fosfaatafdeling van de Antwerpse chemiereus BASF in de Schelde. Ik gebruik de voorwaardelijke wijze omdat ik geen bevestiging kon krijgen van het bestaan van deze convenant op uw kabinet en zeker er niet in geslaagd ben een kopie van het convenant te bekomen.

Vandaar wil ik al mijn eerste twee vragen stellen :

- 1) Heeft u al dan niet een convenant afgesloten met BASF ?
- 2) Kunnen wij als lid van de Commissie Leefmilieu van de Vlaamse Raad daar een kopie van bekomen ?

De kern van het convenant zou hierop neerkomen : als BASF in 1994 zou stoppen met lozen van zijn fosfaatafdeling, dan zou het bedrijf in 1991, 1992 en 1993 voor een groot deel worden vrijgesteld van de onlangs vastgestelde milieueffingen. Dat BASF aankondigt te stoppen in 1994 met de fosfaatafdelingslozingen, waarvoor het bedrijf ongetwijfeld belangrijke investeringen moet doen, is voor velen een verheugend feit.

“De laatste jaren is meerdere malen geprotesteerd door milieu-organisaties tegen de lozingsactiviteiten van het chemisch bedrijf. BASF heeft drie lozingspunten in de Schelde : één voor koelwater, één voor industrieel afvalwater en één voor gipshoudend afvalwater, afkomstig van de fosfaatafdeling. Sedert 1968 mag BASF tot een maximum van 1.000 ton gipsafval via een lozingspijp storten in de Schelde. Wat het industrieel afvalwater betreft, blijft er na zuivering een restvervuiling over van 40.000 tot 100.000 inwonerequivalenten. Ook zouden onze noorderburen het ten zeerste op prijs stellen, mocht het Scheldewater kwalitatief verbeteren. Toch zijn de organisaties Greenpeace en Bond Beter Leefmilieu (BBL) niet te spreken over het beloofde aandeel van de overheid in het convenant. . .

Kritiek

Greenpeace is niet gelukkig met het convenant. De milieu-organisatie protesteerde reeds in 1988 en 1990 omdat BASF tot dan toe werd betaald voor zijn waterverontreiniging van de Schelde in plaats van zelf op te draaien voor de vervuiling. Volgens Greenpeace ontving BASF tussen 1976 en 1977 een subsidie van 392 miljoen frank voor de bouw van zijn waterzuiveringsstation. Tot 1989 betaalde BASF geen frank milieueffing. Niet voor de lozing van gipshoudend afvalwater, noch voor de lozing van industrieel afvalwater, waarvan de restvervuiling na zuivering nog aanzienlijk is. In 1990 betaalde BASF slechts 10.000 frank voor haar industrieel afvalwater, evenveel als de bijdrage van 33 Vlamingen. Daarenboven omzeilt BASF al jaren de wetgeving van afvalstoffen en afvalstoffenheffingen door het gipsafval verdund te lozen via het afvalwater. Gezien de achtergrond van het verhaal vindt Greenpeace deze uitzonderingsmaatregel onaanvaardbaar. “Het convenant illustreert hoe Vlaanderen eerder met woorden dan met daden zijn milieu-imago probeert op te poetsen”, aldus Greenpeace.

De BBL is na een juridisch onderzoek tot het besluit gekomen dat het convenant niet conform is met de grondwettelijke voorschriften inzake fiscaliteit (artikelen 110 tot 112 van de Grondwet). Ten eerste kan enkel de wetgevende macht en niet de uitvoerende macht, zoals in dit geval de Gemeenschapsminister, beslissen over belastingsvrijstelling. Voorts worden volgens het annaliteitsbeginsel de belastingen jaarlijks gestemd en kan er dus geen vrijstelling worden verleend voor drie jaar. Tot slot is er het gelijkheidsbeginsel inzake belastingen, wat inhoudt dat geen voorrechten mogen worden toegekend aan individuele bedrijven. Vrijstelling of vermindering van belasting mag enkel worden ingevoerd via een wet en niet via een beleidsovereenkomst. “Nu de consequente toepassing van een beter systeem van milieueffingen eindelijk vruchten afwerpt in de richting van gedragsregulering, wordt één van de grootste individuele vervuilers nogmaals financieel voordeel geboden”, aldus de BBL.

De kritiek van de **BBL** heeft mij geïnspireerd tot het stellen van de volgende vragen :

- 1) Is het convenant strijdig met het gelijkheidsbeginsel inzake belastingen (of in mijn aanvraag heb ik het universaliteitsbeginsel genoemd) m.a.w. er mogen wettelijk gezien geen voorrechten toegekend worden aan individuele bedrijven. Vrijstelling of vermindering van belasting mag enkel ingevoerd worden via een wet en niet via een beleidsovereenkomst.
- 2) Is het convenant strijdig met het principe "de vervuiler betaalt" ?
- 3) Is het convenant strijdig met het principe dat over de milieueffingen en dus ook de eventuele belastingvrijstelling wordt beslist door de wetgevende macht en niet door de uitvoerende macht, dus in casu door de Vlaamse Raad en niet door de Vlaamse Executieve ?

2. Antwoord van de Gemeenschapsminister

1. Op dit ogenblik is nog geen convenant afgesloten met bedoeld bedrijf. Er is dienaangaande wel overleg gevoerd met het bedrijf, dat inmiddels heeft geleid tot een ontwerpтекst. Meer dan waarschijnlijk zal de beleidsovereenkomst door de beide partijen eerlang kunnen worden ondertekend.

2. Zodra de beleidsovereenkomst door beide partijen zal zijn ondertekend, wil ik gerust een afschrift van deze overeenkomst aan het geachte lid overmaken.

3. In tegenstelling tot wat uit de vraag van het geachte lid zou kunnen worden afgeleid, doet de voorgenomen beleidsovereenkomst geen enkele afbreuk aan de door de Vlaamse Raad vastgestelde milieueffingenregel, noch aan de ter zake uitgevaardigde reglementeringen. De voorgenomen milieubeleidsovereenkomst kan bijgevolg in geen enkele mate strijdig zijn noch met de universaliteit van de belasting, noch met de toepassing van het beginsel "de vervuiler betaalt", noch met de annaliteit van de milieueffingen, noch met het principe dat de milieueffing wordt bepaald door de Vlaamse Raad.

Laat mij toe om bij deze gelegenheid de betekenis van een milieubeleidsovereenkomst zoals ik die zie nader te omschrijven.

Centraal in mijn MINA-beleidsplan staat de aanpak van de verontreiniging aan de bron.

Dit wordt bewerkstelligd :

- * op een "dwingende" wijze via een milieuvergunningbeleid ;
- * door een financieel-economische stimulans te geven aan bedrijven door toepassing van het beginsel "de vervuiler betaalt" ;
- * op een "zachte" wijze door het afsluiten van milieubeleidsovereenkomsten hetzij met bedrijfssectoren, hetzij met individuele bedrijven ; met deze milieubeleidsovereenkomsten wordt beoogd de bedrijven zich op vrijwillige basis tot verdergaande maatregelen te laten engageren dan voorgeschreven door wetten, decreten en reglementen. Zonder op dit ogenblik vooruit te lopen op de inhoud van de voorgenomen beleidsovereenkomst, kan ik het geachte lid meedelen dat wordt beoogd een vrijwillig engagement van het bedrijf te bekomen om aan de tot 1 december 1997 vergunde gipslozing (lozingsvergunning van 22 mei 1987, gewijzigd bij ministerieel besluit van 19 januari 1988) voortijdig een einde te maken.

3. Repliek

Al is het convenant nog niet ondertekend, toch bestaat er ongetwijfeld een ontwerpтекst van. Van deze ontwerpтекst zou de heer Cuyvers graag een afschrift ontvangen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het om deontologische redenen niet mogelijk is om een afschrift van de ontwerpтекst mee te delen. Een aantal krachtlijnen van het ontwerp zijn in de pers verschenen. Dit is te betreuen.